ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΕΛΤΑ Hellenic Post

Προβληματισμοί

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
HELLENIC INSTITUTE for STRATEGIC STUDIES
Τεύχος 105ον
ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2021
Πατησίων 88, 104 34 Αθήναι
Ευρώ 0,01

Άρθρα

*** Συλλογισμοί με μία ακόμη επέτειο του «Αττίλα» επί θύραις**
Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ
***Κύπρος:Να Αποτρέψουμε Νέες Συμφορές**
Του Αντιστρατήγου ε.α. Φοίβου Κλόκκαρη
***Το ποίημα**
– αφιέρωμα του καθηγητή Ι. Μάζη
στη μνήμη των Κύπριων ηρώων Ισαάκ και Σολωμού
***Τό Κυπριακό με τα λόγια Τούρκων – Η Άγκυρα διδάσκει γεωστρατηγική την Αθήνα**
Του κ. Σταύρου Λυγερού
***Κύπρος και Εθνεγερσία του 1821**
Του κ. Προκοπίου Παυλοπούλου
***Ένοπλες Δυνάμεις και Αμυντική Βιομηχανία. Η Στρατηγική Αποτροπή**
Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννη Αθ. Μπαλτζώη
***Η ρωσοτουρκική προσέγγιση έχει και αθέατη όψη – Η αντίφαση της Δύσης**
Του καθηγητού κ. Κωνσταντίνου Γρίβα
***Πώς με πυραύλους στα νησιά θέτεις τους Τούρκους εκτός Αιγαίου**
Του καθηγητού κ Κωνσταντίνου Γρίβα
***Μία οφειλόμενη αντίκρουση για την Συμφωνία της Πρέσπας**
Του Δρος Βενιαμίν Καρακωστάνογλου
***Μικρασιατική Εκστρατεία**
Της Δρος κ. Άννας Κωνσταντινίδου
*** Ένας "Χρησμός" από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο**
Του κ. Δημητρίου Ζακοντίνου
***Ψηφιακός μετασχηματισμός της διπλωματίας**
Του Πρέσβεως ε.τ. Δημητρίου Ν. Ηλιοπούλου
***Εισαγωγή υποψηφίων σε Στρατιωτικές Σχολές**
Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου Π.Ν.
***Το επιθετικό Ισλάμ και οι ατομικές ελευθερίες**
Του κ. Ανδρέα Ανδριανόπουλου
***Ένας πολυπολικός, απρόβλεπτος κόσμος**
Του καθηγητού του Παντείου Κώστα Α Λάβδα
***Ποια είναι η ισορροπία στρατιωτικής ισχύος μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας**
Τι δείχνει έκθεση του Κυπριακού Κέντρου Στρατηγικών Μελετών (ΚΚΣΜ).
***Οι γεωπολιτικές επιπτώσεις της πτώσης της Καμπούλ και ο φόβος της τρομοκρατίας**
Του Mike O'Sullivan

Δοκίμια

***Επιβιώνοντας των παραδοξοτήτων**
Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Επισκοπήσεις

*** Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος**
Του Αντιστρατήγου ε.α. Χρήστου Μουστάκη
Επιτίμου Δκτού 1ης Στρατιάς

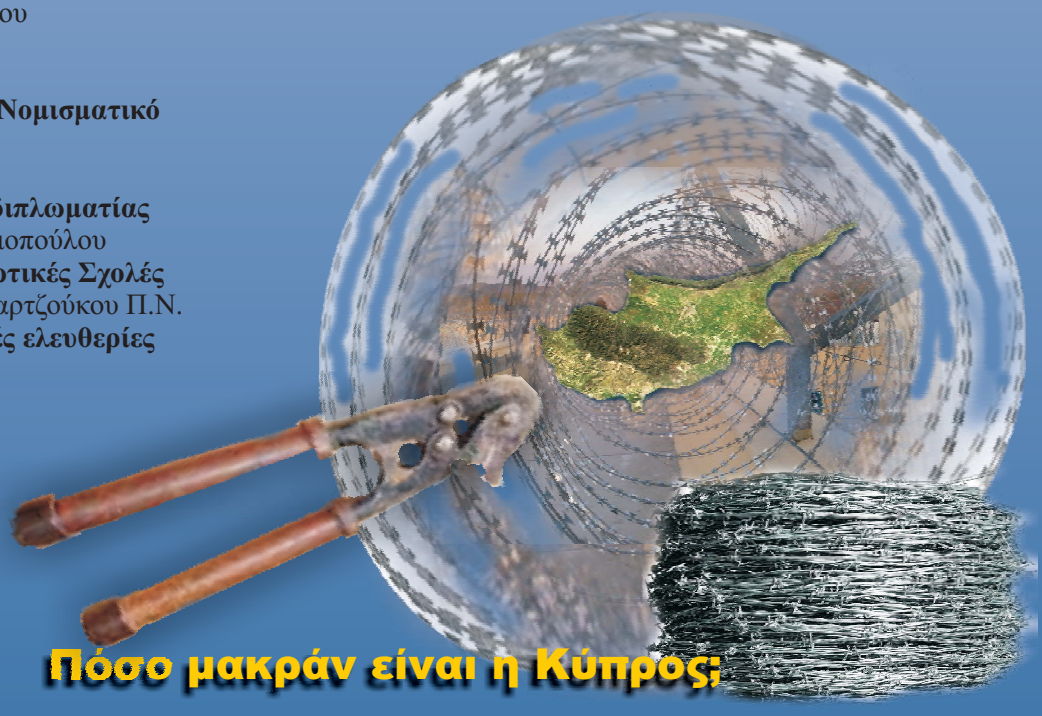

Πόσο μακράν είναι η Κύπρος;

Οι Προβληματισμοί του Εκδότου

Αγαπητά μέλη και φίλοι

Το τρίτο τρίμηνο του 2021, ήταν θα λέγαμε μια μοναδική περίοδος, όπου οι εξελίξεις τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο γεωπολιτικό σύμπλοκο Ανατολικής Μεσογείου και Μέσης Ανατολής ήταν ραγδαίες, κρίσιμες, μη αναμενόμενες και σε πολλά σημεία καταστροφικές. Στα εθνικά μας θέματα είχαμε μια τρίμηνη περίοδο ηρεμίας, μη προκλήσεων από την τουρκική πλευρά, μια πολιτική πρόσκαιρη εκτιμάται, που βόλευε ταυτόχρονα και τις δύο χώρες, για οικονομικούς λόγους, λόγω τουρισμού. Στον διεθνή χώρο κυριάρχησε η ολική αποχώρηση των ΗΠΑ και των συμμάχων τους από το Αφγανιστάν, μια αποχώρηση ταπεινωτική για το προφίλ της παγκόσμιας υπερδύναμης. Και μέσα σε όλα αυτά και άλλα πολλά, η αντεπίθεση του ιού covid-19 κατά της ανθρωπότητας, με αιχμή του δόρατος την μετάλλαξη «Δέλτα», με μια κατακόρυφη αύξηση των κρουσμάτων. Αλλά ας τα δούμε πιο αναλυτικά.

Στο μέτωπο της πανδημίας τα περισσότερα περιοριστικά μέτρα αποσύρθηκαν, αφού ο εμβολιασμός έφθασε περίπου στο 50% και ίσως λίγο περισσότερο του συνολικού πληθυσμού της χώρας μας. Διαπιστώθηκε μια εκτόξευση των κρουσμάτων, με μείωση των θανάτων και των διασωληνομένων στα Νοσοκομεία. Σοβαρό θέμα δημιουργήθηκε με το λεγόμενο «αντιεμβολιαστικό κίνημα» στην Ελλάδα , αλλά και σε πολλές χώρες της Ευρώπης, ως μορφή αντίδρασης κατά των εμβολίων και των μέτρων, με αποτέλεσμα την λήψη αυστηρών μέτρων και την αναγκαστική επιβολή αυτών, ιδιαίτερα σε ορισμένες εργασιακές ομάδες, όπως π.χ. στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό. Ακόμη αυστηρά περιοριστικά μέτρα για τους ανεμβολίαστους, με απαγορεύσεις σε πολλές μορφές της κοινωνικής ζωής. Το μεγαλύτερο και θλιβερότερο γεγονός που συνέβη στην Ελλάδα, ήταν οι καταστρεπτικές πυρκαγιές του Ιουλίου και Αυγούστου, στην Ηλεία, στην Αχαΐα, στην Ρόδο, στην Αρκαδία, στην Λακωνία και περισσότερο από όλα στην Αττική (Βαρυμπόμπη, Θρακομακεδόνες, Αφίδναι, Βίλλια) και την Βόρεια Εύβοια, Η τρομερή καταστροφή άφησε τα ανεξίτηλα σημάδια της σε πάνω από 1.200.000 στρέμματα, δάσους και οικιστικών περιοχών, εκατοντάδες σπίτια, ζώα κλπ, σύμφωνα με την επιχειρησιακή ομάδα ΜΕΤΕΟ του Αστεροσκοπείου Αθηνών, με απρόβλεπτες οικολογικές, οικονομικές και ψυχολογικές συνέπειες. Ελπίζουμε ότι οι αναγγελθείσες εξαγγελίες για την καλυτέρα αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών θα υλοποιηθούν και θα είναι αποτελεσματικές.

Σε ό,τι αφορά τα εθνικά μας θέματα θα λέγαμε ότι έχουμε ευχάριστες, αλλά και ανησυχητικές εξελίξεις. Είναι γεγονός ότι το καλοκαίρι του 2021 ήταν από τα πιο ήρεμα από πλευράς τουρκικών προκλήσεων. Βεβαίως η μεγαλύτερη πρόκληση στις Ελληνοτουρκικές σχέσεις ήταν η επίσκεψη Ερντογάν στην Αμμόχωστο και οι δηλώσεις περί αξιοποίησης ενός μέρους της, παραβιάζοντας τις αποφάσεις του ΣΑ/ΟΗΕ και αδιαφορώντας για τις επικρίσεις της Δύσης. Εξαγγέλοντας μάλιστα ότι οι συνομιλίες για το Κυπριακό πρέπει να συνεχιστούν στην βάση δύο ισότιμων κυρίαρχων κρατών και μόνο, ενώ το φερέφωνό του ο «πρόεδρος του ψευδοκράτους» Ερσίν Τατάρ έφθασε στα άκρα με τις τελευταίες δηλώσεις του ότι «Η Κύπρος πρέπει να μεταβιβαστεί στην Τουρκία». Και επιτέλους η Κυπριακή δημοκρατία έκανε αυτό που έπρεπε να είχε κάνει από καιρό και αφαίρεσε σε αυτόν και σε άλλους 10 τουρκοκύπριους αξιωματούχους το κυπριακό διαβατήριο που κατείχαν, οι οποίοι εργαζόταν για την διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας . Συνεχίζοντας τις προκλήσεις, ο επίδοξος δελφίνος του Ερντογάν ΥΠΕΘΑ Χουλουσί Ακάρ, συνεχίζει τις δηλητηριώδεις, ανυπόστατες και ψευδέστατες δηλώσεις του κατά της Ελλάδος, με απειλές, με υβριδικό πόλεμο για μαξιμαλιστικές διεκδικήσεις της Ελλάδος, για παραβίαση δήθεν των συνθηκών, άρα αποστρατικοποίηση των νήσων, τα «νόμιμα» δικαιώματα της Τουρκίας στο ψευδές κατασκεύασμα «Γαλάζια Πατρίδα» και της αναθεωρητικής, επιθετικής πολιτικής της Τουρκίας, μη παραλείποντας να αναφερθεί στα δικαιώματα λέει, της «τουρκικής μειονότητας», της Θράκης, της Ρόδου και της Κω!! Τα ευχάριστα που προαναφέραμε έχουν σχέση με την υλοποίηση, έστω και με βραδείς ρυθμούς των εξοπλιστικών προγραμμάτων των Ενόπλων μας Δυνάμεων. Έτσι, επιτέλους εγκρίθηκε από την Βουλή η αγορά των τορπιλών βαρέος τύπου για τα Υ/Β 214, τα δε διαθέσιμα ανταλλακτικά για τα Mirage 2000-5, ανέβασαν σε υψηλά ποσοστά την διαθεσιμότητα των πολύτιμων αυτών αεροσκαφών. Ακόμη, τα αναγγελθέντα Α/Φ 4,5 γενιάς τα Rafale, από 18 γίνονται 24 πλέον, με τα δύο εξ αυτών να φέρουν ήδη το ελληνικό εθνόσημο. Οι δοκιμές για την πρώτη οχιάς (F-16 Viper), ευρίσκεται στις τελικές δοκιμές στο Τέξας των ΗΠΑ. Το μόνο που προβληματίζει είναι η υπερβολική καθυστέρηση επιλογής της νέας Φρεγάτας του ΠΝ, ως και της ενδιάμεσης λύσης, ελπίζοντας ότι η επιλογή της θα είναι η καλυτέρα, έχοντας εμπιστοσύνη στις γνώσεις και ικανότητες των συναδέλφων του ΠΝ, αρκεί να μην επικρατήσουν άλλες επιλογές.

Τέλος στον διεθνή χώρο κυριαρχεί η ταπεινωτική αποχώριση των Αμερικανών από το Αφγανιστάν, την αρχαία Βακτριανή με την παλιά πρωτεύουσα Κανταχάρ, την Αλεξάνδρεια Αραχωσίας του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Η επονείδιστη αποχώρηση των ΗΠΑ από το αεροδρόμιο της Καμπούλ θύμισε Σαϊγκόν του Βιετνάμ, είχε ως αποτέλεσμα 170 πολίτες και 17 αμερικανούς στρατιώτες νεκρούς, από επίθεση αυτοκτονίας της Αλ Κάιντα του Κορασάν.

Συνέχεια στην σελίδα 11

Ιδιοκτήτης: ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. ΚΩΔΙΚΟΣ 016037
Εκδότης-Διευθυντής: Ιωάννης Μπαλτζώης
Υπεύθυνος Συντάξεως: Κ. Αργυρόπουλος
Υπεύθυνος Τεχνικής Υποστηρίξεως: Α. Τόσιος
Συντ/κή Ομάδα: Ε. Τέμπος, Α. Μπασαράς, Δ. Ηλιόπουλος
DTP-Καλλιτεχνικά: Κ. Αργυρόπουλος
Εκτύπωση:ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ Α.Ε. Τηλ: 2105743410

Διευθύνσεις

Γραφεία: 28ης Οκτωβρίου 88
ΤΚ 104 34 Αθήναι
Τηλέφωνο: 210 8211025
Fax: 210 8211056
E-mail: elisme@elisme.gr
Διαδίκτυο: www. elisme.gr

Συλλογισμοί με μία ακόμη επέτειο του «Αττίλα» επί θύραις

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ
Επιτίμου Διοικητού Σ.Ν.Δ., Αντιπροέδρου ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Εδώ και πολλές δεκαετίες η Τουρκία διεκδικεί σταθερά και απροκάλυπτα κυριαρχία και κυριαρχικά δικαιώματα από την Ελλάδα και την Κύπρο, με όρους ισχύος (γαλάζια πατρίδα, γκρίζες νήσοι, θαλάσσιες ζώνες, εναέριος χώρος, έλεγχος Κύπρου, Θράκη κ.λπ.). Οι εν λόγω διεκδικήσεις υλοποιούνται με πολιτική πειθαναγκασμού που περιλαμβάνει εκφοβισμό (π.χ. casus belli), τεράστια ποικιλία διαρκών προκλήσεων με τις οποίες εθίζεται και συμβιβάζεται η ελληνική πλευρά, υβριδικές τακτικές (π.χ. παράνομοι μετανάστες, φωτιές, παράνομη αλιεία, κυβερνοασφάλεια), καθώς και τετελεσμένα (κατοχή του 37% της Κύπρου). Η αξιοπιστία της τουρκικής απειλής εδράζεται στις ισχυρές ένοπλες δυνάμεις της (ΤΕΔ), καθώς και στην σημαντική αμυντική βιομηχανία της, η οποία συμπράττει με αντίστοιχες βιομηχανίες προηγμένων χωρών και εξάγει αμυντικό υλικό υψηλής τεχνολογίας. Επιπλέον επιχειρεί στρατηγική περικύκλωση της Ελλάδος με στρατιωτική πρόσβαση στα Βαλκάνια και την Λιβύη.

Η στήριξη των παραδοσιακών συμμάχων της χώρας μας (ΕΕ – ΝΑΤΟ) έχει όρια και εκδηλώνεται κυρίως στο διπλωματικό πεδίο. Οι καταδίκες και τα μέτρα των ΗΠΑ κατά της Τουρκίας δεν σχετίζονται άμεσα με τα ελληνοτουρκικά θέματα. Για τις ΗΠΑ προέχει η σταθερότητα στην ευρύτερη περιοχή και η παραμονή της Τουρκίας στην Δύση. Η ΕΕ καλύπτει φραστικά την Ελλάδα και την Κύπρο αλλά προβάλλεται διαρκώς η ανάγκη θετικής ατζέντας με την Τουρκία, ενώ οι διμερείς σχέσεις πολλών κρατών της ΕΕ με την χώρα αυτή συνεχίζονται απρόσκοπτα. Από πλευράς συγκλίσεως συμφερόντων η πλέον προσηνής χώρα είναι η Γαλλία. Οι στρατηγικοί περιφερειακοί άξονες συνεργασίας της χώρας μας με το Ισραήλ και πολλά Αραβικά κράτη είναι σκόπιμοι, η διεύρυνσή τους επιθυμητή και χρήσιμη αλλά δεν αναμένεται άμεση συνδρομή τους έναντι της τουρκικής απειλής.

Ειδικότερα στο κυπριακό ζήτημα, η Τουρκία όχι μόνο δεν έχει μετακινηθεί από τον στρατηγικό της σκοπό, που είναι ο έλεγχος της Κύπρου, αλλά δημιουργεί, με διαχρονική ανοχή του ελληνισμού, τις συνθήκες οι οποίες θα καταστήσουν τις επιδιώξεις της αναπόφευκτες (π.χ. πλήρη εξάρτηση κατεχομένου τμήματος από την Τουρκία, κατοχικά στρατεύματα, αύξηση εποίκων, στρατιωτικές βάσεις, άνοιγμα Αμμοχώστου, έρευνες και γεωτρήσεις στην Κυπριακή ΑΟΖ, μη αναγνώριση Κυπριακής Δημοκρατίας, υποστήριξη της «ισότιμης κυριαρχίας» κ.λπ.). Τουρκία και ψευδοκράτος αποτελούν ενιαίο μέτωπο, με την πρώτη να διακηρύσσει, ως «μητέρα πατρίδα» και εγγυήτρια δύναμη, ότι εάν θιγεί το παραμικρό συμφέρον των Τ/Κ, θα ξεσηκωθεί αμέσως ολόκληρη η Τουρκία.

Στον αντίποδα το μέτωπο Ελλάδος – Κύπρου δεν εκπέμπει ξεκάθαρο πολιτικό μήνυμα αδιάσπαστης ενότητος. Δεν υπάρχει επί παραδείγματι ελλαδική δήλωση (με το ηθικό δικαίωμα της μητέρας πατρίδος, το νομικό της εγγυήτριας δυνάμεως και το ρεαλιστικό του εθνικού συμφέροντος), πως κάθε πρόκληση ασφαλείας στην Κύπρο, θα εκλαμβάνεται ως πρόκληση κατά της ελληνικής επικράτειας. Το Δόγμα «η Κύπρος αποφασίζει και η Ελλάς συμπαρίσταται» θέτει την απομονωμένη, αδύναμη και πιεζόμενη Κύπρο προ των ευθυνών της και παρέχει βολικό «άλλοθι» για κάθε ελλαδική πολιτική αδράνεια και υπεκφυγή.

Η διαπραγματευτική βάση της Διζωνικής Δικοινοτικής Ομοσπονδίας, την οποία Ελλάς και Κύπρος στηρίζουν ανεπιφύλακτα, δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι διασφαλίζει βιώσιμη λύση του Κυπριακού. Ενδεχόμενα ψήγματα βιωσιμότητος θα προέκυπταν μόνο κατόπιν ελληνικής σθεναρής και νομίμου εμμονής σε σειρά αδιαπραγμάτευτων «κόκκινων γραμμών» προκειμένου να υπάρξει έναρξη διαπραγματεύσεων (π.χ. πλήρης εφαρμογή κοινοτικού κεκτημένου, Πρόεδρος πάντοτε Ε/Κ, άμεση αποχώρηση κατοχικών στρατευμάτων και του μεγαλυτέρου μέρους των εποίκων, επιστροφή Αμμοχώστου και Μόρφου, αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας, λίαν ισχυρή μορφή Ομοσπονδίας, μη αλλοίωση πληθυσμιακής αναλογίας κ.λπ.). Η έλλειψη των προϋποθέσεων αυτών σε επικείμενες διαπραγματεύσεις, πρόκειται να παρασύρει τον ελληνισμό στην καλύτερη περίπτωση σε λύσεις τύπου «σχεδίου Ανάν».

Η μόνη λύση που συνάδει με τα συμφέροντα του ελληνισμού είναι η απαλλαγή από τον «Αττίλα» και η απελευθέρωση της νήσου από τα δεινά που έχει συσσωρεύσει αλλά την εν λόγω λύση δεν θα προσφέρουν οι σύμμαχοι ή οι διεθνείς οργανισμοί παρά μόνον η ικανή στρατιωτική ισχύς Ελλάδος και Κύπρου (ότι χάθηκε με αίμα δεν ανακτάται με επίκληση του Διεθνούς Δικαίου). Αυτού του είδους η λύση λείπει παντελώς από τις προθέσεις, τις δηλώσεις, τον σχεδιασμό και τους σκοπούς των κυβερνήσεων Ελλάδος και Κύπρου.

Επί δεκαετίες οι Ελλαδικές και Κυπριακές κυβερνήσεις απαξιώνουν την στρατιωτική ισχύ και την χρησιμότητά της ως εργαλείο εξωτερικής πολιτικής, βυθίζοντας ταυτόχρονα σε τέλμα την αμυντική βιομηχανία, τα ναυπηγεία και την αναπτυξιακή επένδυση στην υψηλή αμυντική τεχνολογία. Αυτονόητες πρακτικές σε

ολόκληρο τον κόσμο, αντιμετωπίζονται ακόμη ιδεοληπτικά, με την συνδρομή μάλιστα ενός «τοξικού» καθοδηγούμενου συνδικαλισμού. Απαγορεύεται για παράδειγμα η σύνδεση της αγοράς με την έρευνα των ΑΕΙ και ΑΣΕΙ (ιδιαίτερα στην αμυντική τεχνολογία) ή η συγκρότηση ιδιωτικών τριτοβαθμίων ιδρυμάτων (ελληνόγλωσσων ή και ξενόγλωσσων), τα οποία πέραν του οικονομικού κέρδους θα προσέφεραν σημαντικές υπηρεσίες ασφαλείας σε παραμεθόριες περιοχές. Η κατά καιρούς ενίσχυση των ΕΔ δεν αποτελεί προϊόν ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής αλλά βεβιασμένης ανακλαστικής αντιδράσεως μετά από κάθε εχθρική πρωτοβουλία της απειλής.

Το ελληνικό πολιτικό σύστημα εν γένει δεν επενδύει ενσυνείδητα στην αυτοβοήθεια, η οποία θωρακίζει αμυντικά την χώρα, εκτοξεύει την εθνική αποτροπή, ενδυναμώνει την εθνική διαπραγματευτική δυνατότητα και αυξάνει το ειδικό βάρος της χώρα μας εντός των συμμαχιών της. Οι εκάστοτε δραστικές περικοπές στην άμυνα είναι οι μόνες που ψηφίζονται από όλα τα κόμματα. Η αυτοβοήθεια αντιμετωπίζεται σπασμωδικά και ως αναγκαίο κακό (κατά δήλωση του πρώην Υπουργού), καθ΄ όσον συμπεριλαμβάνει μακρόχρονο σχεδιασμό και μακροπρόθεσμα οφέλη (δεν έχει προεκλογικό ορίζοντα) και ενέχει κομματικό κόστος (π.χ. αύξηση θητείας, εξοπλιστικά προγράμματα, εκπαίδευση εφεδρείας, δαπάνες για έρευνα, ξεβόλεμα ανεπαρκών «ημετέρων» από θέσεις ευθύνης της αμυντικής βιομηχανίας, τήρηση δεοντολογίας και κατάργηση ρουσφετιών στις ΕΔ, αντιμετώπιση ιδεοληπτικών ισχυρών συνδικάτων, γαλούχηση ενσυνειδήτων Ελλήνων πολιτών στην παιδεία και όχι «πολιτικώς ορθών πολιτών του κόσμου» κ.λπ.). Θα ήταν ευτύχημα η διάψευση των διαπιστώσεων αυτών αλλά είναι τόσο πολλές οι περί του αντιθέτου σχετικές πολιτικές δηλώσεις, πράξεις και παραλήψεις ώστε δυστυχώς τις επιβεβαιώνουν εμφατικά.

Η Ελλάς διαιωνίζει έναν φαύλο κύκλο κατά τον οποίον η εκάστοτε ασυμμετρία στρατιωτικής ισχύος και η έλλειψη πολιτικής βουλήσεως για χρήση των ΕΔ όταν απαιτείται, οδηγούν σε κατευναστική πολιτική εν καιρώ ειρήνης, ενώ σε κρίσιμες στιγμές εντάσεως και κρίσεως, οδηγούν σε πολιτική υπαναχώρηση, ζημιογόνες Συμφωνίες, αναξιοπιστία της αποτρεπτικής μας φήμης και σε καταφυγή, δίκην επαίτου, σε έξωθεν «προστάτες». Οι τελευταίοι κατανοώντας ποια είναι η αδύναμη πλευρά, γνωρίζουν ποιον θα πιέσουν για λύσεις «βολικές» γι' αυτούς και σίγουρα όχι δίκαιες. Μετά από εθνικές κρίσεις με ατυχή έκβαση επακολουθεί βραχυχρόνια και ημιτελής καταφυγή στην αυτοβοήθεια και ο φαύλος κύκλος επαναλαμβάνεται με την εκ νέου απαξίωσή της. Η λαϊκή παροιμία «το πάθημα γίνεται μάθημα» εδώ δεν ισχύει.

Για όσους σπεύσουν να προβάλλουν το γνωστό δίλλημα «βούτυρο ή κανόνια» καλό θα είναι να παραδειγματισθούν από ομοειδή πληθυσμιακά κράτη όπως η Ολλανδία, η Σουηδία, η Νορβηγία, το Ισραήλ, η Φινλανδία κ.λπ., στα οποία η πανίσχυρη και εξαγωγική αμυντική τους βιομηχανία δεν τους εμπόδισε να έχουν υψηλότατο δείκτη κοινωνικών παροχών αλλά αντιθέτως τους βοήθησε.

Το προσωπικό των ΕΔ είναι αξιόπιστο, ορθά γαλουχημένο και ικανό για υπερβάσεις αλλά δεν αποτελεί πανάκεια. Εξ άλλου είναι άξιες της τύχης τους οι χώρες που σε κρίσιμες στιγμές συγκαλύπτουν τα κενά που έχουν συσσωρεύσει στις ΕΔ, εναποθέτοντας τις εθνικές ελπίδες σε ήρωες, σε υπερβάσεις και σε από μηχανής Θεούς. Για να μην αοριστολογούν οι εκάστοτε «επαϊοντες», ο απαιτούμενος εξοπλισμός (ποσοτικός – ποιοτικός), η υποστήριξη αυτού, το αριθμητικό μέγεθος του εκπαιδευμένου προσωπικού με υψηλό φρόνημα και οι ηγεσίες τους σε Ελλάδα και Κύπρο, θα πρέπει να διασφαλίζουν ταυτόχρονα τις ακόλουθες δυνατότητες, με έναν αποδεκτό βαθμό ρίσκου:

1. Οι κυπριακές και ελλαδικές δυνάμεις επί της Κύπρου, αντιμετωπίζουν επιτυχώς τις αντίστοιχες εχθρικές επί της νήσου.
2. Οι αεροναυτικές δυνάμεις Ελλάδος και Κύπρου απαγορεύουν την ενίσχυση της Κύπρου με εχθρικό στρατιωτικό προσωπικό και υλικό.
3. Οι ελληνικές ΕΔ αντιμετωπίζουν επιτυχώς τις ΤΕΔ σε ολόκληρη την επικράτεια και εξουδετερώνουν τον σχεδιασμό τους.
4. Οι ελληνικές ΕΔ αντιμετωπίζουν επιτυχώς στα βόρεια σύνορα της χώρας κάθε θέμα ασφαλείας.

Οι συμμαχίες είναι σκόπιμες και πρέπει να επιδιώκονται αλλά η Ιστορία και η εθνική εμπειρία αποδεικνύουν ότι δεν επαρκούν. Όσο τα ανωτέρω κριτήρια πληρούνται ανεπαρκώς και με μη αποδεκτό βαθμό ρίσκου, ο προαναφερθείς φαύλος κύκλος θα υφίσταται και οι τύχες του έθνους θα ρίπτονται στον τζόγο μίας ρωσικής ρουλέτας. Όσο τα ανωτέρω κριτήρια δεν πληρούνται, η Ελλάς θα εξακολουθεί την κατευναστική της πολιτική, υπονομεύουσα το μέλλον των αγέννητων γενεών Ελλήνων, με σταδιακή εκχώρηση εθνικής κυριαρχίας και κυριαρχικών δικαιωμάτων, υπό τις επευφημίες των συμμάχων, για την «στρατηγική μας ψυχραιμία» και την «καθοριστική συμβολή μας στην σταθερότητα της περιοχής». Εάν αυτό μας αξίζει ας αποδεχθούμε συλλογικά το μοιραίο (με την καθοριστική αρωγή του δημογραφικού και μεταναστευτικού ζητήματος). Εάν όχι οι συμπολίτες οφείλουν να υπερβούν την δύσκολη καθημερινότητα και να υποδείξουν δημοκρατικά αλλά αποφασιστικά τον δρόμο στις διστακτικές ηγεσίες τους. Σε μία χώρα με πολιτικές ηγεσίες δέσμιες των δημοσκοπήσεων, η μείωση του πολιτικού κόστους, με πρωτοβουλία των ψηφοφόρων, είναι ίσως η τελευταία ελπίδα αναθεωρήσεως των στρατηγικών επιλογών και προτεραιοτήτων της χώρας.

13 – Ιουλίου – 2021

Κύπρος:Να Αποτρέψουμε Νέες Συμφορές

Του Αντιστρατήγου ε.α. Φοίβου Κλόκκαρη

Η Τουρκική εθνοσυνέλευση το 1920 ψήφισε τον «Εθνικό Όρκο», στα πλαίσια σχεδίου αναβίωσης του νεοοθωμανικού οράματος της Τουρκίας με την επανάκτηση εδαφών που κατείχε η Οθωμανική αυτοκρατορία (σαντζάκι Αλεξανδρέττας, Κύπρος, περιοχές του Ιράκ,Συρίας, Ελλάδας κ.α.) Το 1939 η Τουρκία με πρόσχημα την προστασία τουρκικής μειονότητας προσάρτησε την Αλεξανδρέττα. Το 1974 με το ίδιο πρόσχημα και αφορμή το εγκληματικό πραξικόπημα, κατέλαβε το βόρειο τμήμα της Κύπρου (37% του εδάφους, 57% της ακτογραμμής) αφού προηγήθηκε μακροχρόνιος στρατηγικός σχεδιασμός (εκθέσεις Νιχάτ Ερίμ,σχέδιο επανάκτησης Κύπρου) στρατιωτική προπαρασκευή και υποκίνηση τουρκανταρσίας. Στο Ιράκ και Συρία με πρόσχημα Κουρδικό κίνδυνο, εισέβαλε κα κατέλαβε εδάφη τους. Στην Ελλαδα με επιθετικές δράσεις επιδιώκει να ανατρέψει το status quo στο Αιγαίο και τη Δυτ. Θράκη.

Στην Κύπρο η υλοποίηση της τουρκικής επεκτατικής στρατηγικής, ακολούθησε μεθοδευμένα βήματα τουρκοποίησης και ισλαμοποίησης του καταληφθέντος εδάφους με δοκιμασμένες βάρβαρες μεθόδους εκρίζωσης του Ελληνικού στοιχείου, συστηματικό εποικισμό από Τούρκους και εγκατάσταση υποτελούς διοίκησης («ΤΔΒΚ»), που λειτουργεί ως οιονεί τουρκική επαρχία και ως ένα τεράστιο στρατιωτικό προγεφύρωμα ισχυρών τουρκικών δυνάμεων κατοχής (ΤΔΚ) που ρίζωσαν επί μισό αιώνα στο νησί (40.000 άνδρες, 300 άρματα, 260 πυροβόλα, 650 τεθωρακισμένα) παρά τα ψηφίσματα του ΣΑ/ΟΗΕ για απομάκρυνση τους (353/1974 κ.α.). ΟιΤΔΚ είναι μια διαρκής απειλή κατά των ελεύθερων εδαφών, τηρούν την Κύπρο υπό Τουρκική ομηρία και εξυπηρετούν την Τουρκική στρατηγική του εξαναγκασμού (compellence), που συνίσταται στην απειλή χρήσης ισχύος για να αναγκάσει τους Έλληνες της Κύπρου να αποδεχθούν λύση Τουρκικών όρων στο Κυπριακό (συνομοσπονδία δύο κρατών ή συγκεκαλυμμένη συνομοσπονδία δύο κρατών όπως η ΔΔΟ) με την οποία η Κύπρος θα αφοπλισθεί και θα τεθεί ΟΛΗ υπό τον έλεγχο της Τουρκίας (στρατηγικός στόχος Τουρκίας). Δεν πρέπει να αποκλείεται και η χρήση στρατιωτικής ισχύος από την Τουρκία με επιθετική ενέργεια (κατόπιν προβοκάτσιας) ελέγχου ζωτικών χώρων της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΔ), μεγάλης στρατηγικής αξίας πλησίον της γραμμής αντιπαράταξης (ΓΑ), με πολιτικό στόχο να την αναγκάσει να αποδεχθεί λύση τουρκικών όρων.

Η υλοποίηση της επεκτατικής στρατηγικής της Τουρκίας σε βάρος της Κύπρου, υποβοηθήθηκε από την Βρετανική πολιτική <<διαίρει και βασίλευε>>, καθώς και από στρατηγικά λάθη του Ελληνισμού: τριμερής διάσκεψη Λονδίνου (1955) και συμφωνίες Ζυρίχης/Λονδίνου (1960), που έφεραν την Τουρκία στην Κύπρο (εγγυητικά δικαιώματα/στρατεύματα),-απομάκρυνση της Ελληνικής μεραρχίας(1967), που αποδυνάμωσε την άμυνα της – πραξικόπημα (1974), που έδωσε την αφορμή της τουρκικής εισβολής, η οποία πέτυχε επειδή δεν εφαρμόσθηκε το σχέδιο άμυνας, ούτε εστάλησαν οι προβλεπόμενες Ελλαδικές αεροναυτικές ενισχύσεις.

Μετά την εισβολή, ο Ελληνισμός παραμέλησε την αμυντική ικανότητα του, δεν υιοθέτησε πανεθνική στρατηγική απελευθέρωσης της Κύπρου και η ανατροπή του ισοζυγίου δυνάμεων προς όφελος της Τουρκίας, οδήγησε στην στρατηγική του κατευνασμού, που όχι μόνο δεν ανέκοψε την Τουρκική επιθετικότητα αλλά την αύξησε. Έκφραση αυτής της στρατηγικής υπήρξαν οι χρονοβόρες ούτω καλούμενες διακοινοτικές συνομιλίες με την υποτελή διοίκηση της Τουρκίας («ΤΔΒΚ») για λύση διζωνικής δικοινοτικής Ομοσπονδίας (ΔΔΟ), που επέβαλαν η Τουρκία και Βρετανία, και μετέτρεψαν το διεθνές έγκλημα που διέπραξε η Τουρκία σε βάρος της Κύπρου σε δικοινοτική διαφορά. Επέτρεψε στην Τουρκία να παγιώσει τα τετελεσμένα της εισβολής–κατοχής και να συνεχίσει τις εποικιστικές και επεκτατικές δράσεις της με νέα τετελεσμένα στη Κύπρο (ΑΟΖ, ουδετέραζώνη, Αμμόχωστος, προώθηση μουσουλμάνων μεταναστών στις ελεύθερες περιοχές, εγκατάσταση βάσης drones κ.α.) και αύξηση της επιθετικότητας της στο Αιγαίο/Θράκη.

Η επεκτατική στρατηγική της Τουρκίας σε βάρος του Ελληνισμού συνεχίζεται αδιάπτωτα. Ιδιαίτερα η Κύπρος διατρέχει θανάσιμο κίνδυνο επιβίωσης. Η πτώση της θα έχει ώς συνέπεια να ακολουθήσει και εκείνη τού Καστελλορίζου, Ανατ. Αιγαίου και Δυτ. Θράκης (εθνικός όρκος Τουρκίας). Ο αμυντικός χώρος Ελλάδας – Κύπρου είναι ενιαίος και η τουρκική απειλή, η μέγιστη κατά του Ελληνισμού. Για την αντιμετώπιση της, επιβάλλεται σύνταξη και υλοποίηση πανεθνικής στρατηγικής εθνικής επιβίωσης, στη βάση της ενίσχυσης της δυνατότητας αντίστασης του Ελληνισμού. Αυτό επιβάλλει την ύπαρξη πολιτικής βούλησης να ενισχυθεί άμεσα η στρατιωτική ισχύς (την μόνη που υπολογίζει ηΤουρκία) με κύριες ενέργειες :

- Την συγκρότηση συμβουλίου εθνικής ασφάλειας (NSC) και τη σύνταξη στρατηγικής εθνικής ασφάλειας (NSS) σε Ελλάδα / Κύπρο με στόχο την ανακοπή της τουρκικής επιθετικότητας (εγκατάλειψη πολιτικής κατευνασμού)
- Την αναβίωση στη πράξη, του δόγματος ΕΑΧ Ελλάδας–Κύπρου (αδρανοποιήθηκε ελλείψει πολιτικής βούλησηςΚΔ/Ελλάδας)
- Την ενίσχυση της στρατιωτικής αποτρεπτικής ικανότητας των ενόπλων δυνάμεων και την επιδίωξη σύναψης αμυντικών συμμαχιών με γειτονικές χώρες και ισχυρές φίλες χώρες (π.χ. Γαλλία) στη βάση κοινών συμφερόντων αλλά και κοινής συνεισφοράς στην ασφάλεια (απαιτείται ύπαρξη αξιόμαχων αεροναυτικών δυνάμεων τις οποίες στερείται η ΚΔ)
- Την απόρριψη λύσης Τουρκικών όρων που καταλύουν την ΚΔ (ΔΔΟ,συνομοσπονδία δύο κρατών κ.α.)
- Την ριζική αναθεώρηση της αμυντικής πολιτικής της ημικατεχομένης Κύπρου, η οποία παρουσιάζει τη μεγαλύτερη τρωτότητα στο αμυντικό μέτωπο του Ελληνισμού. Η ΚΔ πρέπει :Να διαθέτει ΟΛΕΣ τις εισπράξεις του Ταμείου αμυντικής θωράκισης (ΤΑΘ) για την άμυνα (δεν το πράττει ελλείψει πολιτικής βούλησης, λόγω υποτίμησης της αξίας της στρατιωτικής ισχύος και της τουρκικής απειλής)– Να εκσυγχρονίσει το πεπαλαιωμένο αμυντικό δυναμικό της (αγνοήθηκε το δίδαγμα τών πεπαλαιωμένων μέσων 1974) – Να αποκτήσει νέα μέσα και οπλικά συστήματα προς κάλυψη επιχειρησιακών κενών και αντιμετώπιση νέων απειλών όπως τα UAV/UCAV. _Να διορθώσει λανθασμένες επιλογές στα θέματα στρατ. θητείας/αναδιοργάνωσης ΕΦ, προς ενίσχυση της ικανότητας της για προωθημένη άμυνα, έλεγχο της ΓΑ και ταχεία αντίδραση _Να αποκτήσει αναγκαία μέσα πολεμικού ναυτικού και αεροπορίας, που αδικαιολόγητα στερείται (υπήρχαν πόροι από το ΤΑΘ) προς έλεγχο του θαλάσσιου/εναέριου χώρου της.

Ας ακολουθήσουμε το Δ92.4 του Θουκυδίδη:<<απαιτείται δυνατότητα αντίστασης για να διασφαλίσουμε την ελευθερία μας>>. Αυτή τη δυνατότητα να ενισχύσουμε τάχιστα για να αποτρέψουμε νέες συμφορές που απεργάζονται οι άσπονδοι εχθροί μας Τουρκία/Βρετανία .

Σεπτέμβριος2021

Το ποίημα – αφιέρωμα του καθηγητή Ι. Μάζη στη μνήμη των Κύπριων ηρώων Ισαάκ και Σολωμού

Στη μνήμη των δύο ηρώων αλλά και στις μητέρες τους είναι αφιερωμένο και το ποίημα του καθηγητή Γεωπολιτικής Ι. Μάζη, με τίτλο «Παιδικό της Κύπρος», γραμμένο το 2000, το οποίο σύντομα θα μελοποιηθεί.

«Παιδικό της Κύπρος»
Γλυκά της Κύπρος συννεφάκια μου,
πέστε μου, κόκκινα γιατ' είστε;
-Του Τάσου ήπιαμε το αίμα για κρασί,
στο άγριο τούτο πατητήρι.
Με ξύλα, πέτρες, σφαίρες και λοστούς,
στείλαν οι «Λύκοι» την ψυχή του στ' Ακρωτήρι.
Γλυκά της Κύπρος συννεφάκια μου,
πέστε τί θέλετε, ομιλείστε.
-Με δάφνη και μυριστικά, περαστικοί,
με σάβανο από χακί,
το σώμα του να ντύστε.
Γλυκά της Κύπρος συννεφάκια μου,
τ' έχει το βλέμμα σας και δάκρυα
γιομίζει;
-Σημαίας κοντάρι μεσ' την Πράσινη
Γραμμή
που πάνω του ψυχή παλληκαριού
-σφαγμένη- ανεμίζει.
Γλυκά της Κύπρος συννεφάκια μου,
άραγε η ψυχή μας τί να ορίζει;
-Άντρα ζητάμε, σύ περαστικέ, άντρα με
σβέρκο
που να βρίζει…
Άντρα που να 'χει μεσ' τα σκέλια του
ζωή
ζωή, που σφύζει.
Άντρα ζητάμε με δαδί περαστικέ,
ν' ανάψει της Αμμόχωστος το μαύρο
μετερίζι
Γλυκά της Κύπρος συννεφάκια μου,
τί βιάζεστε και τρέχετε στ' Άη Αντριός
το Φάρο;
-Δυο τούφες είμαστε περαστικέ,
από του Σολωμού τ' ολόστερνο
τσιγάρο…
Γλυκά της Κύπρος συννεφάκια μου,
τα ονόματά σας πέστε μου, ποια είναι;
-Τάσος… Γρηγόρης… Ευαγόρας…
Σολωμός
κι άλλες, χιλιάδες, που κανείς
-μαζί κι εσύ περαστικέ-
δε θέτε να θυμώσαστε ποιοι είναι.
Πικρά της Κύπρος συννεφάκια μου,
πούναι του Πενταδάχτυλου το λαμπερό
καντήλι;
-Χάθηκε πια, περαστικέ,
τόσβησε των μαννάδων μας τ' ολόμαυρο,
το φοβερό μαντήλι.

Τό Κυπριακό με τα λόγια Τούρκων – Η Άγκυρα διδάσκει γεωστρατηγική την Αθήνα

Του κ. Σταύρου Λυγερού

Η επίσκεψη Ερντογάν στα Κατεχόμενα 47 χρόνια ακριβώς μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο προσδίδει έναν πολιτικό συμβολισμό που Αθήνα και Λευκωσία δεν πρέπει να παρακάμψουν, όπως συνηθίζουν. Σ' αυτό το άρθρο, ωστόσο, δεν θα ασχοληθώ ούτε με την επίσκεψη, ούτε με τη διπλωματική διελκυστίνδα για το Κυπριακό. Ας δραπετεύσουμε από τη συγκυρία, σε μία προσπάθεια να δούμε το "δάσος" κι όχι τα "δένδρα".

Λόγω της ημέρας θα υπενθυμίσω αυτά που έχω ξαναγράψει, δίνοντας τον λόγο σε Τούρκους αξιωματούχους, οι οποίοι διαχρονικά μας λένε ξεκάθαρα τι σημαίνει για την Άγκυρα το Κυπριακό. Μόνο οι αρμόδιοι σε Αθήνα και Λευκωσία –με λίγες εξαιρέσεις– αρνούνται με ιδεοληπτική εμμονή να "ακούσουν". Για την Τουρκία, λοιπόν, το Κυπριακό ήταν πάντα πρώτα απ' όλα γεωπολιτικό ζήτημα και κατ' επέκταση ζήτημα γεωστρατηγικής.

Ο έλεγχος όλης της Κύπρου ήταν και παραμένει κεντρική συνιστώσα στην εθνική στρατηγική της Τουρκίας να αναδειχθεί σε δύναμη με πρωτεύοντα ρόλο στην Ανατολική Μεσόγειο και στη Μέση Ανατολή, πολύ πριν εμφανισθεί ο Ερντογάν στο πολιτικό προσκήνιο. Ο έλεγχος της Μεγαλονήσου δεν εξασφαλίζει στην Τουρκία μόνο τον έλεγχο των κρίσιμης σημασίας θαλασσίων οδών της περιοχής, αλλά και αυξάνει κατακόρυφα τη στρατηγική σημασία της για Δύση και Ανατολή. Παραθέτω, λοιπόν, δηλώσεις Τούρκων αξιωματούχων, χωρίς δικά μου σχόλια:

• Αναλύοντας τη στρατηγική σημασία που έχει η Κύπρος για την Τουρκία, ο πρώην Τούρκος υπουργός Εξωτερικών Τουράν Γκιουνές έχει δηλώσει: «Η Κύπρος είναι τόσο πολύτιμη όσο το δεξί χέρι για μια χώρα που ενδιαφέρεται για την άμυνά της, ή τα επεκτατικά της σχέδια. Αν δεν συγκρατήσουμε στη σκέψη μας αυτήν τη στρατηγική σημασία της Κύπρου, δεν μπορούμε να κατανοήσουμε την ειρηνευτική επιχείρηση της 20ής Ιουλίου (εισβολή), ή μάλλον είναι αδύνατον να καταλάβουμε την όλη κρίση στην Κύπρο. Πολλές χώρες, σε κάποιο βαθμό γιατί αυτό εξυπηρετεί τα συμφέροντά τους, θέλουν να δουν το Κυπριακό απλώς ως απότοκο της επιθυμίας μόνο να προστατεύσουμε την τουρκική κοινότητα στο νησί» (Χουριέτ 20.7.1980).

• Ο Τούρκος πρωθυπουργός Τουργκούτ Οζάλ έχει δηλώσει το Νοέμβριο 1983 στη Μιλιέτ: «Η Κύπρος είναι ένα νησί που διαπερνά την Τουρκία σαν μαχαίρι. Είναι εξαιρετικά ζωτική από την άποψη της ασφάλειάς μας. Αυτό το νησί δεν πρέπει να βρίσκεται σε εχθρικά χέρια. Η ύπαρξη των Τούρκων στη Βόρεια Κύπρο είναι μια εγγύηση προς την κατεύθυνση αυτή».

• Ο πρωθυπουργός της εισβολής Μπουλέντ Ετσεβίτ, κατά τη διάρκεια επίσκεψής του στα Κατεχόμενα τρεις σχεδόν μήνες μετά την ανακήρυξη του ψευδοκράτους, δήλωσε: «Εάν η Κύπρος μοιραστεί ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία, αν γίνει οποιαδήποτε ενέργεια που θα οδηγούσε σε κάτι τέτοιο, θα φέρουμε με τα ίδια μας τα χέρια την Ελλάδα στα νότιά μας, τη στιγμή που στα δυτικά, στο Αιγαίο, έχουμε τόσα προβλήματα. Θα καθιστούσαμε, με τα ίδια μας τα χέρια, την Ελλάδα μια μεσανατολική χώρα και έτσι θα αυξάνονταν τα προβλήματα ανάμεσα στις δύο χώρες» (ΑΠΕ 10.2.1984).

• Πέντε περίπου χρόνια αργότερα ο Ετσεβίτ διατηρούσε τις ίδιες ακριβώς απόψεις: «Εάν μια ομοσπονδιακή λύση δεν γίνει δεκτή, είναι φανερό ότι θα υπάρξουν δύο κράτη στη νήσο, τα οποία θα δηλητηριάζουν συνεχώς τις σχέσεις Τουρκίας-Ελλάδας, ή η νήσος θα διχοτομηθεί μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας. Η Τουρκία δεν έχει συμφέρον να φέρει την Ελλάδα και στο νότιο πλευρό της» (Αγών 25.3.1989).

• Συμπληρωματικά παραθέτουμε απόσπασμα από τη μελέτη "Τουρκοελληνικές σχέσεις και Μεγάλη Ιδέα" της Διεύθυνσης Στρατηγικών Μελετών του τουρκικού Γενικού Επιτελείου: «Η περικύκλωση της σημερινής Τουρκίας, της οποίας ο πληθυσμός έφθασε τα 50 εκατομμύρια και η οποία κατέχει έναν ισχυρό στρατό, στον Νότο, με την άλωση της Κύπρου και τον αποκλεισμό των θαλασσίων οδών προς τη Μεσόγειο και το Αιγαίο σε περίπτωση παγκόσμιας σύρραξης, είναι κάτι που δεν μπορεί να γίνει δεκτό όχι μόνο από την Τουρκία, αλλά και οποιοδήποτε κράτος που θα βρισκόταν στην κατάσταση αυτή» (Νέα 24.1.1986).

• Σε συνέντευξή του (Μιλιέτ 23.7.1985) ο Ντενκτάς είχε δηλώσει ότι «ακόμα και αν η τουρκοκυπριακή κοινότητα δεν υπήρχε, η Τουρκία πάλι δεν θα άφηνε την Κύπρο στην Ελλάδα».

• Κατά τον Τουρκοκύπριο πολιτικό Αλπάι Ντουρντουράν, η τουρκική πλευρά επιθυμεί να έχει δικαίωμα λόγου πάνω σ' ολόκληρη την Κύπρο

(Ορτάμ 18.4.1985).

• Σαφέστατος ήταν και ο μετέπειτα υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας Σοϊσάλ: «Δεν θέλουμε την Ελλάδα στη νότια πλευρά μας… Όσον καιρό η Κύπρος δεν θα αποτελεί βάση για επιθέσεις εναντίον της Τουρκίας, δεν υπάρχει πρόβλημα» (Σημερινή 28.8.1988).

• Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και ο κορυφαίος Τούρκος σχολιαστής Αλί Μπιράντ: «Η επέμβαση της Τουρκίας στην Κύπρο δεν έγινε μόνο για τα μαύρα μάτια των Τουρκοκυπρίων. Η Τουρκία επενέβη επίσης και για να προωθήσει τα δικά της στρατηγικά συμφέροντα» (Μιλιέτ 13.3.1984).

• Ενδεικτική και η ανάλυση του Τούρκου στρατηγού Τζελίλ Γκιουρκάν (Κίπρις Πόστασι 20.12.1983), σύμφωνα με την οποία σε περιόδους ελληνοτουρκικής κρίσης ή πολέμου η Ελλάδα «θα δημιουργήσει απειλή για τα λιμάνια της Κωνσταντινούπολης και της Σμύρνης. Σε μια τέτοια κατάσταση τα λιμάνια της Αλεξανδρέττας, της Μερσίνας και της Αττάλειας θα αποκτήσουν ζωτική σημασία για τις εισαγωγές-εξαγωγές και τον ανεφοδιασμό της Τουρκίας. Μια Κύπρος που θα βρισκόταν κάτω από τον έλεγχο της αντίπαλης δύναμης θα μπορούσε με άνεση να κλείσει αυτά τα λιμάνια και έτσι να οδηγήσει την Τουρκία σε μια πολύ επικίνδυνη απομόνωση. Κατά συνέπεια, η Κύπρος θα πρέπει να βρίσκεται, με κάθε θυσία, σε χέρια που θέλουν το καλό της Τουρκίας. Αυτό θα πρέπει να αποτελέσει τον θεμέλιο λίθο της εθνικής ασφάλειας της Τουρκίας. Από στρατιωτική σκοπιά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι για την εθνική ασφάλεια της Τουρκίας η πιο ασφαλισμένη Κύπρος θα ήταν μια Κύπρος που θα βρισκόταν στο σύνολό της υπό τον έλεγχο της Τουρκίας. Η φόρμουλα της διχοτόμησης, που θα δημιουργούσε δύο ανταγωνιζόμενα χωριστά κράτη, ένα τουρκοκυπριακό στον Βορρά κι ένα ελληνοκυπριακό στον Νότο, δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ιδεώδης λύση για την ασφάλεια της χώρας μας. Μια τέτοια λύση θα συνεπαγόταν τον τεράστιο κίνδυνο της επέκτασης του ήδη υφισταμένου θερμού χώρου επαφής και διαφωνιών μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας και κατά μήκος της Κύπρου».

• Ο Τούρκος στρατηγός Οσμάν Νατζίν σε άρθρο του στην "Γκιουνές" (αναδημοσιεύθηκε στον Φιλελεύθερο στις 22.8.1986) αναφέρει τους λόγους, για τους οποίους η Τουρκία δεν θα εγκαταλείψει ποτέ την Κύπρο: «Η Κύπρος αποτελεί θέμα παρεμπόδισης του Ελληνισμού… Η Κύπρος αποτελεί το πιο κοντινό και το πιο άμεσο θέμα ασφάλειας για την Τουρκία, διότι, κοντά στα άλλα, η νήσος προσφέρεται θαυμάσια για κατασκευή νέων και σύγχρονων αεροδρομίων. Ένα εχθρικό κράτος που θα εγκαθιστούσε τέτοιες βάσεις στη νήσο θα συνιστούσε μεγάλη απειλή για την Τουρκία».

• Στην Γκιουνές (αναδημοσίευση στην ελληνοκυπριακή Εμπρός 28.5.1988) ο Ορχάν Ερκανλί (ως συνταγματάρχης πρωταγωνίστησε στο πραξικόπημα του 1960 στην Τουρκία) έγραψε ότι «για την Τουρκία το Κυπριακό δεν είναι απλώς ένα θέμα διασφάλισης των ζωών των τουρκικών γενεών που διαβιούν στη νήσο. Η στρατηγική ασφάλεια της Τουρκίας και τα συμφέροντά της στη Μεσόγειο δεν μπορούν να επιτρέψουν ολόκληρη η νήσος να τεθεί υπό τον έλεγχο της Ελλάδας. Το να επαναληφθεί για μία ακόμα φορά το λάθος που έγινε στο Αιγαίο θα ήταν ασυγχώρητο σφάλμα εκ μέρους της Τουρκίας».

Κοινοί παρονομαστές για Κυπριακό

Η θεώρηση του Κυπριακού που περιγράφουν οι παραπάνω δηλώσεις δεν ήταν θεώρηση μόνο της κεμαλικής στρατογραφειοκρατίας, η οποία ήταν καθεστώς στην περίοδο που εξετάζουμε. Είναι και θεώρηση των νεοοθωμανών, που είναι πλέον το νέο καθεστώς στην Τουρκία. Κοινός παρονομαστής κεμαλιστών και νεοοθωμανών, άλλωστε, είναι η πολιτικο-ψυχολογική ανάγκη να αντιστρέψουν την ιστορική τάση συρρίκνωσης που βίωσαν, λόγω της κατάρρευσης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Η εισβολή και κατοχή της βόρειας Κύπρου είναι η δεύτερη επέκταση μετά την ενσωμάτωση της Αλεξανδρέττας λίγο πριν από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Οι κοινοί αυτοί παρονομαστές επιβεβαιώνονται όχι μόνο από την πολιτική Ερντογάν και από αποσπασματικές δηλώσεις στελεχών της, αλλά και από αυτά που ολοκληρωμένα έχει γράψει στο βιβλίο του "Στρατηγικό βάθος" ο αρχιτέκτονας της νεοοθωμανικής εξωτερικής πολιτικής Αχμέτ Νταβούτογλου (πρώην υπουργός Εξωτερικών και πρωθυπουργός της Τουρκίας) για την Κύπρο και το Κυπριακό. Το γεγονός ότι τώρα, σε αντίθεση με το παρελθόν, η Άγκυρα μιλάει για δύο κράτη έχει βεβαίως την εξήγησή του.

Geopolitics is all about leverage.
We cannot make ourselves safer abroad unless we change our behavior at home.
Thomas Friedman

Κύπρος και Εθνεγερσία του 1821

Του κ. Προκοπίου Παυλοπούλου
Τέως Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας
Από Militaire News

Από την Κύπρο για την απελευθέρωση της μιλάο τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας και Επίτιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Προκόπιος Παυλόπουλος ο οποίος επισημαίνει, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

Γιορτάζοντας σήμερα μαζί σας, στα αιματοβαμμένα χώματα της Μαρτυρικής Κύπρου, την επέτειο των 200 ετών από την Εθνεγερσία του 1821, με αφορμή την ιστορική Μάχη της Αγίας Νάπας, την 17η Μαρτίου 1826, θέλω να σας διαβεβαιώσω, δανειζόμενος τα λόγια του Γιώργου Σεφέρη στην επιστολή του προς την αδελφή του Ιωάννα Τσάτσου (25-10-1954) και στο ποίημά του «Λεπτομέρειες στην Κύπρο», ότι ως Έλληνας από εδώ «βλέπω πλατύτερο τον Τόπο μας» και ακούω καθάρια και δυνατή, σαν ήχο προαιώνιας καμπάνας, «τη φωνή της Πατρίδας».

Α. Βλέποντας, έτσι, «πλατύτερο τον Τόπο μας» και «ακούγοντας τη φωνή της Πατρίδας» στην Κύπρο μας, ανακαλώ στην κοινή μας μνήμη τα γεγονότα της ιστορικής Μάχης της Αγίας Νάπας, την 17η Μαρτίου 1826, όχι βεβαίως για να σας εξιστορήσω γεγονότα πολύ γνωστά σ΄ εσάς και σε όλους μας.

1. Αλλά για να θυμηθούμε μαζί, αναλογιζόμενοι πρωτίστως τι σημαίνει Ελληνισμός, ιδίως κατά την επέτειο των 200 ετών από την Εθνεγερσία του 1821, από την μια πλευρά την ιστορική διαδρομή μας και την βαριά μας Εθνική Κληρονομιά. Και, από την άλλη πλευρά, το χρέος μας, ως Ελλήνων, απέναντι στο Μαρτυρικό Νησί.

2. Η Μάχη της Αγίας Νάπας, την 17η Μαρτίου 1826, μας διδάσκει, με αφετηρία την Μαρτυρική Κύπρο, ότι στους Αγώνες για την Ελευθερία -η οποία είναι έννοια βιωματική για εμάς, τους Έλληνες, αφού μόνον ελεύθεροι μπορούμε να υπερασπισθούμε την αξία μας και ν΄ αναπτύξουμε την προσωπικότητά μας- η Ελλάδα είμαι μία, ενιαία και αδιαίρετη, και ότι ο Ελληνισμός στις κρίσιμες ώρες τηρεί, στο ακέραιο, το καθήκον της αρραγούς ενότητας. Είναι τότε που ακόμη και η θάλασσα δεν χωρίζει τις στεριές, μα γίνεται το «υγρό στοιχείο» που ανοίγει διαύλους για την υπεράσπιση της Πατρίδας.

Β. Επέκεινα, ο εορτασμός των 200 ετών από την Εθνεγερσία του 1821 μας δείχνει εδώ, στην Μαρτυρική Κύπρο, τον δρόμο του Εθνικού μας Χρέους, το οποίο συμπυκνώνεται κυρίως στα εξής δύο, εμβληματικά, διδάγματα:

1. Δίδαγμα πρώτο: Η Επανάσταση της 25ης Μαρτίου 1821 ονομάσθηκε Εθνεγερσία, γιατί σηματοδότησε τον Αγώνα όλων των Ελλήνων ως Έθνους, πέρα και έξω από τ΄ αμιγώς Ελλαδικά σύνορα, για την ανατίναξη του αιμοσταγούς οθωμανικού ζυγού και για την κατάκτηση της Ελευθερίας. Άρα, ιδίως στους σημερινούς κρίσιμους καιρούς όλοι οι Έλληνες, καθένας κι ένα κομμάτι του Έθνους των Ελλήνων, υπό όρους αρραγούς ενότητας μπροστά στα μεγάλα και τα σημαντικά, έχουμε χρέος να υπερασπιζόμαστε, δίχως ίχνος υποχώρησης και υπαναχώρησης και επιβάλλοντας την πλήρη εφαρμογή του Διεθνούς και του Ευρωπαϊκού Δικαίου, τα Εθνικά μας Θέματα και τα Εθνικά μας Δίκαια. Με άλλες λέξεις, έχουμε χρέος να καταβάλλουμε καθημερινά, ακόμη και με το αίμα μας, τον «οβολό» μας στο ανεκτίμητης αξίας ιστορικό «Θησαυροφυλάκιο» της Πατρίδας μας, της Ελλάδας.

2. Δίδαγμα δεύτερο: Η Εθνεγερσία του 1821, διακόσια χρόνια μετά, συνεχίζεται εδώ, στην Μαρτυρική Κύπρο. Και, θα συνεχίζεται έως ότου απελευθερωθεί από τον τουρκικό ζυγό το τελευταίο «υπόδουλο» τμήμα του Ελληνισμού.

α) Και όχι μόνον αυτό, αλλά κατ΄ ουσία και το μόνο τμήμα Κράτους-Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο κατέχει, κατά παράβαση κάθε έννοια του Διεθνούς και του Ευρωπαϊκού Δικαίου, τρίτο κράτος, αποτελώντας μια «ατιμάσσουσα» πληγή που μπορεί να έχει επικίνδυνες προεκτάσεις στο μέλλον. Οφείλουμε δε, αδιαλείπτως, όλοι οι Έλληνες, με μια Εθνική φωνή και γραμμή, να υπενθυμίζουμε ότι αποτελεί πραγματικό όνειδος για τη Διεθνή Κοινότητα και για την Ευρωπαϊκή Ένωση η μακροχρόνια ανοχή της τουρκικής κατοχής σ΄ ένα μεγάλο μέρος του Κυπριακού εδάφους. Πρόκειται, κατ΄ αποτέλεσμα, γι΄ ανοχή που προσβάλλει βάναυσα την Διεθνή και την Ευρωπαϊκή Νομιμότητα. Διότι κατά την φύση του Διεθνούς και του Ευρωπαϊκού Δικαίου το κανονιστικό τους πλαίσιο παραβιάζεται όχι μόνον από εκείνους, οι οποίοι δεν το σέβονται εμπράκτως, αλλά και από κάθε άλλο που δεν αντιδρά, επίσης εμπράκτως, σε αυτή την προκλητική έλλειψη σεβασμού της Διεθνούς και της Ευρωπαϊκής Νομιμότητας.

β) Οφείλω δε από τον Μαρτυρικό τούτο Τόπο να υπενθυμίσω ότι το χρέος μας, ως Ελλήνων, επιβάλλει τον άνευ όρων και ορίων αγώνα για την εξεύρεση όχι μιας όποιας λύσης του Κυπριακού. Αλλά για την επίτευξη λύσης απολύτως σύμφωνης με το Διεθνές και το Ευρωπαϊκό Δίκαιο. Ήτοι λύσης που εξασφαλίζει στην Κυπριακή Δημοκρατία ομοσπονδιακή δομή υπό τις αυτονόητες εγγυήσεις της Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας, με μια διεθνή νομική προσωπικότητα, μια και ενιαία ιθαγένεια καθώς και πλήρη άσκηση κυριαρχίας και κυριαρχικών δικαιωμάτων, άρα δίχως στρατεύματα κατοχής και αναχρονιστικές εγγυήσεις τρίτων. Και δεν πρέπει να υποτιμάται το γεγονός ότι, ιδίως υπό την σημερινή συγκυρία, ο όρος «εγγυήσεις τρίτων», που δεν νοούνται για την Κυπριακή Δημοκρατία, αφορά όχι μόνο την Τουρκία αλλά και κάθε άλλο Κράτος, το οποίο δεν αποτελεί πλέον μέρος της Ευρωπαϊκής μας Οικογένειας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σας παρακαλώ να δεχθείτε την έκφραση της ειλικρινούς ευγνωμοσύνης μου γιατί μου δίνετε μια ακόμη ευκαιρία να προσκυνήσω τα Άγια Χώματα της Κύπρου μας και ν΄ αναλογισθώ και το δικό μου χρέος, ως Έλληνας, απέναντί της. Με αυτή την έννοια, σας παρακαλώ να θεωρήσετε αυτά τα λίγα λόγια ως μια ταπεινή «σπονδή» ψυχής σ΄ εκείνη την Κύπρο, που δίνει πάντα σε όλους μας «Γραμμή» – «Εθνική Γραμμή»- για να κλείσω με μια, και μόνο, λέξη του Γιώργου Σεφέρη, αυτή την φορά από το συγκλονιστικό Κυπριακό του ποίημα «Οι Γάτες τ΄ Άι-Νικόλα».

Ένοπλες Δυνάμεις και Αμυντική Βιομηχανία. Η Στρατηγική Αποτροπή

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννη Αθ. Μπαλτζώη
M.Sc. στην Γεωπολιτική και προέδρου του ΕΛΙΣΜΕ.

Παρακολουθώντας τις γεωπολιτικές εξελίξεις στην περιοχή μας, το σύμπλοκο Βαλκανίων, Ανατολικής Μεσογείου και Μέσης Ανατολής, διαπιστώνουμε ενδιαφέρουσες εξελίξεις, που τελικά διαμορφώνουν μια νέα αρχιτεκτονική ασφαλείας, στον υπό διαμόρφωση πολυπολικό κόσμο, όπου οι διάφοροι κρατικοί δρώντες λαμβάνουν θέση για την νέα κατάσταση που διαμορφώνεται. Δεν υπάρχει αμφισβήτηση πλέον, ότι η κυρία απειλή για την Ελλάδα, για την Κύπρο και άλλα κράτη, έχει καταστεί η Τουρκία, η οποία συστηματικά έχει μεταβληθεί σε μια αναθεωρητική και επιθετική δύναμη, ένας παγκόσμιος ταραξίας, πηγή κινδύνων για ολόκληρη την περιοχή μας. Έτσι είναι επιβεβλημένο για την πατρίδα, η αλλαγή της εθνοκτόνου κατευναστικής πολιτικής, με μια νέα εθνική αποτρεπτική στρατηγική που θα έχει κυρίαρχη συνιστώσα την στρατιωτική ισχύ.

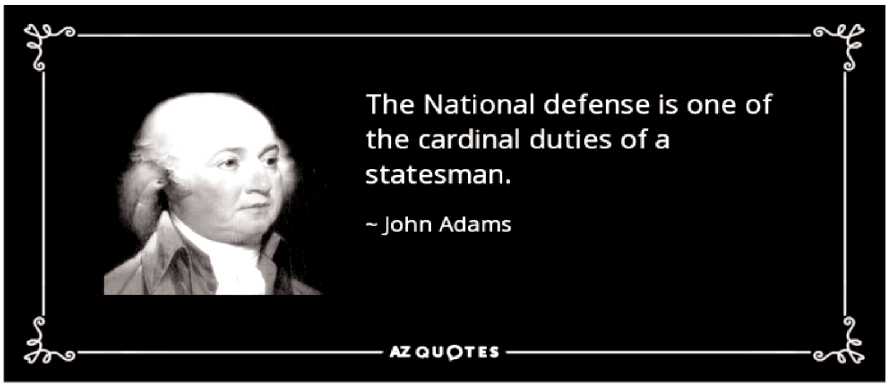

Στην πρόσφατη εξαιρετική και απαραίτητη Έκθεση Αμυντικού Υλικού DE FEA συμμετείχαν 350 εταιρίες, από 29 χώρες, εκ των οποίων οι 97 ήταν Ελληνικές!! Για να αντιληφθούμε καλύτερα την τεράστια σημασία της Αμυντικής Βιομηχανίας , στην εφαρμογή και υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής αποτροπής θα αναφερθούμε εκτός της Ελλάδος και σε δύο ιδιαίτερες περιπτώσεις.

ΙΣΡΑΗΛ.

Το Ισραήλ από την δημιουργία κράτους (1948) και περικυκλωμένο από εχθρούς που επιζητούσαν την εξαύλωσή του, αντελήφθη την σπουδαιότητα της εγχώριας και χωρίς εξαρτήσεις εθνικής στρατηγικής αποτροπής. Έτσι εκτός από την δημιουργία ισχυρών Ενόπλων Δυνάμεων (IDF), ανέπτυξε παράλληλα ένα πλέγμα εγχώριων αμυντικών βιομηχανιών, δημοσίων και ιδιωτικών, που όχι μόνο εξοπλίζουν με μοναδικά και πρωτοπόρα οπλικά συστήματα τις IDF, αλλά και βοηθούν την ισραηλινή οικονομία με τις εξαγωγές των, κατατάσσοντας το Ισραήλ στην πέμπτη θέση εξαγωγών αμυντικού υλικού παγκοσμίως. Εταιρίες όπως η IMI, η IAI, η RAFAEL, η ELBIT κλπ. κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην πρωτοπορία, κατασκευή και διάθεση οπλικών συστημάτων. Και μάλιστα ηγετική θέση στις IDF, υπερέχοντας και των αμερικανικών. Πως γίνεται αυτό; Πολύ απλά στην πρόνοια του Ισραηλινού κράτους να πριμοδοτεί την εγχώρια αμυντική βιομηχανία και να επιβάλει νομοθετικά την υποχρέωση αγοράς από το δημόσιο και τις IDF, προϊόντων και οπλικών συστημάτων υποχρεωτικά από την εγχώρια βιομηχανία, έστω και 130% ακριβότερα από αντίστοιχα του εξωτερικού. Το επιχείρημα των Ισραηλινών είναι ότι το χρήμα σε «επτά στάσεις» (αφού διαμοιράζεται στο εσωτερικό, ομού με τους φόρους κάθε φορέα) επιστρέφει στα δημόσια ταμεία σε μεγαλύτερο ποσό! Το αποτέλεσμα είναι το Ισραήλ να δια- θέτει μια στρατιωτική υποδομή και δύναμη, που μπορεί να λειτουργεί ανεξάρτητα και με αυτάρκεια, εξασφαλίζοντας αποτελεσματικά την ανεξαρτησία του, κυριαρχώντας ολοκληρωτικά στο περιβάλλον του.

ΤΟΥΡΚΙΑ.

Η Τουρκία, την τελευταία δεκαετία, με σκοπό την υλοποίηση της γεωστρατηγικών της επιδιώξεων, για ηγεμονία στο γεωπολιτικό σύμπλοκο Βαλκανίων, Ανατολικής Μεσογείου και Μέσης Ανατολής και εμφορούμενη με την γεωπολιτική αντίληψη του Ζωτικού Χώρου (Lebensraum), έθεσε σε εφαρμογή για υλοποίηση του «Εθνικού Όρκου» (Misaak I Milli), της εθνικής ιδέας του Μουσταφά Κεμάλ για την μεγάλη Τουρκία, καθώς και την απίστευτη και πέραν από κάθε έννοια Διεθνούς Δικαίου «Γαλάζια Πατρίδα» (Mavi Vatan). Έτσι εφαρμόζει την στρατιωτική της ισχύ, με θράσος, επιθετικότητα και σύγχρονο αναθεωρητισμό. Τούτο επιτυγχάνεται με την ιλιγγιώδη ανάπτυξη της εγχώριας αμυντικής της βιομηχανίας, όπου επεξεργάζονται πάνω από 600 στρατιωτικά προγράμ-

ματα. Σε ανάλυσή του το αμερικανικό κέντρο στρατηγικών μελετών Stratfor αναφέρει πως οι λόγοι που η Άγκυρα επιθυμεί να κτίσει μια μεγάλη και δυνατή αμυντική βιομηχανία είναι τρεις:

- Πρώτον η επιθυμία της χώρας να εξοικονομήσει χρήματα τα οποία φεύγουν στο εξωτερικό και να δώσει ώθηση στην ανάπτυξη της τουρκικής οικονομίας.
- Δεύτερον, η επιθυμία της ηγεσίας της Τουρκίας να ενισχύσει την αυτάρκεια και την ανεξαρτησία της χώρας στον τομέα των στρατιωτικών εξοπλισμών.
- Τρίτον, η ενίσχυση των εξαγωγών αμυντικού υλικού, για ενίσχυση της εθνικής οικονομίας και ανάπτυξη στενών σχέσεων με χώρες ενδιαφέροντος της.

Σύμφωνα με την τουρκική εφημερίδα STAR, η Τουρκία, πέτυχε στον αμυντικό τομέα το ποσοστό των εγχώριων προϊόντων της από 18% που ήταν, να ανέλθει σε 15 χρόνια, στο 70% και ο προϋπολογισμός που ήταν 5,5 δισ. δολάρια να κάνει «άλμα» στα 60 δισ. δολάρια. Τα πιο γνωστά οπλικά συστήματα που αναπτύσσονται είναι τα UAVs BAYRAKTAR και ANKA, τα οποία τελικά αποδείχθηκαν "game changer" στις σύγχρονες επιχειρήσεις που έλαβαν μέρος, όπως στον πόλεμο του Ναγκόρνο Καραμπάχ, στην Συρία και στην Λιβύη. Συνεχίζουν την ανάπτυξη, το επιθετικό ελικόπτερο Atak, το εθνικό άρμα μάχης ALTAY, το εθνικό τυφέκιο πεζικού MPT76, το Εθνικό Πλοίο (MİLGEM), το ελικόπτερο T-625, το τουρκικό αεροσκάφος TF-X κλπ. Μόνο στην παρούσα φάση η επιδεινούμενη τουρκική οικονομία, ως και του «εμπάργκο» ορισμένων βασικών εξαρτημάτων από διάφορες χώρες, για καλή μας τύχη, τα πλείστα εξ αυτών καθυστερούν και ίσως τελικά ματαιωθούν.

ΕΛΛΑΔΑ.

Διαπιστώθηκε στην έκθεση DEFEA, ότι η Ελληνική Αμυντική Βιομηχανία (ΕΑΒΙ), παρά την αδιαφορία της πολιτείας και την υπερδεκαετή εξοπλιστική αδράνεια των ΕΔ, κατόρθωσε όχι μόνο να επιβιώσει, αλλά και να αναπτυχθεί σε σημαντικούς τομείς και μάλιστα σε πρωτοποριακά εντυπωσιακά προϊόντα, που αποδεικνύουν τις υψηλές ικανότητες και δυνατότητες της. Έτσι για να είναι υλοποιήσιμη και σε βάθος χρόνου αποτελεσματική και διαρκούσα η ελληνική αποτροπή, θα πρέπει η ΕΑΒΙ να συμμετέχει ουσιαστικά σε όλα τα εξοπλιστικά προγράμματα των Ε.Δ. και όχι μόνο. Τούτο επιτυγχάνεται δια της συμμετοχής της ΕΑΒΙ στην παγκόσμια στρατιωτική και εμπορική εφοδιαστική αλυσίδα των μεγάλων κατασκευαστών και όχι μόνο για την ελληνική αγορά. Ακόμη δια της ανάληψης , συνολικώς ή μερικώς, της υποστήριξης των διαφόρων οπλικών συστημάτων των Ε Δ. Η ανάληψη της υποστήριξης είναι σημαντικότατη, καθόσον έτσι εξασφαλίζεται η διάρκεια και ασφάλεια του εφοδιασμού των Ε.Δ. ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσεων, αποτελώντας έτσι στρατηγικό στόχο υψηλής εθνικής σημασίας, επιφέροντας εκτός της ασφάλειας και λειτουργικότητας των οπλικών μας συστημάτων και πολλαπλά οφέλη στη οικονομία, την ανάπτυξη και την απασχόληση. Ιδιαίτερα σήμερα, που η ελληνική κυβέρνηση έχει ανακοινώσει ένα φιλόδοξο πρόγραμμα εξοπλισμού των Ε.Δ, προσπαθώντας να συμπληρώσει τα υφιστάμενα στρατιωτικά κενά, προϊόντα εγκληματικής αδιαφορίας προηγουμένων κυβερνήσεων και αντιλήψεων, περί εθνικής αποτροπής. Η ΕΑΒΙ είναι παρούσα και έτοιμη να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις άμυνας και ασφάλειας της χώρας, το απέδειξε με την εκπληκτική παρουσία της στην DEFEA και δεν πρέπει να χαθεί αυτή η ευκαιρία. Μπορεί να έχουν αποσυρθεί τα «αμαρτωλά Αντισταθμιστικά Οφέλη» και να μην υπάρχει η δυνατότητα νομοθεσίας όπως του Ισραήλ (αγορά έστω και 130% ακριβότερα από την εγχώρια βιομηχανία), αλλά σίγουρα υπάρχουν τρόποι για την στήριξη της ΕΑΒΙ. Οπότε απαιτείται αρμονική συνεργασία του ΥΕΘΑ και του ΣΕΚΠΥ (Σύνδεσμος Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού), για την εύρεση τρόπων και στήριξης της ΕΑΒΙ, για το καλό της πατρίδας.

Συνέχεια των Προβληματισμών του Εκδότου

Παρόλα αυτά σύμφωνα, με ανακοίνωση της Καρίν Ζαν Πιερ, εκπροσώπου της κυβέρνησης Μπάιντεν, επετεύχθη η ασφαλής αποχώρηση συνολικά 88.000 στρατιωτικών και πολιτών από το Αφγανιστάν. Γίναμε μάρτυρες του οριστικού θανάτου του μονοπολικού κόσμου και της παντοδυναμίας των ΗΠΑ (ή μήπως την έναρξη της κατάρρευσης της κοσμοκρατορίας των ΗΠΑ;), με μια εξευτελιστική αποχώρηση για το κύρος της, ώστε η γεωπολιτική της αξία να μειώνεται και εκτιμούμε ότι θα έχει οδυνηρές επιπτώσεις στην αξιοπιστία της πολιτικής της, ιδιαίτερα μεταξύ των συμμάχων της. Ο νέος πολυπολικός κόσμος και η νέα αρχιτεκτονική ασφάλειας που δημιουργούνται θα απαιτήσουν νέους παίκτες, ικανούς να ανταπεξέλθουν στις νέες γεωπολιτικές εξελίξεις. Φαίνεται ότι τόσο η Κίνα, όσο και η Ρωσία δεν θα αφήσουν την ευκαιρία να πάει χαμένη και θα καλύψουν την «γεωπολιτική οπή», ενώ και η Τουρκία διεκδικεί ρόλο στο Αφγανιστάν των ακραίων ισλαμιστών και σκοταδιστών Ταλιμπάν, συνεπικουρούμενη από το Κατάρ και το Πακιστάν, τα «φιλαράκια» του νέου Σουνιτικού εξτρεμισμού, ενώ αναμένεται ένα νέο κύμα προσφύγων, που θα μας πλήξει το φθινόπωρο.

Αντγος ε.α. Ιωάννης Αθ. Μπαλτζώης,
M.Sc. , Πρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ

Η ρωσοτουρκική προσέγγιση έχει και αθέατη όψη – Η αντίφαση της Δύσης

Του καθηγητού κ. Κωνσταντίνου Γρίβα

Εάν εξετάσουμε χωρίς προκαταλήψεις τη διαδικασία που οδήγησε στην πρωτοφανή ρωσοτουρκική προσέγγιση των τελευταίων ετών, θα δούμε ότι –κατά φαινομενικά σχιζοφρενικό τρόπο– προέκυψε ως έμμεσο αποτέλεσμα της όξυνσης των σχέσεών τους μετά την κατάρριψη του βομβαρδιστικού Sukhoi Su-24. Το επεισόδιο εκείνο δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία. Ήταν η κορύφωση της αντιπαράθεσης των δύο χωρών στη Συρία, όπου υποστήριζαν (και υποστηρίζουν) διαφορετικές πλευρές.

Η κατάρριψη του Sukhoi έφερε τις δύο χώρες στα πρόθυρα της σύγκρουσης. Αυτό όμως ήταν ενδεχόμενο εξαιρετικά επικίνδυνο και για τη Μόσχα και για την Άγκυρα. Δεδομένου ότι η Τουρκία είναι χώρα-μέλος του ΝΑΤΟ μια εμπλοκή μαζί της θα μπορούσε να σύρει σε παγκόσμιο πόλεμο. Αν και η πλάστιγγα της στρατιωτικής ισχύος έγερνε υπέρ της Ρωσίας, το γεγονός ότι οι δύο χώρες δεν συνορεύουν άμεσα περιόριζε τις δυνατότητες προβολής ισχύος εκ μέρους της Ρωσίας.

Η μικρή ρωσική στρατιωτική δύναμη που βρισκόταν στη Συρία δύσκολα θα μπορούσε να αντισταθεί αποτελεσματικά εναντίον μαζικής τουρκικής επίθεσης. Σε τέτοια περίπτωση οι επιλογές για τη Ρωσία ήταν αμείλικτα περιορισμένες. Η μία εξ αυτών ήταν να αποδεχόταν πρωτοφανή στην ιστορία της στρατιωτική ταπείνωση, η οποία θα την οδηγούσε σε γεωπολιτικό υποβιβασμό, θα έθετε εν κινδύνω τη συνοχή της, ενώ θα σήμαινε και την πολιτική αυτοκτονία του Πούτιν. Η άλλη ήταν η καταφυγή στο πυρηνικό της οπλοστάσιο.

Σε αντίθεση με ό,τι πιστεύεται, η επιλογή αυτή δεν είναι "αδιανόητο" ενδεχόμενο. Ναι μεν το σοβιετικό πυρηνικό δόγμα ήταν "no first use", αλλά το ρωσικό πυρηνικό δόγμα είναι σκοπίμως ασαφές και αφήνει περιθώρια για χρήση πυρηνικών όπλων, ακριβώς για να καλύπτει τις αδυναμίες προβολής ισχύος της Ρωσίας σε περιοχές εκτός του άμεσου γεωγραφικού της περίγυρου. Σε αυτή την περίπτωση, όμως, θα είχαμε πυρηνική επίθεση της Ρωσίας σε χώρα-μέλος του ΝΑΤΟ. Και τότε η πιθανότητα θερμοπυρηνικού ολοκαυτώματος θα μετατρεπόταν από μακρινή ιστορική μνήμη σε επικείμενη πραγματικότητα.

Από την άλλη, κανείς δεν μπορούσε να εξασφαλίσει ότι η Μόσχα δεν θα κατέφευγε στο πυρηνικό της οπλοστάσιο, επειδή το αποτέλεσμα παρόμοιας επιλογής θα ήταν ασύλληπτο. Κι αυτό όχι μόνο γιατί και οι συνέπειες για τη Ρωσία, αν δεν αντιδρούσε σε στρατιωτική επίθεση της Τουρκίας στις ρωσικές δυνάμεις στη Συρία θα ήταν επίσης υπερβολικά μεγάλες για να τις αντέξει. Το σημαντικότερο είναι ότι πιθανώς να συμπέραινε ότι το ΝΑΤΟ δεν θα αποτολμούσε να διακινδυνεύσει παγκόσμιο πυρηνικό πόλεμο για χάρη της Τουρκίας.

Η ρωσοτουρκική προσέγγιση και τα πυρηνικά

Ας μην ξεχνάμε ότι δεν μιλάμε για το παλιό, μικρό και "συμπαγές" ΝΑΤΟ του Ψυχρού Πολέμου, αλλά για το σημερινό "πληθωριστικό" ΝΑΤΟ, τα μέλη του οποίου έχουν διαφορετικές πολιτικές ατζέντες. Ενώ πολλά εξ αυτών των κρατών εισήλθαν στο ΝΑΤΟ για να έχουν κάποιο γεωπολιτικό ρόλο, όπως η Σλοβενία, δεν σκέφτηκαν ποτέ σοβαρά ότι θα μπορούσαν να εμπλακούν σε πόλεμο με τη Ρωσία, πολλώ δε μάλλον σε πυρηνικό.

Ακόμη και οι παθολογικά αντιρωσικές χώρες στη Συμμαχία, όπως είναι οι βαλτικές και η Πολωνία, κάθε άλλο παρά διατεθειμένες είναι να τεθούν υπό τη ρωσική πυρηνική λαιμητόμο για χάρη της Τουρκίας. Άρα, η Μόσχα είχε κάθε λόγο να πιστεύει ότι ήταν πιθανόν σε περίπτωση χρήσης (ακόμη περισσότερο σε περίπτωση απειλής χρήσης) τακτικών πυρηνικών όπλων εναντίον της Τουρκίας, να επιτύγχανε με ένα σμπάρο δυο τρυγόνια. Δηλαδή, να "βάλει στη θέση της" την Τουρκία και ταυτοχρόνως να οδηγήσει το ΝΑΤΟ σε μια κατάσταση, στην οποία δεν θα τολμούσε να αντιδράσει. Αυτή η αδυναμία θα σήμαινε ουσιαστικά το τέλος της Συμμαχίας, τη διάλυση της δυτικής αρχιτεκτονικής ασφάλειας στην Ευρώπη και την επάνοδο της Ρωσίας ως κυρίαρχη δύναμη.

Φυσικά, δεν υπάρχει η βεβαιότητα ότι η Μόσχα έκανε παρόμοιες σκέψεις. Όμως, το γεγονός ότι μπορούσε να τις κάνει ήταν αρκετό για να προκαλέσει ανησυχία στη Δύση. Με άλλα λόγια, δημιουργήθηκε επικίνδυνη ασάφεια για το που μπορούσε να οδηγήσει ο εντεινόμενος ρωσοτουρκικός ανταγωνισμός και

αυτή η ασάφεια ήταν οδυνηρή για όλους. Άρα, όλοι είχαν κοινό συμφέρον. Να μειωθεί η ένταση μεταξύ Ρωσίας και Τουρκίας, ώστε να απομακρυνθεί ο κίνδυνος σύγκρουσης και ο μόνος τρόπος που θα μπορούσε εκείνη τη στιγμή να επιτευχθεί κάτι τέτοιο ήταν δια της προσέγγισης.

Γεωπολιτικό μπάλωμα

Κοντολογίς, η ρωσοτουρκική προσέγγιση και η μετέπειτα "φιλία" τους προέκυψε σε σημαντικό βαθμό ως έμμεσο αλλά ξεκάθαρο αποτέλεσμα μιας αντιπαλότητας τόσο επικίνδυνης που τρομοκρατούσε και τους δύο και δεν μπορούσαν να τη διαχειριστούν. Ταυτοχρόνως, αυτή η προσέγγιση είναι πιθανόν να έγινε και με την ανοχή της Ουάσιγκτον, επειδή ήταν αντιπαλότητα που μπορούσε να εμπλέξει τις ΗΠΑ σε επικίνδυνη κατάσταση. Άρα, η τότε ρωσοτουρκική προσέγγιση βόλευε και τη Δύση και όχι μόνο Μόσχα και Άγκυρα. Συνακόλουθα, πολλές από τις στερεοτυπικές αντιλήψεις, με τις οποίες ερμηνεύουμε τα διεθνή δρώμενα γενικώς και την αμερικανική πολιτική έναντι της Άγκυρας ειδικώς, πιθανώς δεν εκφράζουν την πραγματικότητα.

Μεταξύ άλλων, η συμβατική ανάγνωση των διεθνών σχέσεων, σύμφωνα με την οποία συμμαχίες και συνεργασίες εδράζονται πάνω σε υπόβαθρο φιλικών σχέσεων, ενώ οι εχθρικές σχέσεις μόνον αντιπαραθέσεις μπορούν να φέρουν, είναι λάθος. Όπως ξε κάθαρα φάνηκε στην περίπτωση Ρωσίας-Τουρκίας, μια εχθρική αντιπαράθεση, τοποθετούμενη στο κατάλληλο "μεταλλακτικό πλαίσιο" (transformational context), μπορεί να οδηγήσει σε προσέγγιση και συμμαχία. Με άλλα λόγια, οι σχέσεις των χωρών δεν λειτουργούν στο κενό αλλά σε ευρύτερες συστημικές δομές, οι οποίες έχουν την ικανότητα να μεταλλάξουν την εχθρότητα σε φιλία ή το αντίθετο.

Το σημαντικότερο όμως είναι ότι η λογικοφανής άποψη ότι η Τουρκία πρέπει να επιλέξει μεταξύ Ουάσιγκτον και Μόσχας δεν είναι καθόλου σίγουρο ότι ισχύει. Κι αυτό γιατί και την Ουάσιγκτον (τουλάχιστον κάποια στιγμή) πιθανώς να βόλεψε η ρωσοτουρκική προσέγγιση, γιατί σε αντίθεση περίπτωση θα μπορούσε να προκύψει μια τόσο ακραία κατάσταση, την οποία δεν θα μπορούσε να διαχειριστεί. Για να μην αναφερθούμε στην προεδρία Τραμπ, η οποία είχε μία διαφορετική στάση από την προεδρία Μπάιντεν.

Οι τυποποιημένες αντιλήψεις αναφορικά με τις αμερικανοτουρκικές σχέσεις, με τη γεωπολιτική ασυμβατότητα των S-400 και όλα τα συναφή δεν είναι μεν στον αέρα, αλλά καλό είναι να τίθεται και ένα ερωτηματικό. Κι αυτό γιατί όσο ενοχλητική και επικίνδυνη για τη ΝΑΤΟϊκή συνοχή και την αμερικανική στρατηγική κι αν είναι η ρωσοτουρκική προσέγγιση, μια ανεξέλεγκτη ρωσοτουρκική εχθρότητα θα ήταν όχι απλώς ενοχλητική, αλλά επικίνδυνη.

Σύνθετη πραγματικότητα

Φυσικά, η πραγματικότητα είναι εξαιρετικά σύνθετη, πολυεπίπεδη, πολυπαραγοντική, με αντιφατικά στοιχεία και με πολλαπλές αναγνώσεις και δεν χωράει σε απλουστευτικά ερμηνευτικά σχήματα, όπως είναι η βασική υπόθεση αυτού του κειμένου. Συνακόλουθα και οι αμερικανοτουρκικές σχέσεις έχουν πολλές παραμέτρους και πτυχές. Φυσικά και ισχυρά κομμάτια του αμερικανικού μηχανισμού εξουσίας δυσφορούν με το φλέρτ Άγκυρας-Μόσχας. Πολύ περισσότερο που δεν τίθεται πλέον ζήτημα ρωσοτουρκικής σύγκρουσης.

Ακόμη κι αν όντως η Ουάσιγκτον θεώρησε μια δεδομένη στιγμή τη ρωσοτουρκική προσέγγιση ως αναγκαίο κακό, ως άτυπη δικλείδα ασφαλείας για να αποφευχθεί μια πολύ επικίνδυνη αντιπαράθεση Ρωσία-Δύσης, αυτό ήταν λύση ανάγκης. Ένα γεωπολιτικό μπάλωμα. Δύσκολα μπορεί να μακροημερεύσει. Και επειδή –έστω και με τριβές– μακροημερεύει, προκαλεί αντιδράσεις.

Γι' αυτό και μπορεί να αποτελέσει παράγοντα που σε βάθος χρόνου, ακόμα και να οδηγήσει σε απομάκρυνση της Τουρκίας από το ΝΑΤΟ. Κι αυτό γιατί όχι μόνο η προσέγγισή της με τη Ρωσία είναι επικίνδυνη και αντιβαίνει στα συμφέροντα της Συμμαχίας, αλλά και επειδή η εχθρότητα της με τη Ρωσία, εάν εκτραπεί, μπορεί να καταστεί ακόμη πιο επικίνδυνη.

Σε ό,τι αφορά στην Ελλάδα θα ήταν αφελές να θεωρήσουμε ότι σε περίπτωση ρήξης της Τουρκίας με τη Δύση, η Ελλάδα θα ετίθετο αυτομάτως υπό την προστατευτική φτερούγα του αμερικανικού αετού. Ένας αποτελεσματικός τρόπος για να τεθεί η Τουρκία εκτός ΝΑΤΟ θα ήταν ένας πόλεμος με την Ελλάδα και μάλιστα ένας πόλεμος που θα διαρκούσε για καιρό και όχι ένα απλό θερμό ή "υπέρθερμο" επεισόδιο, για τα οποία προετοιμάζονται(;) οι ελληνικές ελίτ, θεωρώντας ότι αυτό είναι το μόνο ρεαλιστικό ενδεχόμενο σύγκρουσης στο ελληνοτουρκικό μέτωπο.

Πηγή:Slpress.gr

Πώς με πυραύλους στα νησιά θέτεις τους Τούρκους εκτός Αιγαίου

Του καθηγητού κ Κωνσταντίνου Γρίβα

Η πυραυλική αρχιτεκτονική τεράστιων δυνατοτήτων, που αναπτύσσουν οι αμερικανικές Ένοπλες Δυνάμεις θα μπορούσε να έχει μόνο θεωρητικό ενδιαφέρον για την Ελλάδα σε ό,τι αφορά στο ελληνοτουρκικό μέτωπο, εάν η φιλοσοφία αυτής της αρχιτεκτονικής, όπως και ορισμένες πτυχές της, δεν ήταν σαν να έχουν φτιαχτεί για το περιβάλλον του Αιγαίου.

Για όσους, λοιπόν, θέτουν στον πυρήνα της ελληνικής στρατηγικής την ενίσχυση των σχέσεων με τις ΗΠΑ, προκύπτει μια πρωτοφανής ευκαιρία για ελληνοαμερικανική συνεργασία στον στρατιωτικό τομέα. Η συνεργασία αυτή μπορεί να ξεκινήσει από το θεμελιώδες επίπεδο της στρατιωτικής επιστήμης, όσον αφορά τη μελέτη και τις δυνατότητες εφαρμογής στην Ελλάδα των νέων δογμάτων του Αμερικανικού Στρατού, όπως είναι η Πολυχωρική Μάχη και τα Διαχωρικά Πυρά.

Εν συνεχεία, μπορεί να εξεταστεί, στο πλαίσιο των ανανεωμένων ελληνοαμερικανικών σχέσεων, πως σχετικά συστήματα κρούσης και οι περιφερειακές τους αρχιτεκτονικές συλλογής πληροφοριών, έρευνας, αναγνώρισης, επιτήρησης και πρόσκτησης στόχων (ISTAR), μπορούν να δημιουργήσουν ένα συμπαγές θαλασσοχερσαίο φράγμα στο Αιγαίο και να διαχωρίσουν απόλυτα και ολοκληρωτικά τη Μαύρη Θάλασσα από την Ανατολική Μεσόγειο, εγκλωβίζοντας τη Ρωσία.

Οι ικανότητες αυτές είναι συνεργατικές με τα νέα αεροσκάφη Rafale που αποκτά η ελληνική Πολεμική Αεροπορία. Συγκεκριμένα, χάρη στα πολύ ισχυρά ραντάρ και τα συστήματα ηλεκτρονικού πολέμου και σύντηξης δεδομένων που διαθέτουν τα αεροσκάφη αυτά, μπορούν να αποτελέσουν τα αυτιά, τα μάτια και το συντονιστικό όργανο των χερσαία εδραζόμενων πυραυλικών αρχιτεκτονικών.

Οι πύραυλοι PrSM

Τα πέμπτης γενιάς μαχητικά, λόγω του τεράστιου κόστους απόκτησης και συντήρησης, εκ των πραγμάτων θα είναι λίγα στο ελληνικό οπλοστάσιο σε σχέση με τα παλαιότερης γενιάς. Αυτό σημαίνει και δυσκολία αναπλήρωσής τους σε περίπτωση απώλειας. Ως εκ τούτου δεν είναι σκόπιμο να λειτουργήσουν ως αυτόνομα μέσα, διεξάγοντας τον δικό τους πόλεμο. Πρέπει να ενοποιηθούν σε διακλαδικές και υπερκλαδικές αρχιτεκτονικές προβολής ισχύος που θα επιτυγχάνουν πολλαπλασιαστικά και όχι απλώς αθροιστικά αποτελέσματα. Άλλωστε, το περιβάλλον του Αιγαίου αποτελεί μια ενιαία και αδιαίρετη ενότητα μάχης και απαιτεί παρόμοιες προσεγγίσεις, ειδικά στο σημερινό τεχνολογικό-επιχειρησιακό περιβάλλον.

Οι πύραυλοι PrSM χάρη στο τεράστιο βεληνεκές τους για τα δεδομένα του ελληνοτουρκικού χώρου αντιπαράθεσης και την ικανότητα αυτοκατεύθυνσης στην τερματική φάση προσβολής, μπορούν να αποτελέσουν ένα είδους μεταπυρηνικού υπερόπλου (post nuclear super weapon) για τις ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις. Κι αυτό, επειδή μπορούν να προσβάλλουν από αποστάσεις ασφαλείας τις μονάδες επιφανείας του τουρκικού Ναυτικού, τις συστοιχίες S-400 και άλλους στόχους κρίσιμης σημασίας.

Στο σημείο αυτό είναι χρήσιμο να υπογραμμίσουμε ότι πρόκειται για ένα φθηνό όπλο, σε σχέση με τις πανάκριβες πλατφόρμες που είμαστε διατεθειμένοι να αγοράσουμε, των οποίων θα αποτελέσει προέκταση. Ο πύραυλος PrSM θα μπορούσε να πλαισιωθεί από επαυξημένων ικανοτήτων ATACMS με ικανότητες προσβολής κινούμενων πλοίων επιφανείας σε απόσταση 300 χλμ.

Αυτή θα ήταν πιο οικονομική λύση για το μεγαλύτερο μέρος του φάσματος των αποστολών που θα κληθούν να αναλάβουν αυτά τα δίκτυα, αφήνοντας στους αριθμητικά λιγότερους πυραύλους PrSM τις αποστολές προσβολής στόχων σε μεγαλύτερες αποστάσεις. Οι βελτιωμένοι ATACMS θα μπορούσαν να αποτελέσουν και ένα είδος ενδιάμεσης λύσης, δεδομένου ότι ο PrSM βρίσκεται σήμερα υπό ανάπτυξη. Αναμένεται να αρχίσει να εντάσσεται στο αμερικανικό οπλοστάσιο το 2023 και συνακόλουθα θα διατίθεται για άλλες χώρες μάλλον μετά το 2025.

Δύο ερωτήματα

Εδώ προκύπτει αβίαστα το ερώτημα αν οι ΗΠΑ είναι διατεθειμένες να δώσουν στην Ελλάδα αυτούς τους πυραύλους και άλλα σχετικά όπλα. Υπό φυσιολογικές συνθήκες η απάντηση θα ήταν "ναι". Ο PrSM είναι ο διάδοχος του ATACMS και τοποθετείται στον πολλαπλό εκτοξευτή ρουκετών M 270 MLRS. Και τα δύο συστήματα υπάρχουν στο ελληνικό οπλοστάσιο.

Άρα, αν οι ελληνοαμερικανικές σχέσεις δεν επιδεινωθούν δραματικά, τότε λογικά δεν υπάρχει πρόβλημα ούτε για τον PrSM και πολύ λιγότερο για τους βελτιωμένους ATACMS. Πολλώ δε μάλλον από τη στιγμή που υποτίθεται ότι η ελληνοαμερικανική στρατηγική συνεργασία έχει ενισχυθεί, ενώ και οι σχέσεις Δύσης-Ρωσίας έχουν επιδεινωθεί και το όπλο αυτό θα συνεισφέρει καθοριστικά ώστε να αποκόψει στρατιωτικά τη Ρωσία από την Ανατολική Μεσόγειο.

Υπό φυσιολογικές συνθήκες, θα περιμέναμε πως οι ΗΠΑ μάλλον θα ήθελαν η Ελλάδα να εξοπλιστεί και με τον μεσαίο πύραυλο του δικτύου (βεληνεκές 2000 χλμ) γιατί αυτό θα εξυπηρετούσε τα στρατηγικά τους συμφέροντα. Για παράδειγμα, παρόμοιοι πύραυλοι στη Σούδα θα επέτρεπαν στην Ελλάδα, δηλαδή στο ΝΑΤΟ, την αποφασιστική προβολή ισχύος σε ολόκληρη τη λεκάνη της Ανατολικής Μεσογείου, καθιστώντας απαγορευτική τη δράση οποιασδήποτε μη φιλικής προς τη Δύση θαλάσσιας δύναμης στην περιοχή.

Είναι φυσιολογικές οι συνθήκες;

Οι συνθήκες, όμως, είναι φυσιολογικές; Αυτά που πιστεύουμε για την ενίσχυση των ελληνοαμερικανικών σχέσεων πράγματι ισχύουν; Υπό μια έννοια, ο πύραυλος PrSM μπορεί να αποτελέσει ένα κρίσιμο τεστ για το πώς ακριβώς αντιμετωπίζουν τη χώρα μας οι ΗΠΑ. Αν όντως βλέπουν την Ελλάδα ως πολύτιμο σύμμαχο τότε όχι απλώς θα συναινούσαν, αλλά θα μας συνιστούσαν να αποκτήσουμε αυτά τα όπλα για να μας "δέσουν" έτι περαιτέρω στη δυτική αρχιτεκτονική.

Αν, όμως, αρνηθούν να μας προσφέρουν αυτά τα όπλα και άλλα κρίσιμων ικανοτήτων, τότε αυτό σημαίνει ότι ζούμε σε αυταπάτες. Για την ακρίβεια, σημαίνει ότι η αμερικανική στρατηγική θεωρεί σημαντικότερο να μην ενοχλήσει την Τουρκία, έστω κι αν αυτό σημαίνει ότι είναι διατεθειμένη να "θυσιάσει" την Ελλάδα για να κρατήσει την Τουρκία στο δυτικό στρατόπεδο. Εάν συμβεί αυτό η Ελλάδα δεν θα πρέπει να πάρει τις δικές της αποφάσεις;

Υπάρχει, όμως, και ένα δεύτερο ερώτημα: Θέλει η Αθήνα να ζητήσει τα όπλα αυτά από την Ουάσιγκτον; Γιατί, ακόμη αν και οι Αμερικανοί είναι διατεθειμένοι να μας τα πουλήσουν, πρέπει πρώτα να υποβληθεί το σχετικό ελληνικό αίτημα. Προκύπτει, λοιπόν, το ίδιο ερώτημα που έχει προκύψει και για το σύστημα αεράμυνας Aegis, που έχει αναφέρει ο υπογράφων σε παλαιότερο άρθρο.

Θέλει το σύστημα εξουσίας στην Ελλάδα να αναβαθμίσει αποφασιστικά τις ελληνικές μαχητικές ικανότητες και να ενισχύσει και τη γεωπολιτική θέση της Ελλάδας στο δυτικό στρατόπεδο; Ή πρωταρχική του έννοια είναι μην θίξει τις "ανασφάλειες" της Τουρκίας; Πιθανώς πιεζόμενο και από άλλα δυτικά κέντρα εκτός ΗΠΑ, όπως η Γερμανία, τα οποία έχουν επενδύσει στην ενίσχυση των σχέσεων τους με την Τουρκία και την παράλληλη υποβάθμιση αν όχι πλήρη αποδόμηση της ελληνικής γεωπολιτικής υπόστασης. Αυτά τα δύο απλά ερωτήματα δεν θα πρέπει κάποια στιγμή να απαντηθούν;

Εθνικό Ταμείον Άμυνας

Του Αντιστρατήγου ε.α. Νικολάου Ναούμ

Αποσπάσματα επί των προτάσεών του

Το "Εθνικού Ταμείου Άμυνας" (ΕΤΑΜ) εκτιμώ, ότι θα συμβάλει τα μέγιστα στο εξοπλιστικό πρόγραμμα που έχει ξεκινήσει και είναι άξιο πολλών συγχαρητηρίων, ώστε οι Ενοπλες Δυνάμεις να γίνουν εξοπλιστικά "αστακός" με αποτέλεσμα:

α. Να αποκτήσουμε την αναγκαία αποτρεπτική ισχύ, καθόσον ο Τούρκος αυτό που μόνο υπολογίζει είναι η μαχητική ικανότητα του αντιπάλου του.

β. Να μη υπολογίζουμε το τουρκικό casus belli, αλλά και για να μπορέσουμε ,να εξαγγείλουμε -επιτέλους- και εμείς ένα ελληνικό casus belli" για κάποια ενέργεια των τούρκων, που ουδείς αρμόδιος "τόλμησε" μέχρι τώρα, να το προτείνει και

γ. Για να σχεδιάσουμε και να προβούμε στο εγγύς μέλλον -στην επέκταση στα 12 μίλια των χωρικών υδάτων και στην επιθυμητή ΑΟΖ.

Βέβαια οι μονίμως τα παραπάνω προτείνοντες θα πρέπει να έχουν υπομονή, διότι αυτά δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν τώρα για εμφανείς στρατιωτικούς λόγους, αλλά μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνον όταν έρθουν τα 18 rafale, αγορασθούν 2 ή 4 σύγχρονες φρεγάτες, όταν τελειώσει η αναβάθμιση των Ά/Φ F-16 σε Viper, όταν "κυκλοφορήσουν" τα ελληνικά drones και οπωσδήποτε όταν αγορασθεί το λοιπό αναγκαίο στρατιωτικό υλικό.

Δυστυχώς ο σημερινός εξοπλισμός των ΕΔ δεν πραγματοποιείται δωρεάν από πάσης φύσεως μικρούς ή μεγάλους "χορηγούς" που θα ήθελαν να αποδείξουν με την οποιαδήποτε "εισφορά" τους την αγάπη προς την πατρίδα μας-που αυτό θα συμβεί με την δημιουργία του ΕΤΑΜ-αλλά πραγματοποιείται με τα κρατικά Ομολογιακά Δάνεια ,που συνεχώς εκδίδονται και από πέρσι τον Μάρτιο είναι περίπου 35 δισ.εκ.ευρώ (!!!).Οίκοθεν νοείται ότι τα κρατικά Ομολογιακά Δάνεια -με τις μεγάλες προμήθειες τραπεζών ή οικονομικών Φορέων που τα "διαχειρίζονται"- δεν είναι δωρεές (!!!) αλλά μελλοντικές οφειλές (!!!), που επιβαρύνουν μακροπρόθεσμα το ήδη μεγάλο -ή δυσθεώρητο -δημόσιο χρέος και ως εκ τούτου δεν πρέπει να "πανηγυρίζουμε" για τα χαμηλά επιτόκια που επιτυγχάνουμε, αλλά θα πρέπει να αποτελεί προβληματισμό για την μελλοντική οικονομική πορεία της χώρας .

Επίσης για την αντιμετώπιση της τουρκικής απειλής θεωρώ ότι απαιτείται μία υποχρεωτική στράτευση των νέων στα 18 χρόνια -όπως στο Ισραήλ και στην Κύπρο-που ο Πρωθυπουργός πριν να χρόνο δήλωσε, ότι μελετάται το θέμα, αλλά δεν γνωρίζουμε, αν μία τέτοια μελέτη πραγματοποιήθηκε ή πραγματοποιείται. Η μη όμως στράτευση των νέων στα 18 χρόνια -"ισάξια" σε επίπεδο αξιομάχου με τους εξοπλισμούς- έχει τα παρακάτω αποτελέσματα,ήτοι :

α. Οι στρατιωτικές Μονάδες δεν έχουν την απαραίτητη επάνδρωση, με ό,τι αυτό σημαίνει σε μία πολεμική εμπλοκή.

β.Σταματά τις "ορδές" των τριμηνιτών και των ανυπότακτων, που πιθανόν να έχουν ξεπεράσει τις 30.000 ή (!!), ήτοι την συγκρότηση δύο Μεραρχιών (!!!),ενώ η προσπάθεια αποφυγής της στράτευσης -με τις διάφορες ενέργειες του συγγενικού ή φιλικού περιβάλλοντος ή του πολιτικού κατεστημένου που ενίοτε εμπλέκεται -προσβάλλει βάναυσα τη αξιοπρέπεια και την προσωπικότητα του στρατευομένου. Η στράτευση βέβαια των νέων στα 18 χρόνια έχει και ένα ευεργετικό αποτέλεσμα για την ελληνική κοινωνία. Δηλαδή το γεγονός, ότι οι στρατευόμενοι ζώντας για 12 μήνες -το ορθότερο θα ήταν για 16 μήνες- σε ένα "πειθαρχημένο" περιβάλλον, απολυόμενοι θα συνεχίσουν τη ζωή τους με περισσότερη σοβαρότητα και υπευθυνότητα και οπωσδήποτε δεν θα προβαίνουν σε ακρότητες, λεηλασίες και βανδαλισμός- που δεν συμβαίνουν σε άλλα σύγχρονα κράτη- και ειδικότερα στην Κύπρο και στο Ισραήλ, όπου οι νέοι -όπως προαναφέρθηκε- στρατεύονται στα 18 χρόνια.

Μία οφειλόμενη αντίκρουση για την Συμφωνία της Πρέσπας

Του Δρος Βενιαμίν Καρακωστάνογλου
Διεθνολόγου, τ. Μόνιμου Λέκτορος Νομικής Σχολής ΑΠΘ,
Προέδρου Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας

Λαμβάνω αφορμή για το σημερινό σημείωμά μου, από το εξαιρετικό και σφαιρικό αφιέρωμα της Μακεδονίας, της Κυριακής της 27ης Ιουνίου, για τα τρία χρόνια από τη Συμφωνία των Πρεσπών.

Τρία χρόνια, λοιπόν, μετά την «επαίσχυντη» Συμφωνία της Πρέσπας (17/6/2018), ο «αρχιτέκτονάς» της κ. Ν. Κοτζιάς δείχνει να μην έχει πάρει «μυρωδιά» από την αληθινή διάσταση και ποιότητα του «κατορθώματός» του! Για το οποίο, βεβαίως, ισότιμη ευθύνη φέρει και ο τέως Πρωθυπουργός κ. Τσίπρας, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ (παρά τη συμβολική αποχώρηση του κ. Καμμένου, όταν αντελήφθη, αργά, βέβαια, το τι διέπραξε) και βέβαια οι 153 Βουλευτές που υπερψήφισαν την κύρωση της κάκιστης Συμφωνίας στις 25 Ιανουαρίου 2019! Κάποιος απ' αυτούς τιμήθηκε και με κυβερνητικά καθήκοντα από τον σημερινό Πρωθυπουργό!

Οι δυσμενείς συνέπειες της Συμφωνίας δεν ξεδιπλώθηκαν ακόμη! Η αμφίβολη ενταξιακή πορεία των Σκοπίων προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και το δυνητικό veto της Ελλάδας (μάλλον θεωρητικό επί του παρόντος!), αλλά κυρίως το ήδη ενεργοποιηθέν ως απειλή, veto της Βουλγαρίας, έχει συγκρατήσει προσωρινά την εκδήλωση του πλήρους «Μακεδονισμού» από τη γειτονική χώρα! Παρά ταύτα, οι αληθινές προθέσεις της, που σήμερα μόνον ως «ατυχήματα» εμφανίζονται, είναι αναμφίβολο ότι θα ανατρέχουν στην καθημερινή πρακτική, τόσο στην κοινωνία των πολιτών όσο, στη συνέχεια, μοιραία και στον δημόσιο χώρο, παρά τα ελάχιστα και ασθενικά ερείσματα, τα οποία παρέσχε ο Έλληνας διανοητής της Πρέσπας στην Πατρίδα του. Έτσι, μόνον στο επίσημο κρατικό και διπλωματικό διεθνές επίπεδο θα παραμείνει σε χρήση (ίσως μεσοπρόθεσμα) το κρατικό όνομα «Βόρεια Μακεδονία»! Όταν το μοναδικό κράτος παγκοσμίως, υποκείμενο της διεθνούς κοινότητας, με τον όρο Μακεδονία στον τίτλο του, είναι πλέον η «Βόρεια Μακεδονία».

Ποιοι θα ονομάζονται συλλήβδην «Μακεδόνες» και συντετμημένα και απλουστευμένα η χώρα τους «Μακεδονία»; Οι Σκοπιανοί ή οι Μακεδόνες Έλληνες που ζουν στην Ελλάδα (παντού στη χώρα και κυρίως στις τρείς Περιφέρειες της ελληνικής Μακεδονίας) και στην παγκόσμια διασπορά; Βεβαίως, οι υπήκοοι της «Βόρειας Μακεδονίας»! Γνωρίζει ο Αφρικανός, ο μακρινός Ασιάτης ή ο αδαής Ευρωπαίος ακόμη, ότι η καταγωγή, η διάρκεια και η γιγάντια λάμψη του ονόματος Μακεδονία-Μακεδόνες ήταν τμήμα της κληρονομιάς και της ιστορικής και διαχρονικής εθνικής/εθνοτικής ταυτότητας των Ελλήνων; που σήμερα, αποτελούν κράτος με το όνομα Ελλάδα και τη μεγαλύτερη από τις 13 Περιφέρειές του τη Μακεδονία, κατατετμημένη σε 3 επί μέρους Περιφέρειες; Γνωρίζουν στους πολυάριθμους Διεθνείς Οργανισμούς, (όπου μέλη είναι κράτη) ή στις τέσσερις άκρες του ορίζοντα, στον πλανήτη των 7,5 δις κατοίκων, ότι ο αληθινός δικαιούχος του Μακεδονικού ονόματος δεν είναι οι Σλάβοι, Αλβανοί, Τούρκοι, Βούλγαροι, Σέρβοι, Ρομά κλπ. υπήκοοι της «Βόρειας Μακεδονίας», αλλά όλοι οι Έλληνες, που μία ισότιμη με τις υπόλοιπες πτυχές της ιστορίας και της πολλαπλής πολιτιστικής ταυτότητάς τους είναι η Μακεδονική; Με διάρκεια πάνω από 3.000 χρόνια! Το μικρό πολυεθνικό κράτος των 2 εκατομμυρίων κατοίκων, που ψευδεπίγραφα ονομάστηκε «Βόρεια Μακεδονία», έχει σαφώς λιγότερους κατοίκους, από τα 2,5 εκατομμύρια κατοίκων της συνολικής ελληνικής Μακεδονίας. Μολονότι, μόνον μικρές νότιες περιοχές της «Βόρειας Μακεδονίας» δικαιούνται να ανήκουν γεωγραφικά στην ιστορική Μακεδονία, ακόμη και η χαλκευμένη θεώρηση ως «Μακεδονίας» όλης της επικράτειας των Σκοπίων (πρ. ΠΓΔΜ), είναι μικρότερη σε έκταση από την ελληνική Μακεδονία. Και, βέβαια, η παράνομη «χρησικτησία», με την οποία προσπαθούν να τεκμηριώσουν τους δήθεν ιστορικούς τίτλους οι δήθεν «Μακεδόνες» των Σκοπίων (δηλ. περί το 1,2 εκατ. των Σλάβων κατοίκων, ενώ περί τις 600.000 είναι και νιώθουν Αλβανοί), άρχισε να οικοδομείται μεθοδευμένα ως εθνοτική συνείδηση, όχι νωρίτερα από το 1944-5, όταν δημιουργήθηκε η Ομόσπονδη Δημοκρατία της Μακεδονίας, ως η μία από τις 6 συνιστώσες Δημοκρατίες της πρώην Ομοσπονδιακής Γιουγκοσλαβίας. Ως κράτος δε, ανεξάρτητο και κυρίαρχο, με προσωρινό όνομα ΠΓΔΜ, και με την συναίνεση της Ελλάδας, μόνον το 1991! Συγκρίνουμε, λοιπόν, τα 3.000 χρόνια διαρκούς ιστορίας και παρουσίας στον χώρο της γεωγραφικής Μακεδονίας των Μακεδόνων Ελλήνων, με τα 75 ή 30 χρόνια της σλαβικής ή σλαβοαλβανικής παρουσίας στην Vardarska Banovina (Επαρχία του Βαρδάρη), όπως σε δικούς τους χάρτες ονόμαζαν τη χώρα τους οι Σλάβοι των Σκοπίων στον Μεσοπόλεμο και μέχρι το 1944-45;

Ο πανσλαβισμός των Τσάρων στα τέλη του 19ου αιώνα και η Κομμουνιστική Διεθνής μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση, είχαν αποπειραθεί να χαλκεύσουν «μακεδονικό», μη ελληνικό έθνος και απέτυχαν. Το πέτυχε ο Κομμουνιστής και Κροάτης Τίτο, μετά τον Β΄ Π.Π., για να αποβουλγαρήσει τη νότια Γιουγκοσλαβία. Ενώ, οι Βούλγαροι κομιτατζήδες εθνικιστές προσπάθησαν στο όνομα τού βουλγαρικού εθνικισμού (και όχι κάποιου «μακεδονισμού») να πειθαναγκάσουν και να εκβουλγαρίσουν τους Έλληνες και Ελληνοβλαχικούς, Ελληνόφωνους, Σλαβόφωνους ή Βλαχόφωνους πληθυσμούς στην Οθωμανοκρατούμενη Μακεδονία, στα χρόνια 1903-1908, δηλ. του ηρωικού αγώνα των Ελληνόψυχων Μακεδονομάχων. Και απέτυχαν! Ενώ και στον Ελληνικό εμφύλιο (1946-49) επιχειρήθηκε απόσπαση Ελληνικών μακεδονικών εδαφών με τη σύμπραξη των λεγόμενων Σλαβομακεδονικών ταγμάτων, για

τη δημιουργία της Βαλκανικής Κομμουνιστικής Ομοσπονδίας με συνιστώσα και μία «Μακεδονική Κομμουνιστική» και ευτυχώς απέτυχε, λόγω και της τελικής αλλαγής πολιτικής του ΚΚΕ που διέρρηξε τη συμμαχία του για να μην ακρωτηριαστεί η Μακεδονία μας.

Ο κ. Κοτζιάς ήταν προφανώς πολιτικά ιδεοληπτικός, γι` αυτό και ίσως επέλεξε το χωριό Ψαράδες στη Μεγάλη Πρέσπα (και όχι Πρέσπες λοιπόν) για να επιτρέψει συνειρμούς με το 1949 και να ικανοποιήσει το αριστερό πολιτικό του ακροατήριο! Αν όμως έβλεπε και έκρινε καθαρά, θα έπρεπε να σκεφτεί και να συνεκτιμήσει τα εξής:

1. Την κεκτημένη ταχύτητα των Σκοπιανών που ως «ζηλωτές» προωθούσαν την πλαστή «Μακεδονική» ταυτότητα πράγμα που δεν θα οδηγούσε σε σεβασμό των συμφωνημένων κατανομών χρήσεων των μακεδονικών όρων της Συμφωνίας.
2. Την πολύ κακή εμπειρία της Ελλάδος από την «εφαρμογή» της Ενδιάμεσης Συμφωνίας του 1995 από την ΠΓΔΜ, η οποία, ενώ συζητούσε με την Ελλάδα (για 22 χρόνια !) για την αλλαγή του (κλεψίτυπου) συνταγματικού κρατικού της ονόματος «Δημοκρατία της Μακεδονίας», προώθησε άκρως κακόπιστα την αναγνώρισή της ως Μακεδονίας, από 120-140 κράτη!
3. Ότι συμπεριλαμβάνοντας στη Συμφωνία το αμφίσημο άρθρο 7 θα άνοιγε τους ασκούς του Αιόλου δίνοντας στην κοινωνία της γειτονικής χώρας το δικαίωμα να χρησιμοποιεί τους όρους «Μακεδονία», «Μακεδόνας» κατά το δοκούν! Δήθεν προσπαθώντας να υπερασπιστεί το αντίστοιχο δικαίωμα των Ελλήνων να χρησιμοποιούν τους ίδιους όρους και αυτοί! Ενώ βέβαια υπήρχε η τεράστια ανισότητα απ` τη μια ενός Κράτους και αντίστοιχου λαού και από την άλλη μιας εσωτερικής διοικητικής υποδιαίρεσης (Περιφέρειας) με ελάχιστη διεθνή εκπροσώπηση!
4. Αν ήθελε ο κ. Κοτζιάς να αναγνωρίσει την διακριτή νέα εθνοτική ταυτότητα των Σκοπιανών πολιτών ως «Μακεδόνων» (που προφανώς διαμορφώθηκε μετά τον ΒΠΠ) θα έπρεπε πρώτον να είχε ερωτήσει με δημοψήφισμα τον Ελληνικό λαό για ένα τόσο δεδομένο ελληνικό πολιτιστικό κεκτημένο, 3000 ετών παγκόσμιας ακτινοβολίας, ενώ θα έπρεπε να είχε ονομάσει τουλάχιστον «Βορειομακεδόνες» (και όχι «Μακεδόνες») τη ιθαγένειά τους και την εθνότητά τους, την δε γλώσσα τους «Σλαβομακεδονική».

Θα έπρεπε δε στο νέο Σύνταγμα της «Βόρειας Μακεδονίας» να ξεκαθαρίζεται με ρητό τρόπο, ότι η αναφορά στη Βόρεια Μακεδονία έχει αποκλειστικά γεωγραφικό χαρακτήρα και όχι εθνοτικό –πολιτιστικό, καθώς αυτά ανήκουν με αυτό το όνομα (brand name), με συνέχεια και συνείδηση στο Ελληνικό έθνος!

History versus politics

About 2,000 people attended the rally in Pella, where archaeologists have begun to unearth the sprawling, 400-hectare metropolis that was the ancient Macedonian capital. The palace of King Philip and his son, Alexander the Great, alone covers about six hectares.

The consensus among classicists and archaeologists is that Skopje has no historic claim to the term Macedonia.

“In antiquity, Macedonia was the area that is now the northern province of Greece,” said Stephen Miller, professor of archaeology at the University of California, Berkeley.

‘Macedonia is Greece’: A look back at the decades-old row

“There is a geographical, geological distinction: the range of mountains that divides that from the area of Skopje. The area where Skopje is in ancient times was called Peonia. It was a kingdom. We don’t know a lot about it.

“We know that Philip, father of Alexander, defeated the king of Peonia and incorporated it into his kingdom. Alexander had as one of his allies the next king of Peonia, who contributed forces in Alexander’s invasion of Persia. But it was a distinct area. It wasn’t Macedonia – it was Peonia.”

Miller pointed out the ancient Macedonians took part in the Olympic Games, which were open only to Greeks. And the language of the ancient Macedonians was Greek, whereas the people of Skopje speak a Slavic language.

“This notion of the area of Skopje being Macedonia was created in 1944 by Tito, and it had a specific goal in mind to annex Thessaloniki so that he would have access to the Aegean Sea. That goal still remains,” said Miller.

Lysandros Amitzoglou, a local newspaper publisher, said there is little support for a composite name.

“I think sharing this name will be the biggest forgery in history. Macedonia is this soil where we stand. The stones say it, history says it… I don’t think there’s a single person who supports a composite name,” said Amitzoglou.

I think sharing this name will be the biggest forgery in history

Μικρασιατική Εκστρατεία

Της Δρος κ. Άννας Κωνσταντινίδου

«29 Ιουλίου 1921: Σίγουρα ο Στρατός μας υπερτερεί του τουρκικού σε ανδρεία και πατριωτισμό. Αγωνιζόμαστε για έναν ευγενικό σκοπό. Την απελευθέρωση των Πατρίδων μας. Ενώ οι Τούρκοι στρατιώτες δεν ξεύρουν αν υπηρετούν ακόμα κάτω από το Σουλτάνο ή κάτω από το νεόφερτο Κεμάλ. Από μαρτυρίες αιχμαλώτων συμπεραίνουμε, πως η ηγεσία τους, τους εξαναγκάζει με τη βία να υπερασπίζουν περιοχές, τις οποίες δεν θεώρησαν ποτέ δικές τους. Παρόλες τις νίκες, το ηθικό των ανδρών μας αρχίζει να κάμπτεται από την κούραση, τις άθλιες συνθήκες και την έλλειψη κανονικής διατροφής».

Θεόδωρος Κιακίδης, Το Ημερολόγιο του Στρατιωτικού μου βίου- Μικρασιατική Εκστρατεία, 1920-1922.

Αντί Εισαγωγής: Ο Θεόδωρος Κιακίδης ήταν ένας από τους πολλούς στρατιώτες που συμμετείχαν στο εκστρατευτικό στράτευμα στη Μικρά Ασία. Η Μικρασιατική Εκστρατεία είχε ξεκινήσει με όλους τους θετικούς οιωνούς, η οποίοι ήσαν απότοκοι του ευσεποθισμού ενός εθνικού οράματος, της Μεγάλης Ιδέας που όμως, όπως αποδείχτηκε δεν είχε την ανάλογη έκβαση με τους στόχους που είχε θέσει και είχε οραματιστεί η τότε πολιτική ηγεσία του τόπου. Πολυάριθμοι Ιστορικοί και Πολιτικοί Επιστήμονες έχουν ασχοληθεί διεξοδικά με το διπλωματικό σκέλος της περιόδου 1918-1923, και πάλι ως ιστορικός ωστόσο θεωρώ, ότι ακόμα αποτελεί ένα από τα ανεξάντλητα θέματα της Ελληνικής Ιστοριογραφίας. Στη βάση των διαθέσιμων αρχειακών πηγών, γίνεται κατανοητό, ότι δυστυχώς ως χώρα είχαμε διπλωματικά επαναπαυτεί στις στενές σχέσεις που διατηρούσαμε με τις τότε Μεγάλες Δυνάμεις της εποχής, χωρίς να αφουγκραστούμε τα σημεία των καιρών και χωρίς να επικυρώσουμε νομικά τη Συνθήκη των Σεβρών, το «βραχιόλι» που θα μας παρείχε το κάθε είδους εχέγγυο για τη στρατιωτική Εκστρατεία.

Και φυσικά ήταν αναγκαία η στρατιωτική δράση από την ελληνική πλευρά στο μικρασιατικό έδαφος, ωστόσο όμως ο πολιτικός παράγοντας όφειλε να την προετοιμάσει και να τη σχεδιάσει κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην αφήσει τα περιθώρια από μία ενδεχόμενη ήττα, ακόμα και –κυρίως οι συμμαχικές χώρες να βρουν το πάτημα να μας αφήσουν εκτεθειμένους. Και τι εννοώ; Η Συνθήκη της Λωζάννης το 1923 ήταν ουσιαστικά η διαπραγμάτευση δύο περιοχών πολιτικό- διπλωματικού ενδιαφέροντος, της Κωνσταντινούπολης που τελούσε υπό διοικητικό καθεστώς ουδετερότητας και της Σμύρνης με ό,τι διπλωματικά συνεπαγόταν για την περιοχή και τους γειτνιάζοντες με αυτήν τόπους στη βάση της Συνθήκης των Σεβρών (που δεν είχε επικυρωθεί από το Ελληνικό Κοινοβούλιο).

Δυστυχώς, οι λανθασμένοι χειρισμοί σε πολιτικό-διπλωματικό επίπεδο οδήγησαν στη μη κατάλληλη προετοιμασία σε στρατιωτικό επίπεδο και αυτό αντικατοπτρίστηκε στη πλημμελή διοικητική μέριμνα κατά τη διάρκεια των στρατιωτικών επιχειρήσεων στο μικρασιατικό έδαφος. Ας μην ξεχνάμε κάτι που οφείλουμε ευθύς εξαρχής να το σημειώσουμε και δεν επιδέχεται καμίας παρερμηνείας. Παρόλο που ο Ελληνικός Στρατός βρισκόταν συνεχόμενα σε πολεμικά μέτωπα από το 1904 (Α' φάση του Μακεδονικού Αγώνα), στο μικρασιατικό μέτωπο αγωνίστηκε με αίσθημα υψηλού φρονήματος και ανδρείας, φέροντας νίκες μέχρι την τελευταία στιγμή, παρά τις κακουχίες και την ψυχολογική και σωματική κούραση. Γιατί, όπως ανέφερε και ο στρατιώτης Κιακίδης στο ημερολόγιό του: «Αγωνιζόμαστε για έναν ευγενικό σκοπό. Την απελευθέρωση των Πατρίδων μας».

Στρατηγική και Τακτική του Εφοδιασμού: Η τακτική του εφοδιασμού είναι το σύνολο των κανόνων, βάσει των οποίων καθίσταται αναγκαίο να μεταφέρονται τα εφόδια στη Στρατιωτική Ζώνη. Τα εφόδια προέρχονται είτε με αποστολή από τη Ζώνη του Εσωτερικού (στην προκειμένη περίπτωση για τη Μικρασιατική Εκστρατεία από την ηπειρωτική Ελλάδα) είτε από εκμετάλλευση των πόρων της περιοχής, όπου λαμβάνει χώρα η στρατιωτική επιχείρηση, τα οποία συγκεντρώνονται στα σημεία όπου θα παραδοθούν στις ανεξάρτητες οικονομικές μονάδες για τη χρήση τους από τους στρατιώτες. Η μεταφορά εφοδίων στη Στρατιωτική Ζώνη μπορεί να γίνεται σε καθημερινή βάση και εκτελείται με μέριμνα των αρμοδίων υπηρεσιών και οργάνων. Άλλες φορές δε, είναι περιοδική και διεξάγεται σε διάφορα χρονικά διαστήματα της στρατιωτικής επιχείρησης ανάλογα με τις ανάγκες της ενδιαφερόμενης μονάδας που υποβάλλει το σχετικό αίτημα. Στην πρώτη περίπτωση, ήτοι της καθημερινής αποστολής υπάγεται ως επί το πλείστον η αποστολή εφοδίων που αφορούν τα τρόφιμα, ενώ στη δεύτερη, υπάγονται ο ιματισμός και εν γένει τα διάφορα υλικά. Κι αυτό επειδή οι ανάγκες στα είδη της δεύτερης περίπτωσης καθίστανται περιοδικές και προκύπτουν συνήθως, όταν υφίσταται η υποχρέωση αντικατάστασής τους από φθορά. Όμως η παραπάνω τακτική κατά περίπτωση είναι δυνατόν να μεταβληθεί ανάλογα με τις περιστάσεις που προκύπτουν, οι οποίες συναρτώνται από το πώς εξελίσσεται η στρατιωτική επιχείρηση. Όσον αφορά τη Μικρασιατική Εκστρατεία, καθώς ο αρχικός σχεδιασμός της επιχείρησης που ήταν πολύ συγκεκριμένος μεταβλήθηκε, συνέπεια ήταν, να καθίσταται δυσχερής τόσο η παράδοση όσο και η ανανέωση του στρατιωτικού υλικού και των ειδών ανάγκης.

Οι ελλείψεις σε στρατιωτικά υλικά: Ο Ελληνικός Στρατός ξεκίνησε την Εκστρατεία στη Μικρά Ασία με τον εξοπλισμό που είχε από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Τα πε-

ρισσότερα είδη από το στρατιωτικό υλικό που είχε χρησιμοποιήσει ο ελληνικός στρατός στη Μικρά Ασία ήταν κατάλληλα μόνο για επιχειρήσεις στη ζώνη φρουρών εσωτερικού (δηλαδή στην ηπειρωτική Ελλάδα). Άμεση βελτίωση του υπάρχοντος υλικού, το οποίο σχεδόν εξ ολοκλήρου μας είχε παραχωρηθεί από τη Συμμαχία της Ανταντ ήταν αδύνατη, καθώς μετά το τέλος του 1920, οι Σύμμαχοι σταμάτησαν να μας χορηγούν εξοπλισμό. Κατά το χρονικό διάστημα 1921-1922, η Στρατιωτική Υπηρεσία αναγκάστηκε να βρει υλικά μέσω προμήθειας αγοράς, τα οποία στην πλειοψηφία τους ήταν εμπορικού τύπου και ως εκ τούτου δεν ήσαν κατάλληλα για στρατιωτική χρήση. Οι απαιτήσεις, τις οποίες είχε ο Στρατός ήταν πολύ διαφορετικές από αυτές τις οποίες μπορούσε να εξυπηρετήσει το υλικό του εμπορίου, αφενός μη έχοντας τα ανάλογα στρατιωτικά πρότυπα αφετέρου να υφίσταται μεγαλύτερη φθορά και να είναι πιο ακριβή η συντήρησή του, καθώς χρησιμοποιούνταν κάτω από διαφορετικές συνθήκες από αυτές για τις οποίες κατασκευάστηκε. Και όπως ήταν φυσικό, η ακαταλληλότητα του υλικού αυτού και οι κίνδυνοι, οι οποίοι ήσαν συναρτώμενοι από τη χρήση του έγιναν εμφανείς αμέσως μόλις ξεκίνησαν οι στρατιωτικές επιχειρήσεις μεγάλης κλίμακας στο μικρασιατικό έδαφος. Παρ' όλες ωστόσο τις ανακύπτουσες δυσχέρειες και τις κάθε είδους ελλείψεις, η Επιμελητεία του Εσωτερικού πετύχαινε την ανανέωση με τέτοιο τρόπο, ώστε το λεγόμενο μέτωπο προς τα μετόπισθεν να συντηρείται αδιάλειπτα από υλικό.

Εκτός από την αναγκαιότητα για τη βελτίωση τού υπάρχοντος υλικού, του οποίου ο εκσυγχρονισμός είχε απαιτηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιμελητείας, είχαν καταβληθεί υπεράνθρωπες προσπάθειες, ώστε να εξασφαλιστούν επαρκείς πρώτες ύλες, ακόμα και ακατέργαστες, τουλάχιστον για την κατασκευή στρατιωτικού υλικού πχ. ιματισμού. Αν και με υπέρμετρες δυσκολίες, η Επιμελητεία κατόρθωσε να καλύψει σχεδόν όλες τις ανάγκες της Στρατιάς στη Μικρά Ασία.

Εφοδιασμός σε χρήματα: Άλλο ένα ζήτημα ήταν η έλλειψη επαρκών, οικονομικών και χρηματικών κονδυλίων καθ' όλο σχεδόν το χρονικό διάστημα της Μικρασιατικής Εκστρατείας. Η έλλειψη αυτή ήταν η αιτία να παρουσιαστούν πολλές δυσχέρειες όσον αφορά τον έγκαιρο εφοδιασμό των σωμάτων με χρήματα. Το πρόβλημα αυτό παρουσιάστηκε, επειδή δεν υφίστατο τακτική ενίσχυση των ταμείων του Στρατού από το Κέντρο, δηλαδή από το Υπουργείο Οικονομικών. Κατά την άφιξη του Ελληνικού Στρατηγείου στη Σμύρνη, το Μάιο του 1919, τα στρατεύματα στο μικρασιατικό έδαφος βρίσκονταν σε προβληματική θέση, εξαιτίας της έλλειψης χρημάτων. Διάφορες μονάδες όφειλαν μισθούς αξιωματικών και οπλιτών από το Δεκέμβριο του 1918 μέχρι το Γενάρη του 1919. Παράλληλα δε, οι σιδηροδρομικές εταιρείες απειλούσαν με διακοπή των μεταφορών, λόγω της μη πληρωμής των σιδηροδρομικών κομίστρων, ενώ οι διάφοροι προμηθευτές είχαν σταματήσει την παράδοση διαφόρων αγαθών. Στην ίδια ακριβώς κατάσταση με τα υπόλοιπα στρατιωτικά ταμεία, βρίσκονταν και τα ταμεία στη Μακεδονία. Το Ταμείο Φρουράς Θεσσαλονίκης στερούνταν παντελώς χρημάτων, με συνέπεια να προκύψουν πολλά προβλήματα εξαιτίας αυτής της έλλειψης. Το αποτέλεσμα ήταν, το Β' Τμήμα του Γενικού Στρατηγείου στη Θεσσαλονίκη να μην έχει τη δυνατότητα να προβεί στην άμεση προμήθεια διαφόρων υλικών, με σκοπό την αντιμετώπιση των επειγουσών αναγκών του Στρατού στη Μικρά Ασία. Σοβαρό, ωστόσο, κώλυμα στην αγορά υλικών και εφοδίων για τις ανάγκες του Ελληνικού Στρατού στο μικρασιατικό έδαφος επέφερε το Βασιλικό Διάταγμα της 25ης Αυγούστου 1920 «Περί απαιτουμένων διατυπώσεων δια τους δημοσίους διαγωνισμούς προμηθείας κτλ». Το Διάταγμα αυτό αφορούσε το σύνολο των στρατιωτικών προμηθειών. Και ενώ με το τότε ισχύον άρθρο 18 του Ν.232, ο Υπουργός των Στρατιωτικών μεταβίβασε στον Αρχηγό του Στρατού την οικονομική διαχείριση μίας εκστρατείας, με το Βασιλικό αυτό Διάταγμα οι δικαιοδοσίες του Αρχηγού περιήλθαν στον Υπουργό των Οικονομικών. Ο Αρχηγός μετά από αυτό δεν μπορούσε να εγκρίνει και να συνάπτει συμβάσεις αγοράς εξοπλισμού, αν ο Υπουργός των Οικονομικών δεν ήταν σύμφωνος. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι Στρατιωτικοί Οικονομικοί να εξαρτώνται από το Υπουργείο Οικονομικών και πολλές φορές να ήταν αναγκασμένοι να ενεργήσουν με τέτοιο τρόπο που αντέβαινε στις ανάγκες και τις ειδικές συνθήκες που προέκυπταν στο μικρασιατικό έδαφος.

Οι ανεφοδιασμοί και τα μέσα του αντίπαλου στρατού: Στο σημείο αυτό είναι αναγκαίο να αναφερθούμε επιγραμματικά στη «Διοίκηση Μέριμνας» του κεμαλικού στρατού, ώστε να έχουμε μία εικόνα παραλληλισμού ανάμεσα στους δύο στρατούς. Θα πρέπει αρχικά να πούμε ότι διαθέτουμε ελάχιστα στοιχεία για τον ανεφοδιασμό και τη μεταφορά των εφοδίων του αντίπαλου στρατεύματος κατά τη διάρκεια του μικρασιατικού πολέμου. Τα διαθέσιμα στοιχεία που αξιοποιούνται, είναι από τις ομιλίες του Μουσταφά Κεμάλ στις Εθνοσυνελεύσεις. Από τα στοιχεία αυτά αντλούμε τις εξής πληροφορίες: α. Φαίνεται ότι ο αντίπαλος Στρατός, τουλάχιστον πριν τη μάχη στο Σαγγάριο ποταμό, στερούνταν σοβαρή οργάνωση επιμελητείας και υπηρεσίες εφοδιασμού. Η Επιθεώρηση Εφοδιασμού Δυτικής Ανατολίας με έδρα το Ικόνιο ασχολούνταν αποκλειστικά και μόνο με τη διατροφή και τον ανεφοδιασμό μόνο κατά μήκος της γραμμής Ικονίου- Αφιόν Καραχισάρ.

β. Μόλις ο Μουσταφά Κεμάλ ανέλαβε την αρχηγία του αντίπαλου στρατού, είχε λάβει μία σειρά μέτρων, όπως ήταν η επίταξη από τους Τούρκους εμπόρους των εμπορευμάτων τους (από σιτηρά και είδη πρώτης ανάγκης μέχρι ιματισμό), καθώς επίσης και η βραδύτερη αποπληρωμή κάποιων αγαθών. Παράλληλα, είχαν επιταχθεί ζώα για τη ζεύξη πυροβόλων, τετράτροχα οχήματα με ελατήρια. Συγχρόνως δε, είχε διαταχθεί ο πληθυσμός να παραδώσει ιδιωτικό οπλισμό που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στις συγκρούσεις. Ταυτόχρονα, η αντίπαλη Στρατιά είχε χρησιμοποιήσει γυναίκες, γέροντες και παιδιά για να μεταφέρουν με άμαξες και άλλα τροχήλατα μέσα τα εφόδια στα στρατόπεδα. Επιπρόσθετα, από τα διαθέσιμα στρατιωτικά αρχεία γίνεται εμφανές ότι μεγάλη βοήθεια με κάθε είδους

υλικά (από οπλισμό, μέχρι ιματισμό και μεταφορικά μέσα) παρείχαν στην Επαναστατική Κυβέρνηση της Άγκυρας η Κυβέρνηση των Μπολσεβίκων, καθώς και κάποιοι εκ των συμμαχικών μας στρατών. Και ενώ στα αρχικά στάδια της ελληνοτουρκικής σύγκρουσης, ο αντίπαλος στρατός αντιμετώπιζε αρκετές δυσχέρειες στον εφοδιασμό, από τα τέλη του 1920 ήταν σχεδόν αυτάρκης, κυρίως δε σε είδη πρώτης ανάγκης, όπως ήταν τα τρόφιμα που ωστόσο θα πρέπει να σημειώσουμε, όπως διαβάζουμε από τις διαθέσιμες αρχειακές πηγές, ως επί το πλείστον αποσπούσε με βίαιο τρόπο από τους τοπικούς πληθυσμούς. Αντίθετα, ο Ελληνικός Στρατός, ο οποίος μαχόταν μακριά από το ελλαδικό κέντρο, βρέθηκε στην ανάγκη και στηρίχθηκε κυρίως σε ό,τι πόρους μπορούσε η Πατρίδα να στείλει, ενώ όπως ήδη σημειώσαμε ο στρατιωτικός εξοπλισμός ήταν παλαιός.

Φάσεις Εφοδιασμού στο Μικρασιατικό Μέτωπο: Η Εκστρατεία στη Μικρά Ασία επέβαλλε τη χρήση όλων των εθνικών πλουτοπαραγωγικών πηγών και την εκμετάλλευση κάθε επιστημονικής γνώσης και τεχνικής μεθόδου. Στη σύγκρουση αυτή η Ελλάδα είχε εμπλακεί σε μία μεγάλη σε έκταση σύρραξη, της οποίας το μεγαλύτερο ζήτημα ήταν ο ανεφοδιασμός. Κατά τη διάρκεια της Μικρασιατικής Εκστρατείας, η Επιμελητεία ως Υπηρεσία ανεφοδιασμού ήταν επιφορτισμένη με την οργάνωση, τη διοίκηση και την τεχνική υποστήριξη των υπηρεσιών διατροφής, ιματισμού, στρατιωτικής εξαρτήσεως και στρατοπέδευσης. Η Διοίκηση καθόριζε την οργάνωση των προαναφερθέντων, προσπαθώντας να ικανοποιήσει τις ανάγκες που προέκυπταν ανάλογα με το χρονικό διάστημα (πχ. χειμώνας, καλοκαίρι) και το γεωγραφικό χώρο που διεξάγονταν οι επιχειρήσεις. Από την άλλη πλευρά, η Επιμελητεία ανάλογα με τις εντολές από τη Διοίκηση ως κύριο μέλημα είχε: α. να προσδιορίζει με ακρίβεια τους αναγκαίους πόρους, οι οποίοι θα βοηθούσαν στην επίλυση των αναγκών που προέκυπταν, β. να πραγματοποιεί τις προμήθειες και να συγκεντρώνει τα εφόδια στον τόπο και στον προκαθορισμένο χρόνο που είχε τεθεί από τη Διοίκηση, γ. να πραγματοποιεί τον έλεγχο και να βρίσκει νέους πόρους εφοδιασμού, και δ. να ανανεώνει τα αποθέματα. Κάτω από το πλαίσιο αυτό, ήταν αναγκαίο να αναζητεί νέα υλικά, να προσπαθεί στην ανεύρεση οικονομικότερων όρων στην παραγωγή και την αγορά του υλικού και να οργανώνει τις αποθήκες. Η Επιμελητεία τον εφοδιασμό τη συγκεκριμένη περίοδο, τον διεξήγαγε κάτω από τρεις φάσεις: α. απόκτηση και συγκέντρωση των εφοδίων στη Ζώνη Εσωτερικού και στις εγκαταστάσεις της Μετόπισθεν Διοίκησης, β. προώθηση των εφοδίων μέχρι των πιο απομακρυσμένων χώρων αποθήκευσης της Στρατιάς, γ. προώθηση των εφοδίων από τους αποθηκευτικούς χώρους που είχε κατά τόπους οργανώσει η Στρατιά στο μικρασιατικό μέτωπο και τη διανομή τους στο στράτευμα. Είναι αναγκαίο να ειπωθεί δε, ότι οι υπηρεσίες ανεφοδιασμού και μεταφορών καθ' όλη τη διάρκεια της Μικρασιατικής Εκστρατείας σπάνια η μεταξύ τους συνεργασία γινόταν χωρίς εμπόδια. Οι δυνατότητες που είχε η Επιμελητεία δεν αρκούσαν για την επίλυση των προβλημάτων του ανεφοδιασμού, καθώς αν και γινόταν κάθε προσπάθεια να υπάρχουν εφόδια στους χώρους της Μετόπισθεν Διοίκησης, ωστόσο δεν μπορούσαν να βρεθούν τα μέσα μεταφοράς που θα μπορούσαν να τα διανείμουν. Παρ' όλες τις δυσχέρειες και τις ελλείψεις πάσης φύσεως, η Επιμελητεία του Εσωτερικού ανανέωνε στο μέτρο του δυνατού τα αποθέματα κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να κατορθώνει το ρεύμα προς τα Μετόπισθεν να παραμένει αδιάλειπτο. Η Επιμελητεία Μετόπισθεν, η οποία παραλάμβανε τα εφόδια που αποστέλλονταν από το εσωτερικό, ανάλογα με το είδος και την παλαιότητά τους τα συντηρούσε, τα επιδιόρθωνε και κάποιες φορές, όταν στους εφοδιασμούς συμπεριλαμβάνονταν και πρώτες ύλες, κατασκεύαζε νέο υλικό. Παράλληλα εκμεταλλευόταν τους τοπικούς πόρους της Ζώνης Μετόπισθεν. Ωστόσο, όπως γνωστοποιείται μέσα από τα στρατιωτικά, ιστορικά αρχεία, η Υπηρεσία Μετόπισθεν και οι βάσεις ανεφοδιασμού στη Μικρά Ασία δεν διέθεταν μέσα και όργανα παρά μόνο για την εκμετάλλευση των τοπικών πόρων. Τα Σώματα του Στρατού και οι Μεραρχίες δεν διέθεταν παρά μόνο ένα κλιμάκιο διμοιρίας για τις διανομές. Τα κλιμάκια αυτά αποτελούνταν από ένα συγκεκριμένο αριθμό ανδρών με διάφορες ειδικότητες. Επίσης δεν διέθεταν ούτε τα αναγκαία μέσα μεταφοράς ούτε τα αναγκαία εργατικά χέρια. Το επόμενο στάδιο του εφοδιασμού αφορούσε την προώθηση των εφοδίων μέχρι τις πιο απομακρυσμένες περιοχές, όπου εκεί η Στρατιά είχε οργανώσει κέντρα αποθήκευσης. Η τελική φάση ήταν η διανομή του υλικού προς το Στράτευμα, η οποία ήταν το σκέλος εκείνο που επιφορτισμένο για αυτήν ήταν αποκλειστικά η μονάδα και όχι η Επιμελητεία.

Τα προβλήματα κατά τις στρατιωτικές επιχειρήσεις προς την Άγκυρα και το τέλος της Εκστρατείας: Κατά τη διάρκεια των επιχειρήσεων Ιουνίου- Ιουλίου 1921, ο Κεμάλ κινήθηκε ανατολικά από το Σαγγάριο και εγκαταστάθηκε σε μία τοποθεσία που περιμετρικά αυτής κείτονταν οι ορεινοί όγκοι, Μπαρσίκιοϊ, Γιλντίζ Νταγ, Ταμπούρ Ογλού και Καλέ Γκρότο. Στα δυτικά του Σαγγάριου ποταμού συνέχιζε να υφίσταται μία ελληνική Μεραρχία Ιππικού με σκοπό να υπάρχει η διασύνδεση με τις ελληνικές δυνάμεις. Η ελληνική ηγεσία, έχοντας ως αντικειμενικό στόχο τη συντριβή των αντίπαλων στρατευμάτων αποφάσισε να κινηθεί, για να συναντήσει τα κεμαλικά στρατεύματα. Για τον σκοπό αυτό διέθεσε τρία Σώματα Στρατού (Α΄, Β΄και Γ') με συνολική δύναμη 9 Μεραρχίες, ενώ δύο επιπλέον Μεραρχίες, η 4η στο Αφιόν Καραχισάρ και η 11η στην Προύσα θα διασφάλιζαν τα νώτα της Στρατιάς. Για την επιτυχία του σχεδίου αυτού, η Ελληνική Στρατιά θα έπρεπε, ωστόσο να διαθέτει αφενός πολλά μεταφορικά μέσα για την εξασφάλιση του εφοδιασμού της, λόγω της μεγάλης επέκτασης, αφετέρου ισχυρές μονάδες ιππικού με σκοπό την κάλυψη των κινήσεών της από τις εχθρικές αναγνωρίσεις, απαραίτητος κανόνας με στόχο τον στρατηγικό αιφνιδιασμό. Όσον αφορά τις ελληνικές και τις τουρκικές δυνάμεις στις συγκεκριμένες επιχειρήσεις το ελληνικό πεζικό υπολειπόταν σε αριθμό τουφεκίων, όμως υπερείχε σε αριθμό αυτόματων όπλων, αντίθετα η αντίπαλη πλευρά υπερείχε αριθμητικά στις μονάδες του ιππικού, διαθέτοντας πολύ καλά σε ποιότητα άλογα. Το ελληνικό πυροβολικό,

αν και υπερείχε αριθμητικά, ωστόσο ήταν ιδιαίτερα πεπαλαιωμένο, υστερώντας παράλληλα σε ποιότητα υλικού ως προς το διαμέτρημα και το βεληνεκές του εξοπλισμού. Επιπλέον οι Ελληνικές Μεραρχίες διαθέτοντας πολλούς βοηθητικούς σχηματισμούς και μεγάλο αριθμό μεταγωγικών μέσων σε αντίθεση με την αντίπαλη πλευρά που ήταν πιο ευέλικτη, συνεπικουρούσε στο γεγονός η δεύτερη να είναι πιο μάχιμη. Παράλληλα, το φθινόπωρο και ο χειμώνας που έρχονταν δεν άφηνε περιθώρια μεγαλύτερα του εικοσαημέρου για την προετοιμασία της συγκεκριμένης επιχείρησης. Το πιο δύσκολο από όλα τα προβλήματα που ήταν σχεδόν άλυτο, καθώς εξέλειπαν επαρκή μεταφορικά μέσα και λόγω της μη ύπαρξης κατάλληλων δρόμων, ήταν αυτό του ανεφοδιασμού που είχε δημιουργήσει διαφωνίες ανάμεσα στους υπεύθυνους του εφοδιασμού και των μεταφορών του 4ου Επιτελικού Γραφείου της Στρατιάς με αυτό το 3ο Γραφείο των Επιχειρήσεων. Ο εφοδιασμός από τις πρώτες μέρες των στρατιωτικών επιχειρήσεων ήταν ανεπαρκής, και γινόταν δυσχερέστερος καθώς η Στρατιά απομακρυνόταν από τη βάση εφοδιασμού της στη γραμμή Εσκί Σεχίρ- Αφιόν Καραχισάρ, για να διακοπεί σταδιακά τελείως. Τα λίγα μεταφορικά μέσα που υπήρχαν διατέθηκαν στη μεταφορά των πυρομαχικών. Αλλά και ο εφοδιασμός των πυρομαχικών ήταν ελλιπέστατος που έγινε ακόμα δυσχερέστερος, όταν μετά από εχθρική ενέργεια διακόπηκε το ρεύμα εφοδιασμού, με συνέπεια το στρατιωτικό υλικό να χρησιμοποιείται με φειδώ. Ο Ελληνικός Στρατός κατά το δεκαήμερο 11- 20 Αυγούστου, κατά το οποίο διεξήχθησαν οι πιο σφοδρές μάχες κατά τη διάρκεια της Μικρασιατικής Εκστρατείας, λόγω της διακοπής του εφοδιασμού είχε δοκιμαστεί σε τέτοιο βαθμό, στερούμενος κάθε είδους αγαθού, ακόμα και του ψωμιού. Για πολλές ημέρες τρεφόταν με βρασμένο σιτάρι. Ωστόσο, παρά τις στερήσεις, το Στράτευμα πολέμησε γενναία και ουδέποτε δεν εγκατέλειψε τη πρωτοβουλία για συνέχιση του αγώνα. Η αποχώρηση του ελληνικού στρατεύματος από τα ανατολικά του Σαγγάριου και η επιστροφή στις αρχικές θέσεις του πραγματοποιήθηκε με απόλυτη τάξη, σύμφωνη με τον σχεδιασμό και τις διαταγές της Διοίκησης της Στρατιάς και όχι εξαιτίας της πίεσης από τον εχθρό. Μετά την επιστροφή, ο ανεφοδιασμός τόσο σε τρόφιμα όσο και σε πυρομαχικά υπήρξε κανονικός και πλήρης. Η Ελληνική Στρατιά στη Μικρά Ασία από τον Οκτώβριο του 1921 μέχρι και τον Ιούλιο του 1922, δέκα σχεδόν μήνες χωρίς κάποια ιδιαίτερη συμπλοκή με την αντίπαλη πλευρά, είχε επιδοθεί στην ανασυγκρότηση των εφοδιαστικών μονάδων, την αναπλήρωση των ελλείψεων που είχε σε στρατιωτικό υλικό και την επισκευή του οδικού δικτύου που ήταν σε τραγική κατάσταση. Ωστόσο όμως, παρά όλες αυτές τις προσπάθειες που έγιναν, το πρόβλημα του ανεφοδιασμού δεν είχε λυθεί, συγχρόνως δε με το γεγονός σε περίπτωση κάποιας επιχείρησης μεγάλης έκτασης τα μεταφορικά μέσα της Στρατιάς ήταν περιορισμένα σε αριθμό, τα περισσότερα εκ των οποίων με σοβαρές υλικές φθορές. Αντίθετα το κεμαλικό στρατόπεδο είχε υποστηριχθεί με υλικό εξοπλισμό από τους συμμάχους της Ελλάδας, καταφέρνοντας να ανασυντάξει και να αναδιοργανώσει τις στρατιωτικές του δυνάμεις.

Αντί επιλόγου: Η Μικρασιατική Εκστρατεία αντικατοπτρίζει στο έπακρο γιατί η Ιστορία είναι ο παραδειγματισμός των επερχόμενων γενεών απέναντι στα λάθη του παρελθόντος. Η Μεγάλη Ιδέα ήταν ο κινητήριος μοχλός. Και φυσικά ένα έθνος, όπως το ελληνικό, το οποίο συγκαταλέγεται κοινωνιολογικά στα λεγόμενα ιστορικά έθνη, είναι επιβεβλημένο να διαπνέεται από εθνικά οράματα, που μόνο θετικό αντίκτυπο έχουν για την εθνική του επιβίωση. Και είναι αναγκαίο σε καιρό κρίσης και αστάθειας, αλλά και σε περιόδους νηνεμίας να ανανεώνει τους στόχους για το μέλλον του, καθώς μέσω αυτών προστατεύει το πολιτισμικό απόθεμά του. Όμως, όπως κατέδειξε η Μικρασιατική Εκστρατεία, η οποία επιβάλλεται να αποτελεί την πυξίδα ενάσκησης της εσωτερικής πολιτικής για όλες τις πολιτικές ηγεσίες, το τότε πολιτικό σύστημα της χώρας όφειλε αφενός να αφουγκραστεί τα σημεία των καιρών που είχαν αλλάξει διπλωματικά για την Ελλάδα αφετέρου να ακούσει τους ενδοιασμούς της στρατιωτικής ηγεσίας για την πραγματοποίηση ενός τόσου μεγάλου εγχειρήματος την χρονική περίοδο που συντελέστηκε. Οι Ένοπλες Δυνάμεις, ως θεματοφύλακας της εθνικής ακεραιότητας, είναι και οι μόνες που γνωρίζουν τις δυνατότητες του οπλοστασίου τους, διαμορφώνοντας στη βάση αυτού τις προϋποθέσεις επέμβασης και σχεδιάζοντας τα βήματα που θα αποφέρουν όσο το δυνατόν λιγότερες απώλειες. Δυστυχώς, η τότε ελληνική πολιτική ηγεσία, όσο σκληρό και να φαίνεται αυτό, ξεκίνησε επί της ουσίας έναν πόλεμο δείχνοντας μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στο διπλωματικό παράγοντα (δηλαδή στον ξένο παράγοντα), χωρίς να λάβει υπόψη τη θέση και την άποψη Ελλήνων ανωτάτων αξιωματικών. Ως φάνηκε σε μία απόφαση από την οποία εξαρτάται το εθνικό συμφέρον είναι αναγκαίο να υφίσταται πρώτα και κύρια η συνεργασία ανάμεσα σε πολιτική και στρατιωτική ηγεσία, κάτι που ωστόσο δεν ακολουθήθηκε εν πολλοίς στη Μικρασιατική Εκστρατεία. Τέλος ο Πόλεμος στο μικρασιατικό έδαφος κατέδειξε μία ακόμα πτυχή που αενάως θα είναι αδιαπραγμάτευτη για τις Ένοπλες Δυνάμεις ως Θεσμός γενικά, και για τον Έλληνα αξιωματικό ειδικά. Ότι ακόμα και με πεπαλαιωμένα μέσα, ακόμα και με πενιχρά μέσα σε καιρό κρίσης θα κάνει το καθήκον του. Τα διδάγματα από τη Μικρασιατική Εκστρατεία είναι δύο, α. ένα Κράτος επιδιώκει να είναι ισχυρό, όταν σε καιρό κρίσης οι ΕΔ του είναι διασφαλισμένες από στρατιωτικό εξοπλισμό, και β. η χώρα μας, επειδή δεν είχε δική της αμυντική βιομηχανία, εξαρτιόταν από τον εξοπλισμό που της παρείχαν οι σύμμαχοι, που όμως όταν άλλαξε η διπλωματία τους, την άφησαν εξοπλιστικά εκτεθειμένη.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Αρχηγείον Στρατού, Ανεφοδιασμοί και Μεταφοραί κατά την Μικρασιατικήν Εκστρατείαν (1919-1922), Αθήναι: Δ/νση Ιστορίας Στρατού, 1969
- Κ. Τσάτσος, Ελευθέριος Βενιζέλος, Αθήνα: Εστία, 1986
- Ι. Μεταξάς: το προσωπικό του Ημερολόγιο, Αθήνα: Γκοβόστης, 1950
- Αντγου Χρίστου Καράσσου, Ο Μικρασιατικός Πόλεμος: Κριτική Μελέτη, Αθήνα, 1968
- Θ. Κιακίδης, Το Ημερολόγιο του Στρατιωτικού μου Βίου: Μικρασιατική Εκστρατεία 1920-1922, Σέρρες 2000
- Χ. Λαδάς, Νικόλαος Πλαστήρας, Αθήναι: Ελληνική Προοδευτική Βιβλιοθήκη, 1951

Ένας "Χρησμός" από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

Του κ. Δημητρίου Ζακοντίνου
Μέλους & π. Αντιπροέδρου ΕΛΙΣΜΕ

IMF: "Η κατάρρευση του συστήματος των σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών συγκλόνισε τον κόσμο το 1971, αλλά άνοιξε το δρόμο για το σύγχρονο διεθνές νομισματικό σύστημα.

Καθώς σκεφτόμαστε πώς η ψηφιακή εποχή μπορεί να αλλάξει περαιτέρω το σύστημα, το παρελθόν φέρνει κάποια μαθήματα."

Επειδή ο «χρησμός» του Δ.Ν.Τ μας παραπέμπει κατ'ευθείαν στο παρελθόν ανατρέξαμε σε ιστορικά στοιχεία που μας επιτρέπουν να αξιολογήσουμε τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης αναφοράς και να συμπεράνουμε ίσως με επιτυχία την έμμεση πρόταση του Ταμείου.

Στις 19/8/71 ο τότε πρόεδρος των ΗΠΑ Ρίτσαρντ Νίξον ανακοίνωσε την απόφαση της κυβέρνησης των ΗΠΑ να αναστείλει μονομερώς τη συμφωνία του Μπρέντον Γουντς που έγινε το 1945.Η συμφωνία αυτή προέβλεπε ότι το δολάριο θα είχε μια σταθερή ισοτιμία έναντι του χρυσού ως εξής:Μια ουγγιά χρυσού θα ισούται με 35 δολάρια.

Μεταξύ άλλων το σύστημα Μπρέττον Γουντς καθόριζε ότι κάθε χώρα που συμμετείχε, αναλάμβανε την υποχρέωση να ασκήσει τέτοια νομισματική πολιτική που να διατηρεί την συναλλαγματική της ισοτιμία σταθερή σε μια καθορισμένη τιμή, με μέγιστη απόκλιση 1%, σε σχέση με τον χρυσό.

Σκοπός της δημιουργίας αυτού του συστήματος, ήταν η ύπαρξη ενός ομαλού και προβλέψιμου διεθνούς κλίματος συναλλαγών ανάμεσα στις συμμετέχουσες χώρες, που θα διέπονταν από συγκεκριμένους κανόνες και την επίτευξη της μετατρεψιμότητας των νομισμάτων στο σύστημα του Μπρέττον Γουντς, μέσω των σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών. Ωστόσο για τις χώρες που συμμετείχαν οι ισοτιμίες των νομισμάτων θα ήταν σταθερές μεν σε σχέση με τον χρυσό, δεν ήταν όμως τα νομίσματα τους απ' ευθείας μετατρέψιμα σε χρυσό.Μετατρεψιμότητα σε χρυσό διατηρούσε μόνο το αμερικάνικο δολάριο στην τιμή των 35 δολαρίων ανά ουγγιά χρυσού.

Οι υπόλοιπες χώρες καθόριζαν τις ισοτιμίες τους σε σχέση με τον χρυσό μόνο έμμεσα καθώς υπολόγιζαν την σχέση εθνικού νομίσματος ανά ουγγιά χρυσού που επιθυμούσαν και όριζαν αντίστοιχα την ισοτιμία τους με το δολάριο.

Έτσι το δολάριο έγινε «παρεμβατικό νόμισμα» για την διατήρηση των συναλλαγματικών ισοτιμιών.Αυτό λοιπόν το σύστημα καθορισμού των συναλλαγματικών ισοτιμιών κατά την επόμενη δεκαετία του 1950 άρχισε να φέρνει τα αναμενόμενα αποτελέσματα με την μορφή της μεγάλης ανάπτυξης του διεθνούς εμπορίου, της οικονομικής ανάπτυξης και των επενδύσεων. Ταυτόχρονα όμως οι ΗΠΑ άρχισαν αν εμφανίζουν σοβαρά ελλείμματα στο ισοζύγιο πληρωμών τους πράγμα λίαν ανησυχητικό για το μέλλον του διεθνούς νομισματικού συστήματος.Το συνεχόμενα ελλειμματικό ισοζύγιο πληρωμών σήμαινε ότι όλο και μεγαλύτερη ποσότητα συναλλαγματικών αποθεμάτων των ΗΠΑ και χρυσού έφευγαν προς το εξωτερικό προκαλώντας αμφιβολίες στις διεθνείς χρηματαγορές για την δυνατότητα που είχαν οι ΗΠΑ να συνεχίσουν να μετατρέπουν το δολάριο σε χρυσό.

Χαρακτηριστική ήταν η εξέλιξη μετά την απεμπλοκή του αμερικάνικού νομίσματος σε σχέση με το χρυσό που ενώ καθορίστηκε η μια ουγγιά χρυσού να ισούται με $ 35, σήμερα η μία ουγγιά χρυσού έχει 1.760 δολάρια.
Ωστόσο η αναστολή της συμφωνίας του Μπρέντον Γούντς ελευθέρωσε και τυπικά τις Αμερικανικές αρχές που έχοντας τη δυνατότητα τύπωσης του νομίσματος, κάλυπταν το άνοιγμα στο ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών με την «εκτύπωση δολαρίων».

Με δεδομένο το εύρος της Αμερικάνικης Αγοράς πολλά κράτη παράβλεπαν η διολίσθηση του δολαρίου & συνέχισαν να αγοράζουν τα Αμερικανικά ομόλογα χρηματοδοτώντας με αυτόν τον τρόπο την Αμερικανική εσωτερική (παροχές, αποφυγή μεγαλύτερης φορολογίας κλπ) αλλά & εξωτερική πολιτική.» δλδ: την αμερικανική στρατιωτική ηγεμονία. (Pax Americana).

Τα αποτελέσματα αυτής της πολιτικής δεν άργησαν να φανούν καθόσον η άνετη δυνατότητα εξεύρεσης κεφαλαίων λόγω της πλεονάζουσας ρευστότητας αφενός και η πολιτική της κεντρικής τράπεζας που χαρακτηρίζεται από χαμηλά ως μηδενικά επιτόκια αφετέρου, δημιούργησαν συνθήκες μηδενικών αποδόσεων.Κατά συνέπεια οι θεσμικοί επενδυτές, funds, ιδιώτες στράφηκαν στην αναζήτησή μεγαλύτερων αποδόσεων των διαθεσίμων τους, εστιάζοντας στα χρηματοπιστωτικά προϊόντα αγοράζοντας δηλαδή ομόλογα διαφόρων εταιριών και τραπεζών αμφίβολου αξιοπιστίας και βιωσιμότητος πράγμα που πολλές φορές οδήγησε στην απώλεια των εκεί επενδεδυμένων κεφαλαίων.

Το φαινόμενο αυτό δεν εστιάζεται μόνο στις ΗΠΑ αλλά περιλαμβάνει & πλείστες των ευρωπαϊκών χωρών που επέτρεψαν με την διευκόλυνση της ΕΚΤ που παρείχε άφθονη ρευστότητα, συνθήκες αύξησης του χρέους των πολιτών τους.Έτσι λοιπόν νοικοκυριά με μη επαρκές εισόδημα απέκτησαν χρέη για αγορά κατοικίας, αυτοκινήτου, λοιπών καταναλωτικών αγαθών. Στην περίπτωση αυτή δεν χρειάζεται και ιδιαίτερη σκέψη για να αντιληφθούμε την κατάληξη με τελικό αποτέλεσμα : τους πλειστηριασμούς- εξώσεις- κατασχέσεις κλπ.

Η ανοχή απέναντι σ'αυτήν την πολιτική ιδιαίτερα στη χώρα μας είχε αντίκτυπο και στο εξωτερικό κρατικό χρέος. Διαχρονικά οι διάφορες κυβερνήσεις προκειμένου να κρατήσουν σε ικανοποιητικό επίπεδο την αγοραστική αξία των πολιτών εφάρμοζαν πολιτική αυξήσεων - λοιπών παροχών αυξάνοντας τις κρατικές δαπάνες μέσω εξωτερικού δανεισμού.

Με τον τρόπο αυτόν κάλυπταν έμμεσα αυτές τις αγορές αγαθών των νοικοκυριών που κατά τεκμήριο ήταν εισαγόμενα. Περιττό να αναλύσουμε τις οικονομικές επιπτώσεις της τελευταίας 12ετίας.

Καταλήγοντας μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το Δ.Ν.Τ επισημαίνει αφενός την επικινδυνότητα του παγκόσμιου χρέους και το οριακό σημείο που έχει φθάσει η Διεθνής οικονομία και το παγκόσμιο νομισματικό σύστημα και αφετέρου ρίχνει τον σπόρο για τη δημιουργία ενός νέου συστήματος «Μπρέντον Γουντς» στη βάση ενός Ψηφιακού Δολλαρίου.

Ψηφιακός μετασχηματισμός της διπλωματίας

Του Πρέσβεως ε.τ. Δημητρίου Ν. Ηλιοπούλου
Μέλους του ΔΣ του ΕΛΙΣΜΕ

«Θεέ μου, αυτό είναι το τέλος της διπλωματίας!»

Έτσι, αναφέρεται, ότι αντέδρασε ο Βρετανός Πρωθυπουργός και Υπουργός Εξωτερικών Πάλμερστον με την ανακοίνωση της λήψης του πρώτου τηλεγραφικού μηνύματος στη δεκαετία του 1850. Προφανώς ο κραταιός αυτός Βρετανός πολιτικός εξεδήλωνε αντίθεση στην προδήλως ευεργετική τεχνολογική πρόοδο, εκτιμώντας ότι η ανατροπή της καθιερωμένης μέχρι τότε μεθοδολογίας λήψης και μετάδοσης πληροφοριών θα απέβαινε σε βάρος της άσκησης μιας αποτελεσματικής διπλωματίας.

Ευτυχώς για την ανθρωπότητα η διπλωματία επέζησε της δήλωσης του Palmerston όχι μόνο σχετικά με τον τηλέγραφο, αλλά και με την ανακάλυψη και εφαρμογή και άλλων τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης και της ψηφιακής η οποία ετέθη στην διάθεση της δημιουργώντας πλεονεκτήματα αλλά και προκλήσεις που οι διπλωματικές υπηρεσίες καλούνται να αντιμετωπίσουν. Ο όρος «ψηφιοποίηση της διπλωματίας» χρησιμοποιείται αναφορικά με τον αντίκτυπο που είχε η ψηφιοποίηση σε τέσσερις διαστάσεις της διπλωματίας: τα θεσμικά όργανα της διπλωματίας, τους επαγγελματίες της διπλωματίας, το κοινό της διπλωματίας και την θεσμική διάσταση της διπλωματίας. Πράγματι, η ψηφιοποίηση επηρεάζει κάθε μία από αυτές τις διαστάσεις με διαφορετικό τρόπο καθόσον αφορά στους κανόνες, στις συμπεριφορές, στις διαδικασίες εργασίας και στις παραμέτρους επιρροής επί των ατόμων και των θεσμικών οργάνων.

Κάνοντας μια σύντομη αναδρομή στο όχι και τόσο μακρινό παρελθόν, μας είναι ορατές οι βελτιώσεις που προσέφερε η ψηφιακή τεχνολογία όχι μόνο στην καθημερινή πρακτική άσκηση της διπλωματίας αλλά και στον γενικότερο στρατηγικό και τακτικό προγραμματισμό. Η διπλωματία, μεταξύ άλλων, είναι και η λήψη και μετάδοση πληροφοριών, αναλύσεων και εισηγήσεων μεταξύ της Κεντρικής Υπηρεσίας και των απανταχού της υφηλίου Πρεσβειών και Προξενικών Αρχών. Μέχρι και πριν 50 χρόνια η επικοινωνία γινόταν με την χρήση απόρρητων κωδίκων στην αποστολή των οδηγιών και την λήψη αναφορών που αποτελούσε μια εξαιρετικά βραδεία αλλά και επισφαλή μέθοδο (η λανθασμένη χρήση ενός και μόνο στοιχείου του τηλεγραφήματος εμπόδιζε την ανάγνωση του και απαιτείτο εκ νέου κρυπτογράφηση και αποστολή). Εξ άλλου υπέκειτο και στον κίνδυνο υποκλοπής ή «σπασίματος» του κώδικα (κάτι από το οποίο βεβαίως δεν έχει απόλυτα απαλλαγεί και η ψηφιακή αλληλογραφία).

Λίγο αργότερα, υπήρξε μια βελτίωση με την εισαγωγή μηχανικής κρυπτογράφησης (πρόγονο της ψηφιοποίησης), η οποία όμως και αυτή παρουσίαζε καθυστερήσεις. Μία από τις πρώτες υποχρεώσεις των νεοεισερχομένων διπλωματών στην διπλωματική υπηρεσία ήσαν οι βάρδιες στην Κρυπτογραφική Υπηρεσία, όπου υποχρεούνταν ολημερίς και ολονυκτίς να φωτοτυπούν εκατοντάδες τηλεγραφήματα που τους έφερναν οι τεχνικοί επικοινωνίας για να μοιρασθούν στα Υπουργικά Γραφεία και τις λοιπές υπηρεσίες των Υπουργείων Εξωτερικών. Εννοείται ότι η πληθώρα των αντιτύπων που κυκλοφορούσαν αύξανε και την πιθανότητα κάποια από αυτά να διολισθήσουν σε ανεξέλεγκτους αποδέκτες και αποτελούσαν την χαρά των καλά δικτυωμένων δημοσιογράφων.

Μπορεί λοιπόν εύκολα κανείς να φανταστεί την τεράστια βελτίωση στην ταχεία και ασφαλέστερη λήψη και μετάδοση εμπιστευτικών πληροφοριών και οδηγιών με την δειλή –στην αρχή- εισαγωγή της ψηφιακής τεχνολογίας ήδη από την δεκαετία του 1990 και κυρίως τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια που τούτο γίνεται μέσω των προσωπικών (βεβαίως με χρήση κωδίκων) τερματικών των υπολογιστών κάθε υπαλλήλου (πλέον και μέσω των «έξυπνων» κινητών τηλεφώνων τους). Εννοείται ότι και αυτή η τεχνολογία υπόκειται σε αυστηρούς κανόνες λειτουργίας και συνίσταται στην διοργάνωση κλειστών ασφαλών κυκλωμάτων μεταξύ των υπηρεσιών. Βέβαια και σε αυτή την περίπτωση υπάρχει η υπόνοια, ότι οι πλέον τεχνολογικά ανεπυγμένες χώρες είναι σε θέση να «διαβάσουν» κρυπτογραφημένη αλληλογραφία λιγότερο αναπτυγμένων χωρών, ενώ έχουν υπάρξει δημόσιες διαρροές διαβαθμισμένης αλληλογραφίας με ανθρώπινη παρέμβαση, με πλέον χαρακτηριστικές εκείνες των Wikileaks και του Edward Snowden στο πρόσφατο 2013.

Πέραν των βελτιώσεων που η ψηφιοποίηση επέφερε στις ασφαλείς επικοινωνίες των διπλωματικών υπηρεσιών, θα πρέπει να σημειωθούν και άλλες επιπτώσεις σε καινούριους τομείς άσκησης της λεγόμενης δημόσιας διπλωματίας (public diplomacy) που αφορά κυρίως στην παρουσίαση στο εντόπιο και διεθνές κοινό πτυχές της εξωτερικής πολιτικής μιας χώρας με στόχο τον επηρεασμό και διαμόρφωση της κοινής γνώμης γύρω από διάφορα θέματα ενδιαφέροντος. Μάλιστα η ψηφιακή τεχνολογία επέτρεψε προς τον σκοπό αυτό την χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης όπως το Facebook, το Tweet και άλλων, δημιουργώντας πάντως δυσλειτουργίες στον τομέα της ενημέρωσης. Πλέον χαρακτηριστικό παράδειγμα ήταν ο τρόπος με τον οποίο ο τέως Πρόεδρος των ΗΠΑ Donald Trump είχε επιλέξει να ασκεί δημόσια διπλωματία μέσω Tweets παρακάμπτοντας σε μεγάλο βαθμό την κλασσική μέθοδο των ανακοινώσεων των Εκπροσώπων Τύπου, δημιουργώντας πολλές φορές σύγχυση λόγω της προχειρότητας τους με αποτέλεσμα

την διόρθωση τους με πλέον επίσημες ανακοινώσεις a posteriori.

Για να κατανοήσουμε την ψηφιοποίηση της διπλωματίας ως μίας μακροπρόθεσμης διαδικασίας με επιρροές στην χρήση νέων εργαλείων ή μεθόδων στην άσκηση της, θα πρέπει να καταγράψουμε και τις αλλαγές που έχουν επισυμβεί τα τελευταία χρόνια τόσο σε κοινωνικό επίπεδο, όσο και σε άλλους τομείς όπως η εν γένει άσκηση κρατικής εξουσίας, η διαφοροποίηση των συγκρούσεων, βεβαίως το τεράστιο θέμα της παγκοσμιοποίησης, της εμφάνισης νέων απειλών συμπεριλαμβανομένων των υβριδικών, την εισβολή στην ασφάλεια του κυβερνοχώρου με επιπτώσεις στην διαφύλαξη των προσωπικών δεδομένων, το ηλεκτρονικό εμπόριο και το ηλεκτρονικό έγκλημα. Σημαντική ευεργετική παράμετρος της διαδικασίας αυτής είναι και η οικονομία κλίμακας που επιτυγχάνεται με την χρήση ψηφιακών μέσων σε σύγκριση με τις συναφείς παραδοσιακές μεθόδους.

Για να επανέλθουμε στον χώρο άσκησης εξωτερικής πολιτικής, σημειώνουμε τις επιπτώσεις της ψηφιακής εποχής:

- στην διαδικτυακή ενδοεπικοινωνία των Υπουργείων Εξωτερικών με τις αρχές του εξωτερικού,
- στην διαδικτυακή συλλογή, επεξεργασία και ανάλυση πληροφοριών και δεδομένων
- στην διαδικτυακή παροχή προξενικών υπηρεσιών
- στην διαδικτυακή οργάνωση διμερών ή πολυμερών διαπραγματεύσεων
- στην διαδικτυακή οργάνωση συσκέψεων με όργανα των ΥΠΕΞ , τους φορείς της λοιπής Δημόσιας Διοίκησης, αλλά και εξωτερικούς θεσμούς όπως οι ΜΚΟ
- στην διαδικτυακή συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς στα πλαίσια της πολυμερούς διπλωματίας
- στην διαδικτυακή οργάνωση διμερών συσκέψεων στα πλαίσια περιφερειακών οργανισμών και θεματικών οντοτήτων
- στην ευρύτερη εξωτερίκευση της εξωτερικής πολιτικής με την βοήθεια των μέσων κοινωνικής δικτύωσης που τίθενται στην υπηρεσία της δημόσιας διπλωματίας

Η ψηφιακή διπλωματία δεν είναι ένα εντελώς νέο φαινόμενο. Με τη μία ή την άλλη μορφή, η ψηφιακή διπλωματία υπάρχει για περισσότερο από μια δεκαετία. Εκκίνησε ως ένα πείραμα από ορισμένα πρωτοπόρα Υπουργείων Εξωτερικών (ΗΠΑ, Σουηδία, Νορβηγία), για τα οποία πλέον και μετά την επιτυχή εφαρμογή της έχει καταστεί συνήθης πρακτική. Δεν είναι τυχαίο ότι το πείραμα εκκίνησε από προηγμένες ψηφιακά χώρες. Στην συνέχεια εξαπλώθηκε σε διάφορες περιοχές του κόσμου και με διαφορετικούς τρόπους εφαρμογής. Σαν χαρακτηριστικά παραδείγματα αναφέρονται οι διαλέξεις σε φοιτητές από Νορβηγούς Πρέσβεις μέσω Skype, η χρήση του Facebook ως μέσο συνεργασίας Παλαιστινίων με Ισραηλινούς πολίτες, η διοργάνωση διαδικτυακών μαθημάτων της μητρικής γλώσσας από τα ΥΠΕΞ της Ινδίας και της Γεωργίας, η παροχή έκτακτης προξενικής βοήθειας από την Κένυα μέσω Twitter, ο συντονισμός των ψήφων των Πρέσβεων μεσω χρήσης τηλεφωνικών εφαρμογών, όπως το WhatsApp, Viber και Signal.

Η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στη διπλωματία έχει πλέον καταστεί παγκόσμιο φαινόμενο. Τα ΥΠΕΞ της Αιγύπτου, της Ιορδανίας και του Κατάρ λειτουργούν κοινωνικά προφίλ πολυμέσων, ενώ τα αντίστοιχα της Κένυας, της Ρουάντα και της Ουγκάντα διαθέτουν επεξεργασμένες πολιτικές για την εξασφάλιση της ψηφιακής ψήφου της διασποράς. Είναι εντυπωσιακό ότι οι μελέτες δείχνουν ότι τα ΥΠΕΞ πλείστων όσων αφρικανικών χωρών είναι τόσο ενεργά στο διαδίκτυο όσο και πολλά από τα αντίστοιχα Δυτικά.

Η τελευταία δεκαετία έχει επίσης δει αυξημένο ακαδημαϊκό ενδιαφέρον για «Ψηφιακή διπλωματία» με την σύνταξη μελετών αξιολόγησης των ψηφιακών πρακτικών των Υπουργείων Εξωτερικών, των Πρεσβειών, του προσωπικού τους ακόμη και εκείνων των Επιτελείων Ηγετών του κόσμου.

Η χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας στην διπλωματία και στην άσκηση εξωτερική πολιτικής είναι απαλλαγμένη κινδύνων; Βεβαίως και όχι.

Όπως κάθε ανθρώπινο δημιούργημα δεν είναι άμοιρη αρνητικών επιπτώσεων, εφόσον η χρήση της εξυπηρετεί κακόβουλες επιδιώξεις και κυρίως στον χώρο της προπαγάνδας και της παραπληροφόρησης. Είναι ακόμη νωπό το αποτύπωμα της χρήσης που έκανε ο ISIS, όχι μόνο στο Ιράκ και την Συρία αλλά και διεθνώς, για να διασπείρει την καταστροφική ιδεολογία του και να ενθαρρύνει την στρατολόγηση μαχητών. Επίσης, έχει καταγραφεί ότι ορισμένες χώρες χρησιμοποίησαν την ψηφιακή τεχνολογία σαν μέσο διασποράς ψευδών ειδήσεων, κηρυγμάτων μίσους, αλλά και επηρεασμού του εκλογικού σώματος των αντιπάλων τους (βλέπε οι κατηγορίες περί επηρεασμού των Αμερικανών ψηφοφόρων από την Ρωσία υπέρ της εκλογής του πρώην Προέδρου Trump»). Εννοείται ότι με την ψηφιακή τεχνολογία μέσω των πολυμέσων και των δικτύων κοινωνικής δικτύωσης καθίσταται ευκολότερη η διαμόρφωση κοινής γνώμης από χώρες που έχουν προχωρημένη την σχετική τεχνολογία. Εξόχου ενδιαφέροντος είναι και οι κυβερνο-απειλές που έχουν σαν στόχο την διατάραξη της ασφάλειας, του εμπορίου, της οικονομίας, των επικοινωνιών αλλά και αυτής ακόμη της δημόσιας διοίκησης των χωρών του κόσμου. Εννοείται ότι οι απειλές αυτές που έχουν λάβει μεγάλες διαστάσεις προκάλεσαν την οργανωμένη αντίδραση πολλών χωρών οι οποίες έλαβαν και συνεχίζουν να αναπτύσσουν αντίστοιχες αμυντικές τεχνολογίες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, που έχει αποτελέσει πλειστάκις τον προτιμούμενο στόχο τέτοιων κυβερνοεπιθέσεων έχει συγκροτήσει ολόκληρες υπηρεσίες για

την άμυνα της εν προκειμένω. Βεβαίως και το ΝΑΤΟ, αλλά και ο ΟΗΕ.

Η εμφάνιση των ψηφιακών τεχνολογιών είχε σοβαρό αντίκτυπο στο διεξαγωγή και μελέτη της διπλωματίας. Οι Κυβερνήσεις μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών και κατ' εξοχήν των Υπουργείων Εξωτερικών επαναπροσδιορίζουν το περιβάλλον μέσα στο οποίο ασκείται η διπλωματία (κανονιστικά, διαδικαστικά πεδία) και καταβάλλουν εργώδεις προσπάθειες για την αξιοποίησή τους και την ανάπτυξη νέων εργαλείων μέσω των βέλτιστων πρακτικών παγκοσμίως, διευρύνοντας συνεχώς το κοινό τους πέραν της παραδοσιακής διπλωματίας. Τα εργαλεία αυτά περιλαμβάνουν νέες συμπεριφορές και διαδικασίες των διπλωματικών αρχών και του προσωπικού τους, συμπεριλαμβανόμενης της καλλιέργειας μιας νέας συνείδησης στους διπλωμάτες σχετικά με τους κινδύνους της ψηφιακής τεχνολογίας. Οι σύγχρονοι διπλωμάτες πρέπει να εκπαιδεύονται σε νέες πολλαπλές δεξιότητες που θα περιλαμβάνουν και την δυνατότητα διαχείρισης και κατανόησης των υποδομών της νέας τεχνολογίας, καθώς και των τρόπων που αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί αλλά και να γίνει αντικείμενο κατάχρησης.

Το Internet δεν πρέπει να γίνεται αντιληπτό ως απειλή αλλά σαν μια ευκαιρία δημιουργίας νέων στρατηγικών επικοινωνίας, ικανών να επηρεάσουν επωφελώς την διεθνή κοινή γνώμη.

Στη νέα παγκόσμια κοινωνία της πληροφορίας, η ψηφιακή διπλωματία μπορεί να αξιοποιεί την τεχνολογική πρόοδο για προβολή και προώθηση συμφερόντων και ακόμα για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων. Και τούτο, παρά τις όποιες αδυναμίες που προαναφέραμε και κυρίως αναφορικά με τα θέματα ασφαλείας και παραπληροφόρησης. Η τρέχουσα πανδημία, με την παρεμπόδιση των συναντήσεων με φυσική παρουσία, αφεύκτως ενίσχυσε την πρακτική των ψηφιακών επαφών και επικοινωνίας δεδομένων. Με ορατά ορισμένα από τα πλεονεκτήματα που η ψηφιακή τεχνολογία πρότεινε, είναι βέβαιο, ότι ορισμένες από τις εκφάνσεις της και πρακτικές της θα παραμείνουν και θα αναπτυχθούν περαιτέρω και μετά από την λήξη της πανδημίας σε παγκόσμιο επίπεδο.

When people think of digital diplomacy, they think of government tweeting. It is not what it is. That is public diplomacy.

Jared Cohen

...και κάποια παλαιά διπλωματία επ'ευκαιρία της 200ής επετείου από της Επαναστάσεως του 1821

Οι διπλωματικές διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο 1830-1832, παρά το γεγονός ότι ο Καποδίστριας δολοφονήθηκε το Φθινόπωρο του 1831, κατέληξαν σε ένα θετικό αποτέλεσμα που είχε όμως και αρνητικά συστατικά κατά το 1832. Συγκεκριμένα: Με το Πρωτόκολλο του Λονδίνου (Φεβρουάριος 1832) και το Διακανονισμό ή Συνθήκη της Κωνσταντινούπολης (Ιούλιος 1832) οι τρεις Ευρωπαϊκές Δυνάμεις αρχικά και η Οθωμανική Αυτοκρατορία έπειτα αποδέχονταν τη δημιουργία Ανεξάρτητου Ελληνικού Κράτους, με σύνορα όμως που ήταν ακόμη υπό διαπραγμάτευση. Οι Ευρωπαϊκές Δυνάμεις αποφάσιζαν ότι το πολίτευμα του νέου Κράτους έπρεπε να είναι Μοναρχία (παραμερίζοντας το δημοκρατικό Σύνταγμα της Τροιζήνας ,1827) και φρόντιζαν να βρουν και βασιλιά και κατέληξαν στον Όθωνα, πρίγκιπα της οικογένειας Wittelsbach της Βαυαρίας. Παράλληλα προωθούνταν οι διαπραγματεύσεις οριοθέτησης και κατέληξαν στη γραμμή Παγασητικού – Αμβρακικού ως προς τα βόρεια σύνορα του Κράτους. Και ταυτόχρονα οι διαπραγματευτές συζητούσαν την καταβολή χρηματικής αποζημίωσης 30 – 40.000.0000 γροσίων από την Ελλάδα προς την Οθωμανική αυτοκρατορία. Επίσης, αποδέχτηκαν αίτημα της Βαυαρίας να ετοιμάσει ένοπλη δύναμη από 3.500 Βαυαρούς που θα συνόδευαν τον Όθωνα στην Ελλάδα, από όπου και θα πληρώνονταν. (Πραγματικά, ένα νέο δάνειο, που το χρεώθηκαν πάλι οι Έλληνες, δαπανήθηκε κυρίως για μισθούς των Βαυαρών χωροφυλάκων και άλλων αξιωματούχων, που συνόδευαν τον Όθωνα). Τέλος, οι τρεις Δυνάμεις αυτοανακηρύχτηκαν σε Προστάτιδες, έπαιρναν ρόλο που σήμαινε ότι μπορούσαν να παρεμβαίνουν «προστατευτικά» στα εσωτερικά του Κράτους. Ο όρος της «Προστασίας», όταν συνοδεύεται από πραγματικά συμφέροντα της Προστάτιδας Δύναμης και από πραγματική ένοπλη παρουσία της στην περιοχή (όπως συνέβαινε με τη Βρετανία τότε στην περιοχή μας), τότε μπορεί να αποβεί μοχλός πίεσης αποπνικτικής για την πολιτική ύπαρξη και σταδιοδρομία μικρού νεοσύστατου Κράτους υπό Προστασία. (Λατινικά το κράτος αυτό λέγεται Προτεκτοράτο = Προστατευόμενο)! Πάντως, με τη λήξη του 1832 (στις 14/25 Δεκέμβρη) η Υψηλή Πύλη με διακοίνωση του Ρεΐς Εφέντη «επιβεβαιοί την απόφασιν των Δυνάμεων και την παρ' αυτών γενομένην εκλογήν του πρίγκιπος Όθωνος» και αποδέχεται την τελική ρύθμιση των συνόρων

Εισαγωγή υποψηφίων σε Στρατιωτικές Σχολές

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου Π.Ν.
Επιτίμου Διοικητού Σ.Ν.Δ.
Αντιπροέδρου ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Η θέσπιση ελάχιστης βάσεως εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κρίνεται ως θετική παρέμβαση, βάσει κοινής λογικής και της αρχής της αξιοκρατίας. Ο αριθμός των εισακτέων θα πρέπει να διαμορφώνεται από τις απαιτήσεις και δυνατότητες των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, από το κράτος βάσει των εθνικών απαιτήσεων και της συστηματικής αξιολογήσεως των πανεπιστημίων αλλά και από την επίδοση των εκάστοτε υποψηφίων κατά τις πανελλήνιες εξετάσεις.

Κατά την φετινή εφαρμογή του νέου συστήματος εισαγωγής στην Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων (ΣΣΕ), έναντι των 369 θέσεων που προκηρύχθηκαν (296 στα όπλα και 73 στα σώματα), προσκλήθηκαν για κατάταξη 255 (184 στα όπλα και 71 στα σώματα). Το κενό των 112 σπουδαστών στα όπλα και των 2 στα σώματα είναι προφανώς σημαντικό και προκαλεί σειρά επιπτώσεων, εάν μάλιστα προστεθεί και ο μικρός αριθμός εισαχθέντων ο οποίος στατιστικά παραιτείται κατά το βασικό στάδιο εκπαιδεύσεως. Το φετινό φαινόμενο του ελλείμματος εισαχθέντων σπουδαστών στις υπόλοιπες Στρατιωτικές σχολές Αξιωματικών και Υπαξιωματικών (ΑΣΕΙ και ΑΣΣΥ), είναι από πολύ μικρό έως ανεπαίσθητο και δεν δημιουργεί ιδιαίτερα προβλήματα (συνολικό έλλειμμα Στρατιωτικών Σχολών 143).

Παρά την μείωση της βάσεως εισαγωγής στην ΣΣΕ, σε σχέση με προηγούμενα έτη (λόγω υπερδιπλασιασμού του αριθμού εισακτέων), ο υψηλός συντελεστής της Ελαχίστης Βάσεως Εισαγωγής (ΕΒΕ), 1.2 ουσιαστικά απέκλεισε τις ειδικές κατηγορίες εισαχθέντων (π.χ. πολύτεκνοι, τέκνα θανόντων ή αναπήρων στρατιωτικών κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας κ.λπ.), καθώς και τους επιλαχόντες. Επιπροσθέτως από τις 61 θέσεις εισαγωγής σπουδαστών εκ μονίμων υπαξιωματικών, συμπληρώθηκαν μόλις τρεις.

Η απαξίωση επιλογής του στρατιωτικού λειτουργήματος (κυρίως στην περίπτωση της ΣΣΕ), το οποίο υπηρετεί εθνικές αξίες και συνδέεται με προσφορά, θυσίες και κόπο άνευ αναλόγου υλικού ανταλλάγματος, κρίνεται ότι σχετίζεται με την γενικότερη κοινωνική απομάκρυνση από το αξιακό σύστημα που κρατά ένα έθνος ζωντανό, με την «αρωγή» τόσο ενός τεχνοκρατικού και ελάχιστα εθνοκεντρικού συστήματος παιδείας όσο και των ΜΜΕ τα οποία στον βωμό της τηλεθεάσεως προσφέρουν κυρίως θέαμα (reality, άφθονους διαγωνισμούς μαγειρικών, φωνητικών και χορευτικών ταλέντων, καλλιτεχικό κουτσομπολιό κ.λπ.) και ελάχιστη αξιακή εκπαίδευση και προβολή ορθών προτύπων.

Με αφορμή το προαναφερθέν φετινό θέμα που προκλήθηκε στην ΣΣΕ, πολλοί κονδυλοφόροι (μεταξύ αυτών και στελέχη πολιτικών κομμάτων), άρχισαν για μία ακόμη φορά να εισηγούνται των διαχωρισμό των Στρατιωτικών Σχολών από το σύστημα των πανελληνίων εξετάσεων και την επαναφορά τους στο παλαιό καθεστώς, σύμφωνα με το οποίο ο υποψήφιος διαγωνίζετο αποκλειστικά σε μία ή περισσότερες στρατιωτικές σχολές της προτιμήσεώς του. Ως κύριος λόγος για την εν λόγω αλλαγή προβάλλεται η εξάλειψη της περιπτώσεως να ακολουθήσει κάποιος το λειτούργημα του στρατιωτικού από τυχαία συγκυρία (π.χ. πρώτη επιλογή «Μ.Μ.Ε.» και δέκατη επιλογή «στρατιωτικός»), δεδομένου ότι η ανταπόκριση στις ιδιαίτερες συνθήκες των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.), απαιτεί προθύμους και συνειδητοποιημένους υποψηφίους οι οποίοι επιλέγουν αποκλειστικά την στρατιωτική σταδιοδρομία.

Εάν τα κίνητρα των ανωτέρω εισηγητών ήταν αγνά, θα αρκούσε να προτείνουν ένα είδος βαθμολογικού «bonus», για τους υποψηφίους οι οποίοι θα εδήλωναν την στρατιωτική σχολή ως πρώτη τους επιλογή, πάντοτε όμως εντός του πλαισίου των πανελληνίων εξετάσεων οι οποίες, παρά τις κατά καιρούς παρεκτροπές, αποτελούν έναν από τους ελάχιστους αδιάβλητους θεσμούς κύρους που έχουν απομείνει στην χώρα μας και χαίρουν της πανελληνίου εκτιμήσεως. Το τρέχον σύστημα εξετάσεων εξασφαλίζει τουλάχιστον την εισαγωγή υποψηφίων υψηλών επιδόσεων και υψηλής διανοητικής στάθμης κατά αξιοκρατικό τρόπο. Επί παραδείγματι κατά την θητεία μου ως Διοικητού της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων κατά την περίοδο 2005 – 2006, ότι ο μικρότερος βαθμός εισαγωγής μαχίμου ήταν 18 και μηχανικού 18.5. Το άριστο αυτό έμψυχο υλικό, από πλευράς γνώσεων και δυνατοτήτων, καλείται το ΠΝ να μυήσει (επίγνωση των ιδεών που υπηρετούν) και διαμορφώσει κατάλ-

ληλα (άρτια προσαρμογή στις σύγχρονες απαιτήσεις), ώστε να αποτελέσει συνέχεια των μακραίωνων παραδόσεων του ΠΝ, στην εκτέλεση της εθνικής του αποστολής.

Λόγω βιωματικής εμπειρίας, πιστεύω ότι δικαιούμαι να έχω την δυνατότητα συγκρίσεως του ισχύοντος συστήματος των πανελληνίων εξετάσεων με αυτό με το οποίο εισήλθα στην ΣΝΔ και του οποίου την επαναφορά ορισμένοι (είτε με δόλο είτε από άγνοια) εισηγούνται.

Με το παλαιό σύστημα εισαγωγής στις στρατιωτικές σχολές, σε κάθε τάξη νεοεισαγομένων (τουλάχιστον στην Σχολή Ναυτικών Δοκίμων), υπήρχε μικρό (ευτυχώς) ποσοστό μαθητών οι οποίοι είχαν προφανώς εισαχθεί πλαγίως και παρ' αξίαν, αφού οι επιδόσεις τους υστερούσαν καταφανώς έναντι του μέσου όρου των συμμαθητών τους και δεν είναι καθόλου βέβαιον ότι επιθυμούσαν διακαώς την στρατιωτική σταδιοδρομία. Ορισμένοι εξ αυτών, σταδιοδρόμησαν αξιοπρεπώς και αγάπησαν τον κλάδο των Ε.Δ. που υπηρετούσαν. Το μεγαλύτερο εν τούτοις ποσοστό εκ των παρ' αξίαν εισαχθέντων εξελίχθηκε σε ανεπαρκείς αξιωματικούς, δεδομένης και της πεπερασμένης διανοητικής των ικανότητος. Την ανεπάρκειά τους αυτή φρόντισαν να συμπληρώνουν με εκδουλεύσεις κομματικής αφοσιώσεως, αφού η αξιοκρατική ανέλιξή τους στην ιεραρχία ήταν αδύνατη. Το κομματικό σύστημα, ανεξαρτήτως χρώματος, αξιοποιεί, δίχως αναστολές, τους μετρίους ή και ανεπαρκείς αυτούς αξιωματικούς σε σημαντικές θέσεις εμπιστοσύνης προκειμένου αυτοί να εξυπηρετούν κομματικά συμφέροντα (μάτια και αυτιά του κόμματος σε θέσεις κλειδιά, ρουσφέτια, οσφυοκαμψίες και εξυπηρέτηση κομματικών αναξιοκρατικών παρεμβάσεων σε τοποθετήσεις, προαγωγές, αποστρατείες, προμήθειες κ.λπ.).

Η κομματική παρασκηνιακή εμπλοκή εν ενεργεία στρατιωτικών αντί να κολάζεται άμεσα και ριζικά, ως ευθέως αντικειμένη στην στρατιωτική δεοντολογία, καθώς και τις στρατιωτικές αξίες και αρετές, αυτή επιβραβεύεται προκλητικά και μάλιστα σε βάρος αρίστων και αξιοπρεπών στελεχών των Ε.Δ. τα οποία δεν καταδέχονται να κτυπήσουν κομματικές θύρες και επιμένουν να αξιολογηθούν θεσμικά, αμερόληπτα και βάσει των πεπραγμένων τους.

Αποτέλεσμα του ανωτέρω φαινομένου είναι η πτώση του ηθικού των στελεχών των Ε.Δ. και η διάχυση του δηλητηριώδους μηνύματος στους νέους αξιωματικούς, ότι το κλειδί της επιτυχίας δεν είναι η καταξίωση μέσω του μόχθου αλλά μέσω δημοσίων σχέσεων και κομματικής προσηλώσεως. Είναι επιπλέον γνωστό ότι ο μέτριος, συμβιβασμένος και κομματισμένος προϊστάμενος δεν ανέχεται αρίστους, αξιοπρεπείς και ακομμάτιστους υφισταμένους οι οποίοι με την στάση τους, του θυμίζουν διαρκώς την δική του μιζέρια. Κατά συνέπεια η αναξιοκρατία αποκτά πλοκάμια στον ιστό των Ε.Δ..

Κατά την προσωπική μου άποψη, η επιστροφή στο παλαιό σύστημα εισαγωγής υποψηφίων στις στρατιωτικές σχολές, θα ανοίξει διάπλατα τις θύρες για την εισαγωγή κομματικών παιδιών, κακομαθημένων τέκνων επωνύμων με πολιτικές προσβάσεις τα οποία χρειάζονται απλώς έναν αυτοπροσδιοριστικό τίτλο, τέκνων ματαιόδοξων στρατιωτικών επιθυμούντων την πάση θυσία συνέχιση της οικογενειακής στρατιωτικής παραδόσεως κ.ο.κ., εις βάρος της μαχητικής ικανότητος των Ε.Δ.. Εκτιμώ ότι θα είναι λίγοι οι Διοικητές οι οποίοι θα έχουν το σθένος να αντισταθούν ή και να παραιτηθούν, έναντι περιπτώσεων κομματικής εισαγωγής, παρ' αξίαν, σπουδαστών σε Στρατιωτικές Σχολές. Οι περισσότεροι εισαγόμενοι με την μεθόδευση αυτή θα αποτελέσουν αργότερα τους συνεχιστές και φορείς της κομματικής, αναξιοκρατικής φθοράς των Ε.Δ..

Η διαλαλούμενη υπευθυνότης των κομμάτων θα πρέπει κάποτε να μετουσιωθεί σε πράξη και το εθνικό κεφάλαιο των Ε.Δ., το οποίο δεν συντηρείται με κομματικά χρήματα αλλά με το υστέρημα του λαού μας, σε δυσχερείς οικονομικές συγκυρίες για την χώρα μας, θα πρέπει να μείνει εκτός των πελατειακών κομματικών σκοπιμοτήτων, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η αποτρεπτική του ικανότητα. Είναι διαμετρικά αντίθετη η αυτονόητη πολιτική πρωτοκαθεδρία στις ΕΔ από την κομματική διείσδυση και φθορά τους.

14 – Σεπτεμβρίου – 2021

To educate a man in mind and not in morals is to educate a menace to society.
Theodore Roosevelt

Ethics is not mere abstraction, but rather an integral component of a leader's character. Leaders do not serve either their profession or country without ethicsas their guiding light.
A Edward Major, Esq

Το επιθετικό Ισλάμ και οι ατομικές ελευθερίες

Του Ανδρέα Ανδριανόπουλου

Οι εκφράσεις του ακραίου Ισλάμ, μέσα από δράσεις των τζιχαντιστών - σαλαφιστών, προκαλούν συχνά αιματοχυσίες σε μεγαλουπόλεις της Δύσης. Κι όταν οι κυβερνήσεις οργανώνουν την άμυνά τους, βρίσκονται στο στόχαστρο των οργανώσεων υποστήριξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών για παραβιάσεις δήθεν της νομοθεσίας και κατάπνιξη θρησκευτικών δικαιωμάτων μειοψηφιών. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις οι διαμαρτυρίες προέρχονται από έναν κόσμο που αγνοεί τη δυναμική των δράσεων του σαλαφισμού αλλά και που περιφρονεί την υποχρέωση των δημοκρατικών κυβερνήσεων της Δύσης να εξασφαλίσουν την ασφάλεια των πολιτών τους.

Η έννοια του σαλαφισμού δεν είναι ευρέως γνωστή στις φιλελεύθερες δημοκρατίες του δυτικού κόσμου. Εκφράζει τους ακραίους πιστούς σουνίτες μουσουλμάνους κι οδηγεί, παρέα με την τζιχάντ (ιερό αγώνα-πόλεμο), στις ισλαμικές ακρότητες και την τρομοκρατία. Στον αραβικό κόσμο καλύπτεται από το πέπλο βασικά των διδασκαλιών του Μοχάμεντ αλ Βαχάμπ (βαχαμπιστές) στη Σαουδική Αραβία και στον ισλαμικό κόσμο της Νότιας Ασίας κι ευρύτερα (λ.χ. Ταλιμπάν στο Αφγανιστάν και Abu Sayyaf στις Φιλιππίνες) από τις θεολογικές σχολές (μαντράσες) της ινδικής πόλης Ντεομπάντ (ντεομπαντιστές).

Οι επιδιώξεις των σαλαφιστών στοχεύουν στην αναβίωση του τρόπου ζωής των τριών γενεών που ακολούθησαν τον Προφήτη Μωάμεθ (σύμφωνα με τις δικές του δηλώσεις και διδασκαλίες) και τα «πιστεύω» τους («ακίντα») καλύπτουν πέντε βασικά τομείς και αφορούν την «προστασία» της πίστης (μαχητική τζιχάντ) και την «προώθηση» των στόχων της. Οι τομείς αυτοί είναι:

- «τζιχάντ»,
- «αλ-ουάλα ουα-λ-μπαρά» (αγάπη ή μίσος στο όνομα του Αλλάχ),
- «τακφίρ» (αφορισμός άλλων μουσουλμάνων) για προστασία και
- «ταουχίντ» (μονοθεϊσμός),
- «χακιμίγια» (παντοδυναμία του Αλλάχ) για προώθηση. Αυτές οι αρχές οριοθετούν τις πράξεις των σαλαφιστών και δεν υπάγονται ούτε περιορίζονται από οποιονδήποτε ανθρώπινο νόμο. Οι κινήσεις λοιπόν των πιστών είναι εκτός ελέγχου και κανόνων της κοινωνίας.

Οι δυτικές Αρχές, λοιπόν, φυσιολογικά εισήγαγαν ρυθμίσεις περιορίζοντας τις κινήσεις των σαλαφιστών, όπως και των σχετικών διδασκαλιών και διακηρύξεων των μεντόρων τους. Με ξεχωριστό ζήλο κινήθηκε προς την κατεύθυνση αυτή η Αυστρία. Καθιστώντας ποινικό αδίκημα το «πολιτικό Ισλάμ». Ουσιαστικά δηλαδή τους τζιχαντιστές - σαλαφιστές. Ωστε να μπορεί να κινηθεί εναντίον ανθρώπων και οργανώσεων που δεν είχαν διαπράξει τρομοκρατικά χτυπήματα, αλλά που διευκόλυναν άλλους ή προετοίμαζαν το έδαφος για την πραγματοποίησή τους. Κάτω όμως από την πίεση των Πρασίνων ο νόμος κατήργησε τον όρο «πολιτικό Ισλάμ» αντικαθιστώντας τον με τον δυσερμήνευτο «εξτρεμισμό που προκαλείται από τη θρησκεία».

Ξέσπασαν έτσι μεγάλες αντιδράσεις στην Αυστρία από θρησκευτικούς φορείς και οργανώσεις δικαιωμάτων και μουσουλμάνων κατοίκων που διαμαρτύρονται για παραβίαση δικαιωμάτων και ελευθεριών. Ακόμα και ενώσεις νομικών της ΕΕ διαμαρτυρήθηκαν για καταπίεση θρησκευτικών ελευθεριών. Μπροστά όμως στις προοπτικές του τρόμου που αντίκριζε η κοινωνία, ο νόμος τελικά ψηφίστηκε.

Πολλοί, κυρίως ισλαμικές οργανώσεις και φωνές, διαμαρτύρονται επισημαίνοντας πως οι σχετικοί νόμοι μπορούν εύκολα στο μέλλον να στραφούν όχι εναντίον εξτρεμιστών της τζιχάντ, αλλά κατά όσων αντιστρατεύονται ιδεολογικά την πολιτική εξουσία. Με βάση όμως τις απόψεις αλλά και τις συμπεριφορές μέχρι τώρα του καγκελάριου Σεμπ. Κουρτς, κάτι τέτοιο είναι μάλλον κοντύτερα στη φαντασία παρά στην πραγματικότητα.

Τα άσχημα μαντάτα για τους μουσουλμάνους είναι πως και τα κόμματα της Αριστεράς στήριξαν τις κυβερνητικές πρωτοβουλίες κάτω από το βάρος των λαϊκών αντιδράσεων για τις ισλαμικές βαρβαρότητες. Ετσι οι οργανώσεις των μουσουλμάνων έχουν απομονωθεί και η Αυστρία δείχνει αποφασισμένη να χτυπήσει τον σαλαφισμό όσο σκληρότερα μπορεί, ώστε να εξασφαλίσει την ασφάλεια της κοινωνίας της. Καλό θα είναι κι άλλες χώρες να συνειδητοποιήσουν τους κινδύνους του πολιτικού Ισλάμ και να συσπειρώσουν τον πολιτικό τους κόσμο στη μάχη για την επιβίωση της κοινωνίας και των δικών τους ηθικών και θρησκευτικών αξιών...

ΝΕΑ - 27/07/2021

Ένας πολυπολικός, απρόβλεπτος κόσμος

Του καθηγητού του Παντείου Κώστα Α Λάβδα
Καθηγητής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο

HuffingtonPost

Ποιο είναι το συστημικό περιβάλλον στο οποίο θα κληθεί η Ελλάδα θα αντιμετωπίσει τις παλιές και νέες προκλήσεις της ασφάλειας τα επόμενα χρόνια;

Φαίνεται ότι οι πρώτες κινήσεις της προεδρίας Μπάϊντεν που περιλάμβαναν εμφατικές ρήξεις με την περίοδο Τραμπ (π.χ. ως προς την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής), σε συνδυασμό με το γεγονός ότι ο νέος πρόεδρος αξιοποίησε αρκετά στελέχη της ομάδας Ομπάμα, οδήγησαν και σε κάποιες σοβαρές παρανοήσεις.

Οι παρανοήσεις δεν περιορίζονται μόνο στην ανάλυση του σημερινού ρόλου των ΗΠΑ αλλά επεκτείνονται και σε πτυχές της δομής και λειτουργίας του διεθνούς συστήματος. Το οποίο μια επιπόλαιη ανάγνωση θέλει να αποκτά και πάλι δήθεν διπολικά χαρακτηριστικά στις ημέρες μας, αφού πρώτα μετατοπίστηκε από διπολικό σε ολιγοπολικό ή πολυπολικό μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου.

Πρόκειται για παρανόηση που οφείλεται σε συνήθη αναλυτικά λάθη. Πράγματι, ένα σύνηθες λάθος που γίνεται στην ανάλυση των μονοπολικών, διπολικών, πολυπολικών ή ολιγοπολικών χαρακτηριστικών του συστήματος είναι η σύγχυση μεταξύ συμπεριφορικών τάσεων και δομικών αποκρυσταλλώσεων. Αυτό συμβαίνει εξαιτίας τριών βασικών προβλημάτων στην ανάλυση των εξελίξεων των ημερών μας.

Το πρώτο πρόβλημα αναφέρεται στην ανάλυση του ρόλου των ΗΠΑ. Ναι, η κυβέρνηση Μπάιντεν προφανώς απομακρύνεται από πολλές πρακτικές της περιόδου Τραμπ τόσο σε επίπεδο δηλώσεων όσο και σε επίπεδο πράξεων, αλλά –όπως είχαμε εξηγήσει από την επόμενη ημέρα των αμερικανικών εκλογών – η απομάκρυνση είναι επιλεκτική και, κατά συνέπεια, μόνον μερική. Οι τάσεις αμερικανικής απόσυρσης που ξεκίνησαν επί Ομπάμα θα συνεχιστούν αλλά περισσότερο αργά, προσεκτικά και επιλεκτικά.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Κρεμλίνο έχει δυο βασικούς στόχους.

Να διατηρήσει το εσωτερικό ρωσικό σύστημα εξουσίας κατά το δυνατό ανέπαφο και να αναδιαμορφώσει τις εξωτερικές ισορροπίες ισχύος με επωφελή τρόπο στη μακρόχρονη και αργή αλλά συνεχιζόμενη διαδικασία αμερικανικής απαγκίστρωσης (βλέπε Αφγανιστάν).

Το δεύτερο πρόβλημα στην ανάλυση αναφέρεται σε περισσότερο γενικές παραμέτρους, πέρα από τον ρόλο των ΗΠΑ. Πολλοί παρατηρητές της διεθνούς ζωής παραβλέπουν την επίδραση των οικονομικών μεταβλητών ή – σε κάποιες περιπτώσεις – παρερμηνεύουν τη σημασία τους.

Έτσι π.χ. είτε εξάγουν εύκολα συμπεράσματα από την οικονομική άνοδο της Κίνας για τη γεωπολιτική της διαδρομή στο μέλλον είτε (η δεύτερη περίπτωση) παρερμηνεύουν τη σχέση Κίνας – Ρωσίας, θεωρώντας ατεκμηρίωτα ότι η έμμεση και συχνά και άμεση στήριξη που παρέχει το Πεκίνο στο Κρεμλίνο σημαίνει σύμπτυξη ενός μετώπου που υποδηλώνει ή προοιωνίζει έναν πόλο. Η πραγματικότητα δεν το επιβεβαιώνει.

Αντίθετα, η πραγματικότητα φαίνεται να υπογραμμίζει τη σημασία ενός τρίτου και ιδιαίτερα σημαντικού προβλήματος.

Συχνά οι αναλυτές συγχέουν τις τάσεις πόλωσης στη διεθνή σκηνή με την διαμόρφωση και λειτουργία πόλων. Πολωτικές τάσεις υπάρχουν και αυξομειώνονται σε διάφορα πεδία, εξαρτώμενες σε κάθε περίπτωση από διαφορετικά ζητήματα και θεματικές (issue areas). Από την παραδοσιακή ασφάλεια και τις αναδυόμενες προβληματικές των νέων ασύμμετρων απειλών μέχρι τις τεχνολογίες των εμβολίων και τη διαχείριση της πανδημίας, από την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μέχρι την ανερχόμενη πολιτική της ταυτότητας, εμφανίζεται ένας κόσμος με πολλαπλές σειρές θεματικών που προκαλούν συγκλίσεις και αποκλίσεις, πολώσεις και αποκλιμακώσεις.

Τα φαινόμενα μπορεί να οδηγήσουν πολλούς στην εντύπωση ότι διαμορφώνεται εκ νέου ένας διπολικός κόσμος: Δύση - Ανατολή ή, για κάποιους άλλους, Δύση «και οι υπόλοιποι» (West and the rest).

Αλλά πρόκειται για εντύπωση, όχι ανάλυση. Όσοι νομίζουν ότι διαπιστώνουν την επάνοδο σε μορφές διπολισμού αγνοούν – μεταξύ άλλων – ότι οι τάσεις πόλωσης δεν σημαίνουν απαραίτητα την επανεμφάνιση μορφών διπολισμού.

Πολυπολικότητα με τάσεις θεματικών πολώσεων

Για όλους του δρώντες στην ευρύτερη περιοχή μας, οι κινήσεις της επόμενης περιόδου θα εξαρτηθούν και από την ακριβή ή στρεβλή ανάγνωση όχι απλά των τάσεων αλλά κυρίως των διαφαινόμενων δομικών αποκρυσταλλώσεων στο διεθνές σύστημα.

Και επειδή ο πειρασμός της ευκολίας είναι μεγάλος, κάποιοι ήδη μιλούν για ένα «Νέο Ψυχρό Πόλεμο».Αλλά όπως έχω εξηγήσει στο παρελθόν, στη διεθνή πολιτική υπάρχουν όρια στην επανάληψη.

Ο Ψυχρός Πόλεμος ως σύστημα είναι αδύνατο να επαναληφθεί με τον ίδιο τρόπο, καθώς ο διπολισμός έχει καταρρεύσει, οι προκλήσεις είναι περισσότερο σύνθετες και πολυεπίπεδες και ο κατακερματισμός των στρατηγικών των επιμέρους δυνάμεων είναι κυρίαρχος.

Στην πραγματικότητα, δεν πρόκειται για «Νέο Ψυχρό Πόλεμο» αλλά γιαμια νέα περίοδο της ιστορικά

γνώριμης πολιτικής των δυνάμεων υπό συνθήκες ενός νέου κατακερματισμού των στρατηγικών τους στο πλαίσιο όμως και με τους περιορισμούς που τίθενται από την ύπαρξη πυρηνικών όπλων στη φαρέτρα εννέα κρατών (ΗΠΑ, Ρωσία, Κίνα, Γαλλία, Βρετανία, Ινδία, Πακιστάν, Βόρεια Κορέα, Ισραήλ) και πιθανότατα, δυνητικά, περισσότερων.

Παράλληλα, υπάρχουν κρίσιμες παράμετροι που ενθαρρύνουν την κοινή δράση ή, τουλάχιστον, προϋποθέτουν κάποιο επίπεδο συντονισμού και ανταλλαγής πληροφοριών. Οι προκλήσεις της τρομοκρατίας είναι κοινές, παρόλο που διαφορετικές εκφάνσεις του φαινομένου απασχολούν Ανατολή και Δύση. Οι απειλές, γενικότερα, είναι πολλές και δεν προέρχονται μόνο από κρατικούς δρώντες.

Οι ευρωπαϊκές δυνάμεις εντός ή εκτός ΕΕ -Γαλλία, Βρετανία, Γερμανία- τείνουν ήδη να αντιμετωπίζουν το νέο περιβάλλον με κατά περίπτωση συνδυασμούς στρατηγικών τόσο εθνικών όσο και συλλογικών (στην ΕΕ, στο ΝΑΤΟ, σε à la carte πολυμερή σχήματα).

Τουρκία

Ενώ η Τουρκία, η οποία προφανώς δυσκολεύεται να ξαναμπεί στη λογική ενός ψυχροπολεμικού ανταγωνισμού, θα επιχειρήσει παρόλα αυτά να αναβαθμίσει τον ρόλο της στο ΝΑΤΟ προσπαθώντας παράλληλα να επιτύχει τη διατήρηση ενός βαθμού αυτονομίας μεταξύ Ανατολής και Δύσης.

Πάντως μια κρίσιμη τουρκική προτεραιότητα έχει σε μεγάλο βαθμό επιτευχθεί: τα σχέδια για ένα ανεξάρτητο Δυτικό Κουρδιστάν απέτυχαν ως αποτέλεσμα των τουρκικών στρατιωτικών επιχειρήσεων.

Ρωσία

Ως προς την Ρωσία, οι σχετικές επιτυχίες των περασμένων ετών δημιούργησαν μια εν πολλοίς υπερφίαλη αυτοπεποίθηση. Είναι γεγονός ότι η ρωσική επιτυχία με την Κριμαία επί Ομπάμα σήμανε ταυτόχρονα μια γενικότερα επικίνδυνη επιβράβευση της πολιτικής των τετελεσμένων.

Με τον Μπάϊντεν, η νέα, σκληρή αντιμετώπιση της Ρωσίας από την Ουάσιγκτον έρχεται να προστεθεί στη συνεχιζόμενη ένταση με την Κίνα. Αλλά οι δυο δυνάμεις της Ασίας συντονίζονται ολοένα περισσότερο γεωπολιτικά, παρότι δεν τις συνδέει κάποια επίσημη αμυντική συμφωνία.

Σε αντίθεση με την οικονομικά και δημογραφικά εξασθενημένη Ρωσία, η Κίνα αποτελεί τον αναδυόμενο γίγαντα της διεθνούς οικονομίας. Βρίσκεται ήδη στη θέση του τρίτου εμπορικού εταίρου των ΗΠΑ ενώ η συνεχιζόμενη οικονομική διείσδυση στην Ασία και την Αφρική αναδεικνύει τη δυναμική των σχέσεων μεταξύ οικονομικής απογείωσης και γεωπολιτικών αλλαγών.

Κίνα

Ως προς την Κίνα, είναι πιθανό ότι οι αξιωματούχοι στο Πεκίνο παρανόησαν τις προθέσεις της κυβέρνησης Μπάιντεν. Η αντίληψη ότι η νέα κυβέρνηση απλώς θα εξαφάνιζε τα τομεακά μέτρα της προηγούμενης εναντίον της κινεζικής υπερπαραγωγής και τις καταγγελίες για το υποτιμημένο γουάν εκπροσωπεί μια απλοϊκή ανάγνωση της πραγματικότητας στην Ουάσιγκτον.

Η ανάλυση για τη νέα περίοδο μπορεί να σκιαγραφηθεί σε τρία βήματα.

Πρώτον,η επάνοδος στη διεθνή σκηνή από τις ΗΠΑ συνδυάζεται με προσπάθειες παροδικής επανισχυροποίησης του δυτικού μπλοκ. Εδώ εντάσσονται οι διαξιφισμοί με Ρωσία και Κίνα αλλά και η νέα έμφαση στα δικαιώματα και το κράτος δικαίου ως κριτήρια αποτίμησης διεθνών δρώντων. Αποτελεί ειρωνεία της ιστορίας το γεγονός ότι οι ΗΠΑ δίνουν έμφαση εκ νέου σε κάτι που η ΕΕ θεωρούσε προνομιακό πεδίο της που όμως απαξιώνει στην πράξη στις σχέσεις της με την Τουρκία.

Δεύτερον, η περίοδος του ανεκδιήγητου Τραμπ ενθάρρυνε τις πιο τολμηρές τακτικές του Πούτιν, κάτι που σήμαινε πολλά, ερχόμενο μετά από την αποτυχία Ομπάμα στην Κριμαία. Παρότι ο Τραμπ έχει καυχηθεί ότι υπήρξε «πολύ πιο σκληρός απέναντι στη Ρωσία σε σχέση με τον Ομπάμα», η αλήθεια είναι ότι η ιδιωτικοποίηση των κριτηρίων άσκησης πολιτικής οδήγησε – για διαφορετικούς λόγους – σε στενές σχέσεις τόσο με τον Πούτιν όσο και με τον Ερντογάν. Από τον Ιανουάριο του 2021, η νέα προεδρία επιχειρεί να κερδίσει έδαφος απέναντι στην Ρωσία.

Τέλος, οι αργά εξελισσόμενες δομές στη διεθνή πολιτική οικονομία διαμορφώνουν ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο η νέα αμερικανική κυβέρνηση θα προσπαθήσει να επαναπροσδιορίσει τις σχέσεις της με την Κίνα.

Ο Πούτιν φαίνεται να διαβάζει σωστά τη μακροχρόνια διάσταση των αμερικανικών κινήσεων, αλλά οι ανάγκες επιβίωσης του αυταρχικού καθεστώτος σε συνδυασμό με μια τάση υπερτονισμού στοιχείων της παλαιότατης θεωρίας της περικύκλωσης οδηγούν το Κρεμλίνο σε παράτολμους σχεδιασμούς.

Μονόδρομος για την Ελλάδα η συνεννόηση με τις θαλάσσιες δυνάμεις

Ας κάνουμε ένα γενναίο ιστορικό άλμα προς τα πίσω.

Φθάσαμε στα 1898, ένα χρόνο μετά τον καταστροφικό πόλεμο με την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Η επίσκεψη του διαδόχου Κωνσταντίνου στο Βερολίνο σπάει τον πάγο (που υπήρχε λόγω και της φιλοτουρκικής στάσης της Γερμανίας στον πόλεμο του 1897) και προετοιμάζει όχι μόνο την επίσκεψη του βασιλιά Γεωργίου Α΄ στο Βερολίνο ένα χρόνο αργότερα, αλλά κυρίως τη γενικότερη –αν και τελικώς παροδική– φιλογερμανική στροφή της Αθήνας. Στροφή στην οποία ο Κωνσταντίνος επένδυσε και με την οποία εν πολλοίς ταυτίστηκε.

Από το 1900, με τον Μπύλοβ καγκελάριο, η Γερμανία ενέτεινε τις προσπάθειες συγκρότησης ενός αντι-

ρωσικού, αντισλαβικού μετώπου στα Βαλκάνια μεταξύ της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, της ηττημένης Ελλάδας και της Ρουμανίας. Με αυτό το φιλογερμανικό μέτωπο σχεδίαζε το Βερολίνο να εδραιώσει τη γερμανική ηγεμονία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Το 1901 πραγματοποιήθηκε η συνάντηση του Γεωργίου Α΄ με τον βασιλιά Κάρολο της Ρουμανίας στην Αμπάτζια της Δαλματίας.

Σχολιάζοντας τη συνάντηση, έγραφε ο Σπύρος Μελάς το 1957:

«Από την περίφημη συνάντηση της Αμπάτζιας είναι πιθανόν πως είχε γίνει αντιληπτή αμεσώτερα η ανάγκη […] να συγκροτήσει η Ελλάς αξιόμαχη στρατιωτική δύναμη.

Κανείς δεν ήξερε στην Ελλάδα –εκτός από τον Θεοτόκη– τι είχανε πει οι δυο βασιλιάδες σ' αυτή τη συνάντηση που είχε γίνει με υπόδειξη της Γερμανίας, για να ισοσταθμίσει τη σερβοβουλγαρική προσέγγιση.

Ό,τι όμως και να είχαν πει, θάμεναν λόγια και μόνον αν η Ελλάδα δεν φρόντιζε ν' αποχτήσει στρατό υπολογίσιμο. Κι επειδή δεν είχε καταφέρει να οργανώσει στρατιωτική δύναμη αξιόλογη, ούτε τη ρωτούσαν για τίποτα, ούτε τη λογάριαζαν».

Αλλά τα πράγματα σπανίως εξελίσσονται όπως οι πρωταγωνιστές τα σχεδιάζουν. Συνήθως οι εκβάσεις καθρεφτίζουν συνδυασμούς μεταξύ προηγούμενων σχεδίων, νέων συνθηκών, παρεμβάσεων τρίτων, αλλά και διαφόρων εκδοχών των περίφημων «μη-ηθελημένων» συνεπειών των πράξεών μας.

Ο στρατιωτικός εκσυγχρονισμός, που συστηματικά επεδίωξε ο Κωνσταντίνος, έμελλε αργότερα να συμβάλει σε εξελίξεις που καθόλου δεν θα ικανοποιούσαν το Βερολίνο εάν μπορούσε να τις έχει προβλέψει. Παρά την άνοδο στον θρόνο του Κωνσταντίνου μετά τη μυστηριώδη δολοφονία του Γεωργίου, ο οποίος ποτέ δεν υπήρξε υποστηρικτής της γερμανικής εξωτερικής πολιτικής, στράφηκε μάλιστα από το 1906 στη Γαλλία για να βρει στηρίγματα στην αντιμετώπιση του Μακεδονικού Ζητήματος. Αλλά και τη σταδιακή επικέντρωση του Βερολίνου σε άλλη βασική προτεραιότητα, τη συστηματική (αλλά τελικά αποτυχημένη) προσπάθεια απομόνωσης της Βρετανίας.

Με την αυτονόητη επισήμανση των διαφορετικών συνθηκών, τόσο αντικειμενικών όσο και υποκειμενικών, αυτό που αξίζει να κρατήσουμε από τις περιπέτειες που οδήγησαν στην κρίση του 1909 και τις μετέπειτα προσπάθειες αναγέννησης και εκσυγχρονισμού είναι διττό.

Αφορά, καταρχήν, την αδυναμία συγκρότησης σταθερού και βιώσιμου μετώπου της Ελλάδας με μια ηπειρωτική δύναμη όπως η Γερμανία.

Αφορά, επίσης, τις διαδράσεις μεταξύ «εσωτερικής» και «εξωτερικής» πολιτικής: η δυσκολία σαφούς και ταχείας διόρθωσης της ελληνικής θέσης, δυσκολία που οφειλόταν στην εμμονή του θρόνου στη φιλογερμανική πολιτική ακόμη και επί Βενιζέλου, οδήγησε τελικά στην εμφύλια σύγκρουση.

Παραφράζοντας τον Αυγουστίνο, το παρόν δεν είναι παρά μια στιγμή ανάμεσα σε ένα παρελθόν που υπάρχει ως ανάμνηση και ως δεδομένα και σε ένα μέλλον που παραμένει άγνωστο όσο και αν το σχεδιάζουμε.

Στη διαχρονία της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, μια πιθανή αποκλιμάκωση με την Τουρκία δεν είναι παρά μια στιγμή.

Το πραγματικό ζήτημα αφορά το μέλλον και αναφέρεται, ειδικότερα, στις συνθήκες για μια βιώσιμη ειρήνη που δεν θα υποκρύπτει φινλανδοποίηση.

Οι σχέσεις Ευρώπης - Τουρκίας ενδέχεται να υποβοηθήσουν τις συνθήκες για μια βιώσιμη ειρήνη μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, υπό συγκεκριμένες, όμως, προϋποθέσεις.

Η αναθεωρητική δυναμική της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής έχει καταστεί τα τελευταία χρόνια περισσότερο πολυεπίπεδη και πολυδιάστατη.

Επιχειρώντας να εκμεταλλευτεί το ριζοσπαστικοποιημένο πολιτικό Ισλάμ στη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική, γνωρίζοντας τις προφανείς αντιθέσεις εντός του αραβικού κόσμου, αλλά προωθώντας συστηματικά ό,τι είναι δυνατόν να συνδυάσει την κινητοποίηση του εσωτερικού εθνικιστικού μετώπου με την εξωτερική ανάδειξη της Τουρκίας ως περιφερειακής μουσουλμανικής δύναμης, το καθεστώς Ερντογάν κτίζει μέσω τετελεσμένων τα οποία στη συνέχεια παγιώνει μέσω τακτικών αναδίπλωσης στα επουσιώδη.

Πέρα από την πεπατημένη

Από το 2018 εξηγώ συστηματικά ότι η στρατηγική σχέση με τη Γαλλία είναι μονόδρομος ενόψει:

(α) της επιταχυνόμενης αναθεωρητικής πολιτικής της Τουρκίας στη Μεσόγειο που αντιμετωπίζεται κυρίως με διορθώσεις στην ισορροπία ισχύος

(β)των λεπτών εσωτερικών ισορροπιών στην ΕΕ που δυσχεραίνουν τις συνεκτικές εξωτερικές δράσεις της, ιδιαίτερα σε αντικείμενα ως προς τα οποία διαφορετικά μεγάλα κράτη έχουν διακριτές προσεγγίσεις

(γ)της σταθερής σχέσης Γερμανίας - Τουρκίας (που καθιστά τη χρήση πραγματικών κυρώσεων που θα πλήξουν την τουρκική οικονομία αδύνατη) και

(δ)των ιδιαιτεροτήτων της περιόδου Τραμπ που αποθράσυνε τον Ερντογάν (παρ' ότι το State Department έκανε ό,τι μπορούσε για να επιβεβαιώσει το ιστορικό βάθος και τη σταθερότητα των ελληνοαμερικανικών δεσμών).

Παράλληλα, έχω κατ' επανάληψη επισημάνει τη σημασία των σχέσεων μεταξύ αλληλεγγύης στο εσωτερικό της ΕΕ και διαιρετικών τομών μεταξύ κρατών και πολιτικών δυνάμεων που αντιμετωπίζουν τα σύνορα της ΕΕ με σαφή ατζέντα ή –αντίθετα– με ήπιο τρόπο, με ό,τι αυτό υποδηλώνει κατά περίπτωση.

Η στήριξη της Αυστρίας –εστιασμένη αλλά σημαντική– αποτελεί σήμερα σαφή επιβεβαίωση αυτής της προσέγγισης. Η Ελλάδα ως τελευταίο σύνορο της Δύσης

στα ανατολικά γοητεύει δυνάμεις που –για διάφορους λόγους– έχουν επενδύσει σε παραλλαγές του υποδείγματος της σχετικά περιχαρακωμένης Ευρώπης.

Εμείς όμως, πέρα από τις διμερείς συνεννοήσεις, τι περιμένουμε από τις συνολικές σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας;

Σίγουρα δεν περιμένουμε, παρά τα φληναφήματα που εξακολουθούν να κυκλοφορούν, την άμεση ανάπτυξη ενός «ευρωστρατού» που θα μας εξασφαλίσει απέναντι στην επικίνδυνη γείτονα.

Ενδιαφέρον όμως παρουσιάζει το εμπορικό και οικονομικό πεδίο, και εκεί είναι που θα πρέπει να διαμορφωθεί μια ελληνική στρατηγική ως προς τις σχέσεις ΕΕ - Τουρκίας. Διότι, ενώ ορισμένοι επαναλαμβάνουν το κλισέ περί «ευρωπαϊκής πορείας» της Τουρκίας, η ενταξιακή προοπτική της γείτονος έχει εκλείψει. Διαχειριζόμαστε πια την απομάκρυνση από το υποτιθέμενο σενάριο της ένταξης. Θα πρέπει με κάποιον τρόπο να διαμορφωθεί η εξέλιξη των σχέσεων.

Ως γνωστόν, οι σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας θεμελιώνονται νωρίς, στη συμφωνία σύνδεσης του 1963, η οποία ακολούθησε την αντίστοιχη ελληνική που είχε υπογραφεί το 1961 και υπήρξε πρώτη μεταξύ των συμφωνιών σύνδεσης.

Ο προβληματισμός για τις σχέσεις έχει περάσει και από τις –κατά καιρούς– ανοιχτά απορριπτικές θέσεις χωρών όπως η Γαλλία και η Αυστρία. Ενόψει των ανυπέρβλητων δυσκολιών, οι ιδέες για πιθανά εναλλακτικά σενάρια βρίσκονταν συχνά κοντά στο προσκήνιο.

Το 2007 ο Γάλλος πρόεδρος Νικολά Σαρκοζί είχε προτείνει την ίδρυση μίας Οικονομικής, Πολιτικής και Πολιτιστικής Ένωσης των χωρών της Μεσογείου. Η Μεσογειακή Ένωση επρόκειτο να είναι κατά βάση οικονομική, αλλά θα είχε και πολιτικούς στόχους. Για τον φιλόδοξο Σαρκοζί, η επίλυση του Μεσανατολικού θα ήταν ένας από αυτούς.

Το σχέδιο για τη Μεσογειακή Ένωση ναυάγησε νωρίς, αλλά η Τουρκία είχε προλάβει να εκφράσει την έντονη αντίθεσή της με την ιδέα.

Είναι γεγονός ότι επίσημη θέση της Άγκυρας παραμένει η πλήρης ένταξη, ενώ υποστηρικτές της ευρωπαϊκής πορείας μπορούσαν παλαιότερα να βρεθούν ακόμη και εντός του ΑΚΡ.

Είναι όμως επίσης γεγονός ότι οι δημοσκοπήσεις αποκαλύπτουν μια αυξανόμενη αδιαφορία αλλά και μια εντεινόμενη αντίθεση της μεγάλης πλειοψηφίας των Τούρκων πολιτών απέναντι στην προοπτική της ΕΕ.

Με δυο λόγια, το πλοίο έχει σαλπάρει και από τις δυο πλευρές: ούτε η ΕΕ ούτε η Τουρκία προσανατολίζονται πια σε μελλοντική ένταξη.

Η Ελλάδα έχει εμπορικές σχέσεις με την Τουρκία, με την οποία διατηρούμε πλεονασματικό εμπορικό ισοζύγιο (με την εξαίρεση επιμέρους ετών) και σχετικά καλές προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης.

Παρ' ότι η κρίση της τουρκικής οικονομίας βρίσκεται σε εξέλιξη (κάμψη εξαγωγών, συνεχής υποχώρηση της λίρας, εξάντληση συναλλαγματικών διαθεσίμων), δεν μπορεί να αγνοηθεί η μακροπρόθεσμα δυναμική εικόνα μιας χώρας με εντυπωσιακή δημογραφική ανάπτυξη, αλλά και ΑΕΠ που ακόμη και τώρα βρίσκεται πάνω από τα 700 δισ. ευρώ. Η Τουρκία, η Ιταλία, η Γερμανία, η Βουλγαρία, η Κύπρος, αυτές είναι οι κύριες αγορές των ελληνικών εξαγώγιμων προϊόντων και υπηρεσιών.

Τι είδους σχέση ΕΕ - Τουρκίας θέλουμε;

Τόσο οι οικονομικές διαδράσεις όσο και το κρίσιμο πεδίο του ελέγχου της μετανάστευσης, μας οδηγούν στην ανάγκη συστηματικής και σχετικά σιωπηλής διερεύνησης σεναρίων για ένα νέο καθεστώς σύνδεσης που σταδιακά θα ρυθμίσει τις σχέσεις Ευρώπης - Τουρκίας.

Είναι σχεδόν βέβαιο ότι μια νέα εταιρική σχέση μεταξύ των δύο μερών θα υπάρξει στα επόμενα χρόνια. Το ερώτημα είναι εάν η ελληνική πλευρά θα συμβάλει κατά το δυνατόν λεπτομερώς στη διαμόρφωσή της, ως μέλος της ΕΕ και μάλιστα ως μέλος με συγκριτικά αρκετά ισχυρές διμερείς εμπορικές σχέσεις με τη γείτονα.

Βελτίωση μέσω ρήξης;

Κανείς δεν μπορεί να παραστήσει τον έκπληκτο ενόψει της εξελισσόμενης τουρκικής επιθετικότητας. Αναλύοντας την πρόκληση που συνιστά η εξελισσόμενη Τουρκία για τη Μεσόγειο, τη Μέση Ανατολή και ευρύτερα τον μουσουλμανικό κόσμο μέχρι τον Καύκασο, ο σπουδαίος Γάλλος αναλυτής François Géré έγραφε ήδη από το 2003:«Για την Τουρκία, η διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης και η αρχή μιας περιόδου γρήγορης ανάπτυξης της τουρκικής οικονομίας, διαμόρφωσε στην Άγκυρα την αίσθηση μιας κάποιας επιστροφής στην Αυτοκρατορία».

Μακροπρόθεσμα, τρεις θα είναι –σε τελική ανάλυση– οι βασικοί πυλώνες που θα μας επιτρέψουν να ανταποκριθούμε με επιτυχία στη δομική πρόκληση που συνιστά στο διηνεκές η Τουρκία για την Ελλάδα.

Ο πρώτος και απολύτως απαραίτητος είναι το περαιτέρω χτίσιμο της ελληνικής αποτρεπτικής ισχύος, χωρίς την οποία το μέλλον θα είναι γεμάτο αγκάθια.

Δεύτερο πυλώνα συνιστούν το πλέγμα των διμερών και πολυμερών σχέσεων με χώρες όπως η Γαλλία, το Ισραήλ και οι ΗΠΑ αλλά και το εξελισσόμενο πλαίσιο του ΝΑΤΟ.

Ο τρίτος πυλώνας, λιγότερο ορατός αλλά επίσης σημαντικός, θα αποκτήσει υπόσταση εάν διαμορφωθεί με τη συμβολή και της Αθήνας ένα προσεκτικά δουλεμένο μελλοντικό εταιρικό καθεστώς ΕΕ - Τουρκίας που θα μας βγάλει από το επικίνδυνο αδιέξοδο της δήθεν «ενταξιακής πορείας» αλλά παράλληλα θα συνδέει την εξέλιξή του με τη συμπεριφορά της Άγκυρας.

Με τα σημερινά δεδομένα, η ΕΕ πιθανότατα θα εξακολουθήσει να σύρεται πίσω από τις γεωπολιτικές εξελίξεις, ως οικονομικός γίγαντας αλλά εσωτερικά σπαρασσόμενος πολιτικός νάνος.

Από την άλλη πλευρά, εάν η ΕΕ τελικά κατορ-

θώσει να συγκλίνει στη συστηματική στόχευση μιας καλύτερης οικονομικής - εμπορικής σχέσης με την Τουρκία, που όμως πραγματικά θα συνοδεύεται από σεβασμό της τελευταίας στην κυριαρχία, τις εξωτερικές σχέσεις και τις αξίες των μελών της ΕΕ, τότε η επίτευξη αυτού του θετικού σεναρίου (χωρίς μια άμεση, μαγική απόκτηση νέων διαδικασιών και εργαλείων πολιτικής από την ΕΕ) θα φανεί ότι διέρχεται μέσα από δύο εναλλακτικά μονοπάτια.

Το πρώτο προϋποθέτει αλλαγή των τουρκικών βλέψεων στην Ανατολική Μεσόγειο και περιορισμό των αναθεωρητικών προσεγγίσεων στις διεθνείς σχέσεις της περιοχής.

Δυστυχώς, ο Ερντογάν έχει τόσο πολύ «φορτώσει» την τουρκική κοινή γνώμη με μηνύματα επιθετικού εθνικισμού, ενώ και το βαθύ κράτος έχει σε τόσο βαθμό αναδυθεί και μάλιστα με καθαρά επεκτατικό πρόσημο, που αυτό το μονοπάτι προς το θετικό σενάριο υφίσταται αλλά φαίνεται σήμερα λιγότερο πιθανό.

Το δεύτερο μονοπάτι περνάει μέσα από την σοβαρή κρίση και την παροδική ρήξη των σχέσεων ΕΕ - Τουρκίας.

Δεν θα είναι το τέλος του κόσμου, παρ' ότι συγκεκριμένα γερμανικά και ισπανικά συμφέροντα θα πληγωθούν παροδικά (το ίδιο και κάποια υπόγεια δίκτυα εξουσίας στη Βαλέτα και τη Σόφια).

Όμως μια πραγματική επανεκκίνηση των σχέσεων ΕΕ - Τουρκίας στη βάση μιας ειδικής σχέσης που θα εδράζεται σε ένα επεξεργασμένο πλαίσιο και θα αποκλείει πολεμικές λύσεις των όποιων διαφορών θα είναι προς το συμφέρον όλων των μερών.

Πιθανή επιδείνωση των συνθηκών στα πολλαπλά μέτωπα της Τουρκίας θα μπορούσε να φέρει αυτό το σενάριο κοντά στο έτος-όραμα 2023. Η ιστορία είναι γεμάτη ειρωνείες.

Σε κάθε όμως περίπτωση, μέχρι τη βελτίωση των όρων συνύπαρξης με τη γείτονα χωρίς τον κίνδυνο φινλανδοποίησης, η Ελλάδα οφείλει να προετοιμάζεται συστηματικά για όλα τα ενδεχόμενα.

Ένα προσωρινό συμπέρασμα

Ο νεο-οθωμανικός αναθεωρητισμός της Τουρκίας δεν θα αποτραπεί από την ΕΕ.

Μπορεί να αποτραπεί από διαφορετικούς πιθανούς συνδυασμούς κρατών που συντονίζονται κατά περίπτωση στη βάση επιμέρους προκλήσεων (ΗΠΑ, Γαλλία, Ισραήλ, Αίγυπτος, Εμιράτα, Ελλάδα, Κύπρος) ή διαμορφώνουν γενικότερες στρατηγικές συγκλίσεις (Γαλλία, Ελλάδα, Κύπρος).

Η όλη διαδικασία θα διευκολυνθεί από την παράλληλη διαμόρφωση ενός έξυπνου και καλοδουλεμένου πλαισίου για τις μελλοντικές οικονομικές και εμπορικές σχέσεις ΕΕ - Τουρκίας, αφού εγκαταλειφθεί και επίσημα η δήθεν προοπτική της ενταξιακής πορείας.

Με δυο λόγια, έχουμε μπροστά μας μια μακρά και σύνθετη πορεία. Ας εγκαταλείψουμε την παραπλανητική αναζήτηση για γρήγορες, εύκολες «λύσεις».

Σε έναν αναδυόμενο πολυπολικό κόσμο, που διαθέτει ταυτόχρονα χαρακτηριστικά ασύμμετρης πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, τα λιμάνια της θαλπωρής που γνωρίσαμε στην μορφή προηγμένων πολυμερών συνεργασιών και περιφερειακών ενοποιήσεων είναι ταυτόχρονα απαραίτητα αλλά και δυνάμει παραπλανητικά.

Το τέλος της δεκαετίας αφήνει μια ΕΕ εξελισσόμενη αλλά με κρίσιμες εσωτερικές ρωγμές και – ακόμη σημαντικότερο – μια Ευρώπη που θα επιχειρήσει να ισορροπήσει σε νέες συνθήκες χωρίς να επιτύχει, στο εσωτερικό της, μια συναίνεση για τις στρατηγικές κατευθύνσεις και τον ρόλο των μελών της στην επίτευξη τους.

Επιμένω, κατά συνέπεια, ότι τα σχηματικά κλισέ περί του καλού «φιλελεύθερου διεθνισμού» που θα επανακάμψει αντιπαρατιθέμενος με τον κακό «λαϊκιστικό εθνικισμό» είναι άνευ αξίας.

Ως προς τις ΗΠΑ, μια πλήρης στροφή στον απομονωτισμό ήταν και παραμένει απίθανη: κάθε ανάλυση της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής προϋποθέτει την κατανόηση της θεμελιώδους σημασίας της παράδοσης του αμερικανικού διεθνισμού.

Μόνο που η παράδοση αυτή δεν ταυτίζεται με την ηγεμονικά παρεμβατική εκδοχή της, η οποία έχει από δεκαετίες εισέλθει σε αργή αλλά μη αναστρέψιμη πορεία αναδίπλωσης, ανεξάρτητα από επιμέρους διακυμάνσεις.

Αυτό που μένει και που συνεχώς ανανεώνεται είναι η επίμονη εξωστρέφεια των ΗΠΑ, σε πεδία που αναφέρονται τόσο στην ήπια όσο και στη σκληρή ισχύ. Σε ένα νέο, πολυπολικό πλαίσιο.

Αυτό είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο οφείλουμε να προβληματιστούμε και για τα ζητήματα της περιοχής μας.

Η σημαντική και απολύτως θετική τάση μερικής επιστροφής στην πολυμέρεια που εκφράζει σε πρώτη φάση η νέα διοίκηση στην Ουάσιγκτον δεν συνεπάγεται αυτόματη επίλυση των προβλημάτων που μας απασχολούν. Αντίθετα, επιβάλλει την προσεκτική ανάλυση της πραγματικότητας που θα αναδυθεί μέσα από το ξεδίπλωμα των μετέπειτα φάσεων.

Σε έναν κόσμο πολυπολικό, με μερικές συγκλίσεις σε επιμέρους θεματικά πεδία αλλά και τις αβεβαιότητες που είχε προ πολλών ετών επισημάνει τόσο εύστοχα ο Rosecrance, εξηγώντας ότι μια πολυπολική παγκόσμια τάξη θα αυξήσει τον αριθμό των διεθνών συγκρούσεων παρόλο που θα μειώσει, πιθανότατα, την βαρύτητά τους.

Σε ένα διπολικό σύστημα υπάρχει μια βασική αντιπαλότητα, λόγω της οποίας ελέγχονται ή – σε ορισμένες συγκυρίες – μέσω της οποίας διαθλώνται και επανακαθορίζονται οι υπόλοιποι ανταγωνισμοί. Όμως η πολυπολικότητα μπορεί να συνδυαστεί με πολλαπλές εστίες συγκρούσεων. Πολυπολικό είναι το νέο περιβάλλον και ας μην μας αποπροσανατολίζουν οι τάσεις πολώσεων που θα έρχονται και θα παρέρχονται κατά καιρούς.

Κυπριακή έκθεση:

Ποια είναι η ισορροπία στρατιωτικής ισχύος μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας

Τι δείχνει έκθεση του Κυπριακού Κέντρου Στρατηγικών Μελετών (ΚΚΣΜ).

Παρά τις διαφορές στα μεγέθη, η Τουρκία δεν έχει καθοριστική αριθμητική υπεροχή έναντι της Ελλάδας που θα της επέτρεπε να επιβληθεί, όπως προκύπτει από τον συσχετισμό των στρατιωτικών δυνατοτήτων των δύο χωρών, με βάση την Ετήσια Έκθεση του Κυπριακού Κέντρου Στρατηγικών Μελετών (ΚΚΣΜ) για το «Ισοζύγιο Δυνάμεων Ελλάδας – Τουρκίας 2021».

Όπως αναφέρεται σε σχετικό δημοσίευμα του SigmaLive, στην Έκθεση σημειώνεται ότι η έμφαση των ελληνικών προϋπολογισμών, υπό την πίεση των οικονομικών δεδομένων, που είναι περισσότερο στη συντήρηση ή εκσυγχρονισμό υφιστάμενων δυνατοτήτων και λιγότερο σε νέες αγορές, ενδεχομένως να επιτρέψουν στην σταθερά εξοπλιζόμενη Τουρκία να διευρύνει τη μεταξύ τους διαφορά, ιδίως σε θαλάσσια και εναέρια μέσα (αεροπλανοφόρα, κορβέτες, φρεγάτες, ελικόπτερα μη επανδρωμένα οχήματα, κ.α) προσβλέποντας σε γεωπολιτικά πλεονεκτήματα και άλλα οφέλη.

Στρατός Ξηράς

Στις χερσαίες δυνάμεις, όσον αφορά τόσο το ανθρώπινο στρατιωτικό δυναμικό όσο και τα κύρια άρματα μάχης, τεθωρακισμένα οχήματα και άλλα μέσα, η τουρκική αριθμητική υπεροχή ναι μεν υφίσταται αλλά γενικά είναι μειωμένη σε σχέση με προηγούμενα χρόνια. Κατ' επέκταση η διαφορά σε αναλογίες δυνάμεων μεταξύ των δύο χωρών σε διάφορες κατηγορίες είναι πιο στενή και θετική για την Ελλάδα από προηγουμένως.

Πολεμικό Ναυτικό

Στο Ναυτικό η σύγκριση δυνάμεων με την Τουρκία είναι ακόμη πιο θετική για την ελληνική άμυνα, ιδιαίτερα όσον αφορά τα βαριά θαλάσσια μέσα όπως υποβρύχια (11 ελληνικά και 12 τουρκικά) και φρεγάτες (13 ελληνικές και 16 τουρκικές) με ισχυρές ικανότητες αντιμετώπισης οποιασδήποτε τουρκικής πρόκλησης στο Αιγαίο. Τα υπόλοιπα πολεμικά σκάφη αν και αριθμητικά λιγότερα από ό,τι της Τουρκίας, ωστόσο αποτελούν αξιόλογη δύναμη για το Ελληνικό Ναυτικό που η άλλη πλευρά δεν μπορεί να αγνοεί.

Πολεμική Αεροπορία

Στην Αεροπορία, η Ελλάδα με 230 μαχητικά αεροσκάφη – 78 λιγότερα από την Τουρκία – διατηρεί μια αναλογία δυνάμεων 1,3 τουρκικά μαχητικά για κάθε ελληνικό η οποία θα βελτιωθεί με την προμήθεια των γαλλικών Rafale. Και παρόλο που απαιτείται εκσυγχρονισμός, σημαντική τεχνολογική αναβάθμιση και αριθμητική αύξηση του συνόλου των διαθέσιμων μέσων στον τομέα αυτό, η Αεροπορία αποτελεί πολύ ισχυρό, αξιόπιστο και αποφασιστικό στοιχείο υπεράσπισης της ελληνικής εθνικής κυριαρχίας. Το ίδιο ισχύει και για την Τουρκία, αναφέρεται.

Το δημογραφικό πλεονέκτημα της Τουρκίας

Σύμφωνα με την έκθεση, πλεονέκτημα για την Ελλάδα είναι είναι το υψηλό ποσοστό επαγγελματιών στις Ένοπλες Δυνάμεις (52% στο Στρατό, 88% στο Ναυτικό, σε σχέση με 23% και 29% αντίστοιχα στην Τουρκία). Είναι επίσης η συνοχή ανάμεσα στο στράτευμα, η σαφής αντίληψη περί του είδους και της προέλευσης της απειλής και το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης. Πρόβλημα είναι η βεβαρημένη οικονομία και περιορισμοί, τα μικρότερα μεγέθη, οι μεγάλες απαιτήσεις – τεχνολογικές και άλλες - που προβάλλει για αποτελεσματική άμυνα ο γεωγραφικός χώρος ανατολικά.

Αναφέρεται ότι για την Τουρκία πλεονέκτημα είναι οι μεγαλύτεροι αριθμοί και μεγέθη, το βάθος της εγχώριας πολεμικής βιομηχανίας που την καθιστά αυτάρκη σε διάφορους τομείς, καθώς και αναδυόμενο σημαντικό εξαγωγέα. Σοβαρό πρόβλημα είναι οι πολλαπλές απειλές που αντιμετωπίζει στον περίγυρο της και στο εσωτερικό, η εμπλοκή της με 40.000 στρατιώτες σε διάφορες κρίσεις στο εξωτερικό με την τεράστια υποστήριξη που χρειάζεται το δυναμικό αυτό, η αποδυνάμωση από τις εκκαθαρίσεις αντιφρονούντων στελεχών, οι κακές σχέσεις με ΗΠΑ και Ε.Ε και χώρες της περιοχής, όπως και οι αμερικανικές απαγορεύσεις και περιορισμοί.

Ο πληθυσμός της Ελλάδας ανέρχεται στα 10.761.253 και στην Τουρκία στα 82.017.514. Προστίθεται ότι το εν ενεργεία ανθρώπινο στρατιωτικό δυναμικό στην ελληνική πλευρά ανέρχεται στις 142.700 και στην τουρκική στις 355.200.

Η Τουρκία διαθέτει το μεγαλύτερο αριθμό στρατιωτών στο χώρο του ΝΑΤΟ (εκτός ΗΠΑ) και γενικά στην Ευρώπη. Ακολουθούν η Γαλλία με 203.000 στρατιώτες, η Γερμανία με 184.000, η Ιταλία με 166.000,το Ηνωμένο Βασίλειο με 149.000 και μετά η Ελλάδα.

Με βάση τους αριθμούς αυτούς αναλογούν σήμερα 2,4 Τούρκοι στρατιώτες για κάθε Έλληνα σε σύγκριση με 3,5:1 το 2014. Το στρατιωτικό ανθρώπινο δυναμικό είναι μειωμένο στην Τουρκία ένεκα κυρίως της μείωσης της θητείας, της φυγοστρατίας (οι φυγόστρατοι υπολογίζονται γύρω στις 450.000) και – σε επίπεδο στελεχών – των μαζικών εκκαθαρίσεων «αντιφρονούντων» από το καθεστώτος Ερντογάν.

Πηγή: SigmaLive

Οι γεωπολιτικές επιπτώσεις της πτώσης της Καμπούλ και ο φόβος της τρομοκρατίας

Του Mike O'Sullivan
Senior Contributor Hedge funds & Private equity

Οι επιπτώσεις σε πολιτικό και ανθρωπιστικό επίπεδο από την ταχεία αποχώρηση των Αμερικανών από το Αφγανιστάν κυριαρχεί στα πρωτοσέλιδα και στα δελτία ειδήσεων παγκοσμίως. Η προσοχή εστιάζεται κυρίως στην χωρίς κανέναν σχεδιασμό, βιαστική αποχώρηση των αμερικανικών δυνάμεων από τη χώρα και το φιάσκο που ακολούθησε.

Παράλληλα, ένας αυξανόμενος "στρατός" σχολιαστών ανακαλύπτει εκ νέου τους Ταλιμπάν, το πώς πολεμούν και το πώς λειτουργούν. Τα περισσότερα, όμως, από αυτά τα σχόλια έρχονται πλέον πολύ αργά.

Προσωπικά, ελάχιστα πράγματα έχω να προσθέσω στη συζήτηση που λαμβάνει ήδη χώρα στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Ωστόσο, υπάρχουν και άλλες πτυχές των τελευταίων εξελίξεων που πρέπει να επισημανθούν, με τις οποίες λίγο έχουν ασχοληθεί τα μέσα ενημέρωσης παρότι αφορούν τις μακροπρόθεσμες, διεθνείς επιπτώσεις της ανακατάληψης του Αφγανιστάν από τους Ταλιμπάν.

Ενδεχόμενη στροφή της Κίνας προς το Αφγανιστάν

Οι Ταλιμπάν πιθανότατα είναι σήμερα "σοφότεροι" και πιο έμπειροι πολιτικά από τους "αγρίους" που κατέλαβαν το Αφγανιστάν στα μέσα της δεκαετίας του 1990. Όχι, όμως, και τόσο πολύ.

Άμεσοι στόχοι τους θα είναι να αποφύγουν τις συγκρούσεις (ως απόρροια της άμεσης "τιμωρίας" των ξένων που εργάζονται στη χώρα και των Αφγανών που έχουν δεσμούς με το εξωτερικό), να "τρυπώσουν" στον κρατικό μηχανισμό, ή σε ό,τι έχει απομείνει από αυτόν, και να διασφαλίσουν την οικονομική ανεξαρτησία τους.

Στο πλαίσιο αυτό, δεν αποκλείεται η Κίνα -προβοκατόρικα- να αναπτύξει περισσότερους εμπορικούς δεσμούς με το Αφγανιστάν – καθώς μπορεί να προμηθευτεί από τη χώρα εμπορεύματα όπως σίδηρο, χαλκό και νιόβιο, ενώ θα μπορούσε επίσης να επιδιώξει ακόμη και να συμπεριλάβει το Αφγανιστάν στην πρωτοβουλία "Μία ζώνη, Ένας δρόμος" (One Beld, One Road) συμβάλλοντας στην ανάπτυξη των υποδομών της χώρας.

Μια τέτοια κίνηση θα αποτελούσε πλήγμα για τη Δύση, ωστόσο η Κίνα ήδη εμφανίζεται ιδιαίτερα θερμή σε διπλωματικό επίπεδο έναντι των Ταλιμπάν.

Ο ρόλος της Ινδίας

Σε ό,τι αφορά την περιοχή, όμως, υπάρχουν τουλάχιστον τρία ακόμη περιφερειακά ζητήματα που προκαλούν ευρύτερες ανησυχίες.

Το πρώτο αφορά τη σχέση της Ινδίας με το Πακιστάν. Πιστεύεται ευρέως ότι οι Πακιστανοί είναι "πρόγονοι" των Ταλιμπάν και, παρότι δεν τους ελέγχουν, μπορούν σίγουρα να συνταχθούν μαζί τους. Αυτή η ψυχρή αλήθεια μπορεί εν τέλει να διαρρήξει τους πολιτικούς δεσμούς των ΗΠΑ με το Πακιστάν, προς όφελος της Ινδίας.

Η Ινδία είναι μέλος της ομάδας των χωρών που απαρτίζουν τον Τετραμερή Διάλογο για την Ασφάλεια, γνωστή και ως QUAD (μαζί με τις ΗΠΑ, την Ιαπωνία και την Αυστραλία) και ενδεχομένως τώρα να ενισχύσει τους δεσμούς της με τις ΗΠΑ, εξέλιξη που με τη σειρά της θα σηματοδοτούσε την ενίσχυση του ανταγωνισμού μεταξύ της QUAD και του Οργανισμού Συνεργασίας της Σαγκάης, ή SCO (που απαρτίζουν κυρίως το Πακιστάν, η Κίνα και η Ρωσία) ως προς το ποια "ομάδα" θα επικρατήσει στον 21ο αιώνα.

Οι γεωπολιτικές σχέσεις των ισλαμικών κρατών

Το δεύτερο περιφερειακό ζήτημα σχετίζεται με το ίδιο το Ισλάμ, την αντίληψη που έχει η Δύση για το Ισλάμ, αλλά και τις γεωπολιτικές σχέσεις μεταξύ των ισλαμικών κρατών.

Για πολλούς που δεν κατανοούν την περιπλοκότητα του ισλαμικού κόσμου, οι Ταλιμπάν αντιπροσωπεύουν το "μαύρο πρόβατο" του Ισλάμ, δεδομένου ότι το δυσφημούν.

Ως εκ τούτου, οι σουνιτικές χώρες, όπως η Σαουδική Αραβία, μπορεί -δημοσίως τουλάχιστον- να αισθανθούν την ανάγκη να κρατήσουν αποστάσεις από τη νέα αφγανική κυβέρνηση, αν και αυτό πιθανότατα θα προκαλέσει εσωτερικές εντάσεις με τον πληθυσμό των Ουαχάμπι (θρησκευτικό δόγμα του σουνιτικού Ισλάμ).

Ιράν και Ταλιμπάν

Σε ό,τι αφορά το σιιτικό Ισλάμ, το Ιράν είχε βρεθεί στα πρόθυρα διεξαγωγής ενός ολοκληρωτικού πολέμου με τους Ταλιμπάν το 2000, επομένως θα τους αντιμετωπίσει με μεγάλη δυσπιστία, μολονότι οι Ταλιμπάν ντρόπιασαν με αυτόν τον τρόπο τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Οι γεωπολιτικές επιπτώσεις που σχετίζονται με το Ιράν είναι ότι η ισλαμική δημοκρατία, σήμερα, έχει οριακά περισσότερη ισχύ όσον αφορά τη διαμάχη της με τις ΗΠΑ και μπορεί να θεωρήσει, γεγονός επικίνδυνο, ότι η αποτελεσματικότητα του ανταρτοπολέμου έχει πλέον επιβεβαιωθεί, όπως δείχνουν και οι περιπτώσεις του Λιβάνου και της Συρίας.

Πόλεμος κατά της τρομοκρατίας

Τρίτον, οι τρομοκρατικές ομάδες ανά τον κόσμο έχουν δει τον τρόπο με τον οποίο ενήργησαν οι Ταλιμπάν – τις φρικιαστικές τακτικές τους, τη στρατηγική υπομονή τους και τους τρόπους με τους οποίους έχουν χρησιμοποιήσει τα τρωτά σημεία του Αφγανιστάν εναντίον του.

Ανησυχώ ότι η Αφρική βρίσκεται σε κίνδυνο από αυτήν την άποψη -από τη Μοζαμβίκη και τη Νιγηρία έως την Αιθιοπία και το Μάλι-, όπου οι προσπάθειες των ΗΠΑ, της Βρετανίας και της Γαλλίας να εκπαιδεύσουν ντόπιους στρατούς έχουν αποφέρει μηδαμινά αποτελέσματα, ενώ και η ποιότητα των θεσμών σε αυτές τις χώρες είναι σχεδόν ανύπαρκτη.

Οι επικεφαλής των ανταρτών και των υπηρεσιών ασφαλείας θα πρέπει να προσαρμόσουν με μεγάλη προσοχή, όχι τις τακτικές τους, αλλά τη γενικότερη στρατηγική τους προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις τρομοκρατικές ομάδες που δρουν σε αυτές τις χώρες.

Υπό αυτό το πρίσμα, ο πόλεμος κατά της τρομοκρατίας δεν έχει τελειώσει, απλώς αλλάζει "πεδίο μάχης", ενώ το "Μεγάλο Παιχνίδι" μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη.

Πηγή: Forbes, capital.gr

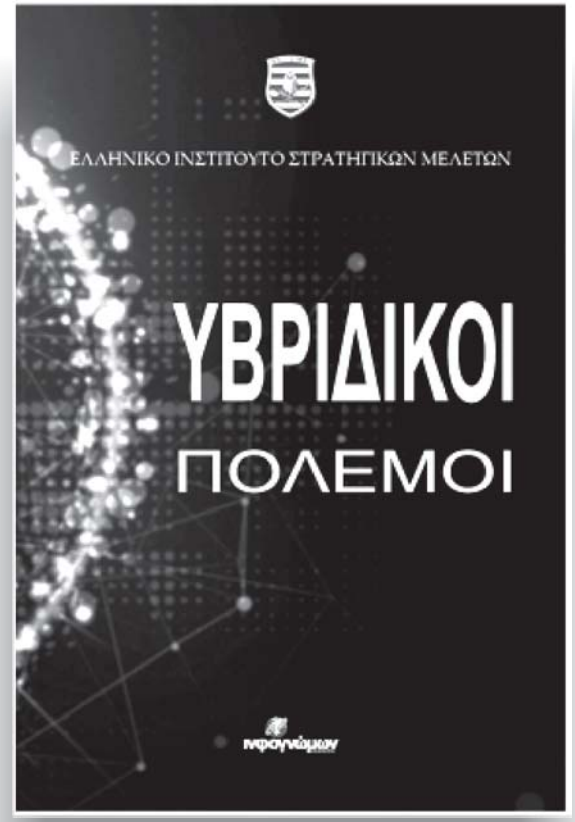

Υβριδικοί Πόλεμοι

Νέα έκδοση του ΕΛΙΣΜΕ από τον εκδοτικό οίκο ΙΝΦΟΓΝΩΜΩΝ

Γίνεται αναφορά σε ένα άνοιγμα πρακτικών, όπως είναι οι κυβερνοεπιθέσεις, η διάδοση ψευδών ειδήσεων, η φαιά διπλωματία, η επίδειξη ισχύος, οι πάσης φύσεως και είδους δολιοφθορές και τρομοκρατικές ενέργειες, οι ψυχολογικές επιχειρήσεις και όλοι οι συνδυασμοί συμβατικών και παρατύπων μεθόδων, ώστε να εξαναγκάζεται ο αντίπαλος σε αντιμετώπιση κρίσεων διαχειριζόμενος ενδεχόμενα πολυδιαστάτων και ταυτοχρόνων απειλών

Κατωτέρω Πίναξ εμφαίνων πρόσφατες εκδόσεις του Ινστιτούτου. Είναι βιβλία, διατιθέμενα σε τιμές συμβολικές και επιβοηθητικές στις λειτουργικές δαπάνες του μη κερδοσκοπικού οργανισμού μας.

Β Ι Β Λ Ι Α Ε Λ Ι Σ Μ Ε

ΤΙΤΛΟΣ	ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ	ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ	I S B N
Γεωπολιτικά	2014	ΕΛΙΣΜΕ	978-960-6851-80-3
Η Ελλάδα κινδυνεύει Σώστε την	2015	ΕΛΙΣΜΕ	978-960-587-018-8
Η Θράκη Ψυχορραγεί	2015	ΕΛΙΣΜΕ	978-960-587-013-3
Τα Βαλκάνια μεταξύ της Δύσης και Ρωσίας	2016	ΕΛΙΣΜΕ	978-618-521-918-5
Ανατολική Μεσόγειος: Παρόν και Μέλλον	2017	ΕΛΙΣΜΕ	978-960-206-602-7
Βαλκάνια, Εύθραυστες Ισορροπίες	2018	Δουδούμης Γ.	978-960-485-199-7
Οι Προβληματισμοί του Προέδρου	2020	Μαρτζούκος Β.	ΔΥ
Η Βαλκανική Σκακιέρα	2020	Δουδούμης Γ.	978-618-5219-46-8
Ελλάς και Σερβία ως Παράγοντες Σταθερότητος και στη Βαλκανική Προοπτική	2020	Pecinar A.-Δουδούμης Γ.	978-960-258-141-4
Η Αμυντική Ολοκλήρωση της Ε Ε	2020	ΕΛΙΣΜΕ	978-618-5219-78-9
Οι Σχέσεις Ελλάδος και Αλβανίας, Προβλήματα-Προοπτικές	2020	9 συγγραφείς	978-618-85237-1-5
Διακόσια χρόνια Βαλκανικής Ιστορίας	2020	Δουδούμης Γ.	978-618-00-2477-7
Η Τουρκία ως Απειλή	2021	4 Συγγραφείς	978-618-85237-0-8
Ελλάς και Βουλγαρία	2021	6 Συγγραφείς	978-618-85237-3-9

Επιβιώνοντας των παραδοξοτήτων

Δοκίμιον

Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Στοχαζόμενος ο Ludwig Wittgenstein μάς αποσαφηνίζει, ότι «δεν μπορούμε να σκεφθούμε αυτό που δεν μπορούμε να σκεφθούμε, ούτε λοιπόν να πούμε αυτό που δεν μπορούμε να σκεφθούμε».

Ιδού ένα πεδίον δοκιμασίας του νού μας. Ένας νωθρός νους χρειάζεται να πιεστεί, να κοπιάσει, να στυφτεί, να ενθλιβεί και εν πάση περιπτώσει να αναγκαστεί, ώστε κάποια στιγμή να ανοίξει εκείνον τον φεγγίτη που προβάλλει και διατρανώνει την απεραντοσύνη των πνευματικών οριζόντων. Των οριζόντων της διανοήσεως, των αναλογισμών, των εσωτερικών μονολόγων, των αρθρωτών ειρμών, της κριτικής ικανότητος και τέλος του ωρίμως σκέπτεσθαι.

Δημοσκοπικώς τεκμαίρεται, ότι το μείζον των ανθρώπων λειτουργεί τον νού του κατ'αποκλειστικότητα για εξεύρεση λύσεων επί προβλημάτων εξασφαλίσεως του επιουσίου άρτου (plèbes) και του περισσίου χαβιαριού (élite). Επωδός: για τους πολλούς είναι η επιβίωση του σήμερα· για τους ολίγους το motto είναι, ζήσε το σήμερα με τέρψη και ευφροσύνη και άσε τους άλλους να πεθάνουν. Στην πραγματική ζωή αυτή η παραδοχή είναι κανόνας αδιαμφισβήτητος. Κατά την κοινωνιολογική νομική όμως αυτή η ομολογία αποτελεί παραδοξότητα, αφ'ἧς ενυπάρχει κάποια συγκρουσιακή συναίσθησις του ορθού και του μη ορθού. Είναι παραδοξότητα. Είναι σαν απροσδόκητη νεύσις· σαν παραλογισμός· σαν το ασυνήθως ποιείν. Αλλά τί μπορεί να είναι το παράδοξον, δεδομένου, ότι αυτή η έννοια διακρίνεται για την ευκαμπτότητά της και συνήθως ερμηνεύεται κατ'υποκειμενικήν έκφρασιν ἤ υπαινιγμόν και συχνάκις είναι ανάλογος πολιτικών υπαγωγών και άλλων συμφεροντολογιών.

Όλοι συμφωνούμε, ότι παράδοξον είναι ό,τι δήποτε αντιτίθεται προς τις επικρατούσες αντιλήψεις καθώς και ό,τι δήποτε εκφράζεται με παραπλανητικές εισηγήσεις, οι οποίες αποκαλυπτόμενες απορρίπτονται από τους κοινούς νόες. Ωστόσον αυτή η οπτική γωνία υπό την οποία παρατηρούμε και χαρακτηρίζουμε το κάτι σαν παράδοξον, τούτο το κάτι μπορεί εν τῳ μέλλοντι να εξελιχθεί σε επικρατούσα αλήθεια.

Παράδειγμα. Όταν ο Γαλιλαίος διετύπωσε την θεωρία του, ότι η Γη κινείται, είχε σαν αποτέλεσμα να οδηγηθεί ενώπιον της Ιεράς Εξετάσεως, ως προβάλλων το παράδοξον έναντι της αληθείας της Αγίας Γραφής. Αργότερα η επιστήμη απεκατέστησεν το φυσιολογικόν.

Άλλο παράδειγμα. Μέχρι προ τινος εθεωρείτο παράδοξον το γεγονός της υιοθεσίας βρεφών/νηπίων από τους LGBTs. Σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση αποδέχεται αυτή την ιδιαιτερότητα και μάλιστα την θεωρεί, ως επικρατούσα αλήθεια και καλεί τους Ευρωπαίους εταίρους να την θεωρήσουν, ως το εύνομον των ίσων δικαιωμάτων και απαξάπαντες καλά θα κάνουν να την εισποιήσονται. Αυτή βεβαίως για τους πολλούς είναι πολιτική απόφαση σκοπιμότητος. Απομένει στην επιστήμη να αποφανθεί επ'αυτού. Τούτο βεβαίως εξακολουθεί να είναι καί παράδοξο καί ασυμβίβαστο προς μίαν μέχρι σήμερα θεωρουμένη φυσιολογικότητα, ωστόσο η πολιτική προσεγγίζει τα ζητήματα αποβλέπουσα σε σύγχυσιν εννοιών και εν ταυτῳ εργαλειοποίησιν επί μέρους αληθειών, ώστε το κάθε επίμαχον, διαφιλονικούμενον και επίδικον θέμα να επιβάλλεται σαν αναγκαιότητα και σαν επικρατούσα αλήθεια.

Εδώ δηλαδή παρατηρούμε μία προσπάθεια της πολιτικής για να συνταυτισθεί η διαφορετικότητα με την πραγματικότητα. Με την πρακτική αυτή θα οδηγηθεί το ζήτημα -και το κάθε ζήτημα που καθρεπτίζει παραδοξότητες- σε ολική έλλειψη διαφοροποιήσεως, όπως και σε αναίρεση και εξαφάνιση των διαφορετικών ενδείξεων και προϋποθέσεων από τις οποίες άρχεται -κατά περίπτωσιν- η επιστημονική εξήγηση. Το σημαινόμενον είναι, ότι το τελικόν σκοπούμενον είναι ο εκμηδενισμός της ευθύφρονος ἤ και γνωμοδοτικής σκέψεως. Όταν η πολιτική και οικονομική élite μιας εθνικής οντότητος προσφεύγει σε επιβολή παραδοξοτήτων, ώστε να καταστεί ευχερεστέρα η πνευματική ποδηγέτηση της κοινωνίας, τότε τα άτομα οφείλουν να οχυρωθούν πίσω από μίαν κάποιου βαθμού υγιεστέρα λογική για να επιβιώσουν των ψυχοδιαγνωστικών περιπετειών… τουλάχιστον.

Στην Ελλάδα οι παραδοξότητες επισημαίνονται κυρίως από τους ηλικιωμένους ένεκα διαπαιδαγωγήσεώς των επί αρχετύπων αξιών και εμπειροπραγμοσύνης επί πνευματικών παγιδεύσεων και άλλων πνευματοκτόνων απειλών. Ως γεγονός, τα σήμερον τεκταινόμενα πλειστάκις παρουσιάζουν αντιθέσεις, ως προς τα άλλοτε παγκοίνως αποδεκτά, ως λογικά και αληθή. Τα παρατηρούμενα σαν παραδοξότητες εκ μέρους των παλαιών, οι νεώτεροι τα δέχονται σαν φυσικές συνέπειες μιας κοινότητος εν αναπτύξει. Δέχονται ότι η επιστήμη, η τεχνολογία και τα καινοφανή βιώματα κανοναρχούν τις κοινωνικές ομάδες επί αλλοίων θεωρήσεων με επιβοήθηση αλγοριθμικών προσεγγίσεων και με την παραινούσα βιοπολιτική. Εδώ ενεδρεύουν οι πολιτικο-οικονομικές προθέσεις, οι σκοπούσες σε ένα πλαστούργημα πειθηνίων οπαδών και επιμόνων καταναλωτών. Η έλλειψις εμπειρικών παραστάσεων των νέων διεγείρει τους κώδωνες συναγερμού, οι οποίοι προσκαλούν σε οργάνωση συστημάτων επιβιώσεως των ραγδαίως νεοπλαθομένων παραδοξοτήτων. Η αλήθεια για το εάν οι παλαιοί ἤ οι νέοι έχουν το δίκαιον με το μέρος τους παραμένει ένα κρίσιμον και διαρκές ερώτημα.

Η μη επιδεχομένη αμφισβήτησιν πραγματικότητα είναι, ότι η ενεστώσα κοινωνική πρόταξις έχει αποκοπεί από την παραδοσιακή κληρονομιά των ηθών, των πίστεων, των επιδιώξεων και των προσδοκιών και ανοίγεται ένα νέο κεφάλαιο, που υπηρετεί ντιρεκτίβες προοδευτισμού και νεοταξικού πολιτισμού, με τον χαμαιλεόντειον μανδύα ενός καινοφανούς, πλαγίως και αρτίως λειτουργούντος δεσποτισμού. Αυτός ο «διαφωτισμένος» δεσποτισμός δεν είναι άλλο τι από μία σταδιακή και σαφώς αδιακοίνωτος μετάβασις σε ένα άγνωστο και φοβιστικό μέλλον. Είναι ένα «υπομανιφέστο» του great reset.

Μία πικρή σκέψη εκείνων των εχόντων την ικανότητα να διορώνται τα ενδεχόμενα και τα επικείμενα είναι, ότι ουδαμού διαφαίνεται κάποια τάσις ριζοσπαστικής πολιτικής, στοχευούσης σε μία εθνική και όχι πληθυσμική επικαρπία. Είναι η στυγνή εφαρμογή μιας βιοπολιτικής, διακρινομένης για την ανακολουθία και την ασυνάφειά της με την εθνική πολιτική. Εξ άλλου η ριζοσπαστικότητα είναι μία εχθρική παρέμφασις απέναντι στην -κατά συμπερα-

σμόν- κηδεμονευομένη European commission, της οποίας το κύρος, η επιρροή, η ισχύς, η αυθεντικότης και η γενικευμένη παραδοχή αμφισβητείται από το σύνολο σχεδόν των εταίρων της για τους επί μέρους ενός εκάστου εθνικούς λόγους.

Στην Ελλάδα όλες οι κυβερνήσεις θεωρούν εαυτές, ότι απολαμβάνουν της γενικής εκτιμήσεως μιας εξαιρέτου διαχειρίσεως των εθνικών και των κοινωνικών θεμάτων. Ιδιωφελώς εθελοτυφλούν στο πραγματικό δεδομένο, ότι είναι υπονομευμένες όχι μόνον από ξένες «ορατές» δυνάμεις αλλά και από επιχωρίους οικονομικούς παράγοντες (χρηματοδότες της εξουσίας) ένθα και τελικά εγκαταλείπονται από όλους· και κατά μεν το ελάχιστον απογοητεύονται και κατά δε το μέγιστον προδίδονται. Το ίδιο λοιπόν το κράτος αποτελεί παραδοξότητα εφ'όσον δεν ισχύει η δημοκρατία, όπως αυτή ησκήτο από τους αρχαίους μας προγόνους. Αυτό άλλως τε είναι και το ανεγνωρισμένο κληροδότημα των σοφών εκείνων και αποτελεί παράδειγμα και δίδαγμα διοικήσεως.

Ο θεσμός της ισχυούσης μαζικής δημοκρατίας συνηγορεί στην άσκηση εξουσίας από τους ολίγους. Δημοκρατικές οντότητες με πολυάριθμη σύνθεση αντιμετωπίζουν συνεχείς συγκρούσεις μεταξύ αποτελεσματικότητας και δημοκρατικού ελέγχου. Αυτό το διαπιστούμενον εισαγάγει την πολυεπαινούμενη σημερινή δημοκρατία στον χώρο των παραδοξοτήτων. Και έτι πλέον, όταν ομάδες κοινών συμφερόντων επηρεάζουν κυβερνητικές αποφάσεις σημαίνει, ότι η πολιτική οργάνωση επιτρέπει πολλαπλά σημεία προσβάσεως σ'αυτή. Έτσι η κυβερνητική δραστηριότητα αγγίζοντας ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων, αναγνωρίζει, ότι το κυβερνητικό σχήμα δέχεται κανόνες παιγνιδιού υπαγορευομένους από αδιαφανείς οντότητες. Συνεπώς το θέμα πλέον περιφέρεται ως απείκασμα σκυλευομένου ετοιμοθανάτου. Τώρα εάν υπάρχουν κυβερνητικοί διαφωνούντες με την σκέψη των πολλών εντός του κυβερνητικού σχήματος, διότι θεωρούν ένιες αποφάσεις ως ασύνετες, τότε αυτά τα άτομα παραμερίζονται. Ενέχονται ως παραβιάζοντα αυτή την «ομαδοσκέψη», η οποία -και εκ του αποτελέσματος- αποδεικνύεται, ότι καταπολεμά τους πολεμίους του «κατευνασμού» των ομάδων των «κοινών» ἤ και των «ειδικών» συμφερόντων. Όλο αυτό το πραττόμενον θυμίζει όπερα μπούφα. Είναι παραδοξότητα πλήττουσα την αξιοπιστία μιας ασπαστής δημοκρατίας.

Το ίδιο προσβάλλεται η δημοκρατία όταν το 80% του λαού αντιτίθεται στην Συμφωνία των Πρεσπών η δε κυβέρνηση προχωρούσα στην περαίωση μιας επιληψίμου και απροσφόρου Συμφωνίας προσβάλλει το εθνικόν αισθητήριο των ψηφοφόρων, εκείνων δηλαδή των επιγόνων των Μακεδόνων και ακυρώνει την απαράγραπτον Ελληνικήν Ιστορίαν. Τί φρικαλεότερον άραγε από μίαν κυβέρνηση επιβάλλουσα το παράδοξον, ως πράξιν εθνικώς συμφέρουσα; Τί πιο παράδοξον από θεσμικά πρόσωπα να προβαίνουν σε αφαίρεσιν εθνικών συμβόλων από χώρους θεωρουμένους, ως τέμπλα υψίστης εθνικής προβολής; Αφαιρούμενα τα εθνικά σύμβολα από τον προεδρικόν σηκόν δηλοί ριψοκίνδυνον αρχήν εθνικής αποσυνθέσεως. Αυτά τα συστήματα της συμπεριφοράς των θεσμικών φορέων αναλυόμενα αξιολογούνται σαν μολυσματικά μικρόβια, άγνωστα ακόμη και στις χαλεπές περιόδους του έθνους και των οποίων η μοχθηρότητα αναθεματίζει και καταδικάζει το αύριον των Ελλήνων.

Και όταν αυτός ο λαός βλέπει αυτό το λογικώς/εθνικώς απίθανο φαινόμενο και σιωπηρώς το ανέχεται σημαίνει, ότι η παραδοξότητα νικά και συνεπώς ανάμεσα στο κατακαλυπτικό μικροβιοπεπλεγμένον καθεστώς και στον Έλληνα πολίτη υπάρχει ανακρωτηρίαστη συμβίωση μετά ριζικής ασυμβατότητας. Οποία παραδοξότης!

Με ένα τέτοιο βεβηλωμένο καθεστώς, ως γεγονός και ως δεδομένον, είναι αδύνατον το κράτος/έθνος να απαυγάζει μιας κάποιας ηθικής υπεροχής, ποιοτικού επιπέδου και δραστικού όγκου εθνικήν ισχύ. Και εφ'όσον η λογική μας διαβεβαιώνει, ότι η ισχύς είναι η ικανότητα του κατόχου της να επιβάλλει την συμμόρφωσιν ἤ την υπακοή απαξαπάντων των αντιτιθεμένων στην βούλησή του και επειδή ο Θουκυδίδης μάς το καθιστά σαφές, ότι ο ισχυρός πράττει ό,τι του επιτρέπει η δύναμή του και ο αδύναμος υποχωρεί αποδεχόμενος και υποκλινόμενος στην ισχύ, τότε στην περίπτωσίν μας αναφύεται ζήτημα ιδιαιτέρας κρισιμότητος. Ίσως οι Ελληνικές κυβερνήσεις έχουν ασπασθεί την ρήσιν του Rousseau, ότι «*ο ισχυρός δεν είναι ποτέ τόσον ισχυρός, ώστε να είναι πάντοτε αφέντης. Εκτός κι αν μετατρέψει την δύναμή του σε δικαίωμα και την υπακοή σε καθήκον*». Αλλά τότε και πάλιν ευρισκόμεθα ενώπιον του παραδόξου, ότι δεν μπορεί οι ιθύνοντες για την τύχη της αυριανής Ελλάδος να αγνοούν, ότι οι σχέσεις μεταξύ κρατών, απουσίᾳ κάποιου κοινού πλαισίου νόμων ἤ συναινέσεως είναι συνήθως σχέσεις ισχύος.

Και ενώ βιώνουμε καθημερινώς εκ μέρους της Τουρκίας την απειλή βίας, υποκρυπτούσης χρήσιν ισχύος, εμείς επικαλούμεθα το Διεθνές Δίκαιον και την ηθική της συμμαχικής συμπεριφοράς καθώς και των ανεμπιστεύτων διαπραγματεύσεων καταφεύγοντας σε διεθνείς οργανισμούς. Αυτοί οι οργανισμοί δεν λυγίζουν σε λυγμούς απεγνωσμένων οντοτήτων διακωδωνιζουσών την σχέσιν των με το θείον και την υπερτέραν ηθικήν αλλά συμβουλεύονται την γεωπολιτική και γεωοικονομική πλάστιγγα, η οποία γέρνοντας μαρκάρει (διατυπώνει ετυμηγορίαν) το βάρος της βολικής συνθήκης ἤ του προσδιορισμένου συμφέροντος εκείνων των ισχυροτέρων μελών των περιλαμβανομένων στο οργανόγραμμα του θεσμού (ΣΑ/ΟΗΕ, ΕΕ, ΝΑΤΟ). Με το να προσφεύγουμε σε οργανισμούς και ουσιαστικά -όπως είπαμε- στα ρυθμίζοντα τους οργανισμούς ισχυρά έθνη για να μας προστατεύσουν από τους Τούρκους, δεν επιτυγχάνουμε άλλο τι από το να χαρακτηρισθούμε ζητιάνοι μιας κρυπτογραφημένης γεωπολιτικής αγάπης.

Αυτή μας η προσδοκία είναι ψευδαίσθηση μιας ιστορικής αλήθειας, διδασκούσης διαχρονικά, ότι η διπλωματική ρητορική των συμπαθούντων την χώρα μας είναι έκφραση διεστραμμένης γοητείας, καθόσον ουδεμία πρόθεσις υποστηρίξεως περιέχεται στα σχέδια ενεργείας αυτών, για μία δικαιολόγηση επιστροφής σε ποηγηθείσες προβλέψεις της όποιας παρερμηνευμένης στρατηγικής ασφαλείας.

Ας το δεχθούμε κάποια στιγμή, ότι αυτά που ζητούμε από το Διεθνές Δίκαιον δεν είναι προσεγγίσιμα και ταιριαστά από το και με το -αποκλειστικά δικό μας- σύστημα αναφοράς. Άλλωστε κι εμείς «δεν υπάρχουμε» με εκείνες τις διαστάσεις που προκαλούν την περιέργεια, το ενδιαφέρον και εν τέλει την προσοχή εκείνων στους οποίους εμείς ελπιστικά προστρέχουμε. Μας λείπει ίσως η επάρκεια εκείνων των δυνάμεων που εγγυώνται την επιβίωση των ευσεβών μας πόθων. Νομίζουμε, ότι συνυπάρχουμε εταιρικῷ δικαίῳ στο club των εξόχων, ψευδαισθανόμενοι και αποδεχόμενοι τις παραδοξότητες σαν φυσικότητες.

Έχουμε φθάσει στο σημείο να ψηφίζουμε, με προνοούσα πολιτική ορθότητα, ένεκα ενός αρνητικού για μας ενδεχομένου, μήπως χαρακτηρισθούμε φασίστες ἤ ρατσιστές και ένεκα υπεισαγομένης υποψίας μήπως πάει χαμένη η ψήφος μας. Έτσι καταλήγει η ψήφος μας σε όλους εκείνους, οι οποίοι ορκίζονται, ότι θα μας εκπροσωπούν και οι οποίοι -παρά τις δικές μας συγκεκριμένες πολιτικές και κοι-

νωνικές θέσεις και τοποθετήσεις- δηλώνουν ευτυχείς, ότι επί παραδείγματι, οι λαθρομετανάστες μουσουλμάνοι θα λύσουν το δημογραφικό της χώρας. Οποία παραδοξότης!

Και μια και αναφερόμεθα σε λαθρομετανάστες ας αποσαφηνίσουμε και την ακολουθούσα πτυχή. Η οικονομική υποστήριξη αυτών των -κατά κανόνα αγνωμόνων- αλλοεθνών και αλλοδόξων, εάν άλλαζε κατεύθυνση και όδευε προς υποστήριξιν Ελληνικών οικογενειών, θα αποτελούσε ένα θεάρεστο πρώτο βήμα για την ενδυνάμωση των μεγεθών και μιας βελτιωμένης συνθέσεως της Ελληνικής φυλής. Και γιατί άραγε μας διαφεύγει, ότι το δημογραφικό είναι ένας από τους ουσιαστικοτέρους παράγοντες εθνικής ισχύος; Απλούστατα… διότι ουδείς «επίσημος» φορέας μας το διαδηλώνει. Αυτός ο «φορέας», ως εκ της στάσεώς του συνεπάγεται, ουδόλως ενδιαφέρεται για ένα κράτος/έθνος. Καιροσκοπεί με ψηφοθηρικές εκτιμήσεις για ένα δημογραφικό μετασχηματισμό, ο οποίος απορρέει ένεκα της εισαγομένης υπεργεννητικότητας και η οποία κυριολεκτικά εγγυάται προεξόφλησιν ενός κράτους με υπερχειλίζοντα πολυεθνικόν πληθυσμόν. Αλλά αυτός ο «πληθυσμός» -καθ' οιανδήποτε προσέγγισιν- δεν είναι παράγων εθνικής ισχύος. Είναι ένας αδιαμφισβήτητος παράγων υποστηρίξεως αντιπάλων ενεργούντων στα πλαίσια υβριδικού πολέμου.

Ίσως η πολυσυζητουμένη τελευταίως «νέα τάξη πραγμάτων» σχεδιάζει να μας εισαγάγει σε ένα «βελτίονα» εξ όλων των πιθανών κόσμων! Ένα κόσμον επεξηγούντα τις τροπικές έννοιες «αναγκαιότητα» και «ενδεχομενικότητα». Ως εκ τούτου, η αναγκαία αλήθεια περιγράφεται, ως αλήθεια σε κάθε πιθανόν κόσμον και η ενδεχομένη αλήθεια ως αλήθεια σε ένα τουλάχιστον πιθανόν κόσμον. Και εδώ, οι όσοι των Ελλήνων ανησυχούν, ίσως πρέπει να σκεφθούν με ποίον τρόπον θα πρέπει να επιβιώσουν όλων αυτών των «αναγκαίων» και «ενδεχομένων» παραδοξοτήτων.

Μία βασική και αποτελεσματική συνταγή επιβιώσεως είναι η απόκτησις γνώσεων. Και σαν μία προϋπόθεσις της προικοδοτήσεώς μας με γνώσιν είναι η αποφυγή παρακολουθήσεως και εγκολπώσεως πολιτικών θέσεων διαγγελλομένων και διασκεδαζομένων δια των media. Πρέπει να αντιλαμβανόμεθα, ότι δύσκολα εντοπίζεται επιπολάζουσα κάποια χρηστοήθης θέσις εντός ενός συνόλου παραδοξοτήτων και ανάμεσα στις πλημμυρίδες των τοξικών διακηρύξεων των πολιτικών ακατανοήτων «νοουμένων».

Η γνώσις αποκτάται με ασκήσεις του εγκεφάλου μας, με ψυχική διάθεση, με μελέτη. Η διάνοια εκπαιδεύεται με επεξεργασία των περιαγομένων στην νοόσφαιρα εννοιών. Έχουμε χρείαν διαυγούς αντιλήψεως των συμβαινόντων στο άμεσο και στο ευρύτερο ελληνικό πολιτικό, κοινωνικό και το «φαινομενικό» περιβάλλον. Να είμαστε σε θέσιν να ανακαλύπτουμε την υπερέχουσα αντικειμενικότητα, τον ορθολογισμόν. Συναρμολογώντας τα συστατικά της σκέψεως να βρίσκουμε τις αντινομίες και την διαιτητεύουσα ανθρωποσοφία. Δεν χρειάζεται καταληπτική φαντασία για να αισθανθούμε την ειδητική αναγωγή, την υποβοηθούσα στην πρόσληψη διανοητικών φαινομένων. Η ανάγνωσις των εκλαϊκευμένων φουτουριστικών έργων των Aldus Huxley και George Orwell μας διευκολύνει στο να προσαρμόσουμε τις μεθόδους σκέψεως, ως και των διερωτήσεών μας στα πλαίσια αναφοράς ενός brave new world. Έχοντας την μέθοδο αναγνωρίσεως του κόσμου κατανοούμε με κάθε ευκολία την λειτουργία της δικής μας λογικής, τις βασικές αρχές του «είναι» (οντολογία), τις παραδοσιακές αξίες, την πολιτική ανθρωπολογία, τον στανικό μεταμονternισμό την απαξίωση της ανάγκης του ανθρώπου στο να υπάγεται σε μία πίστη (θρησκευτική/φυλετική συγκατάταξη) και το shock της διαρκούς αλλαγής. Με την γνώση είμαστε σε θέση να υπολογίσουμε το εάν η οικονομία της χώρας διαθέτει τα assets (περιουσιακά στοιχεία και ενεργητικά επιχειρήματα), ώστε να κατέχει δικαιολογημένα την θέση του πρωτεύοντος παράγοντος στην σκληρά εθνική ισχύ. Και εάν όχι, ποίον είναι το αίτιον, της ανατροπής των παραγωγικών συντελεστών και των σχεδιασμών επί της οικονομικής στρατηγικής.

Ιδού ένα παράδειγμα εξαγωγής συμπερασμάτων ένεκα εξησκημένων εσωτερικών μονολόγων. Μας τονίζουν, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η ορθή οδός, είναι η λύση των προβλημάτων μας. Όμως η πολυεπαινουμένη ΕΕ δεν είναι η ανωτέρα οντότητα, της οποίας η βασική μέριμνα είναι η συντήρηση του Δυτικού Πολιτισμού σε ένα επίπεδο, στο ύψος του οποίου αρχικώς έχει αναγνωρισθεί, ως ο κόσμος ο παρακαταθέτων αξίες ελευθερίας και δημοκρατίας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει το ίδιο πρόβλημα με όλους τους πρότερον ανεγνωρισμένους, ως σκαπανείς του πολιτισμού και συντάκτες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Τέλος οι διανοητικές, οι ιδεολογικές και λοιπές ανησυχίες των νέων -καλόν μάλλον θα ήταν- να εστιάζονται σε ορθολογισμένες προσδοκίες και επιλογές· όλες αυτές οι επιλογές οριοθετημένες και μακράν επιρροών δηλητηριωδών ιδεοληψιών. Χρήσιμον επίσης είναι να αναγνωρίζονται οι απολήξεις του κοινωνικού συντελεστού, ο οποίος αναφέρεται στην οικονομική ψυχολογία. Να προσμετρούν τις επιδιώξεις τους μέσω ενός λογικού θετικισμού. Να προβλέπουν τα επερχόμενα, ώστε να μην αιφνιδιάζονται από τα διαφαινόμενα ἤ και άλλα ανακύπτοντα πρωτότυπα ἤ τεχνητώς διοχετεύσιμα μετασυστήματα. Να έχουν δηλαδή σε διαρκή ετοιμότητα το ατομικό τους σχέδιον πανοπτικής προσηλώσεως στα υπό μελέτην ἤ σαφήνισιν ζητήματα. Να καταστούν -όσο το επιτρέπουν οι ικανότητές τους- κριτικά σκεπτόμενες προσωπικότητες και όχι εξαρτώμενες μονάδες από πολιτικές τοξίνες ή ακόμη υποκείμενα εν απογοητεύσει και εν απογνώσει, όπου η σκυτάλη αναλαμβάνεται από παραισθησιογόνες συνταγές. Διότι έτσι κυοφορούνται ενδεχόμενες απονενοημένες ἤ και ακραίες πράξεις.

Όλα τούτα είναι θλιπτικά φαινόμενα της εποχής, εκτός κανόνων (παραδοξότητες), πλην δεκτά ως επικρατούσα αλήθεια.

Επιλογικά ο κάθε ένας Έλλην πολίτης έχει να σκεφθεί, ότι είναι μία μοναδικότητα ανάμεσα σε ένα πλήθος επιλογών, πίστεων, πεποιθήσεων και ενδιαφερόντων. Η νομοτέλεια της ανάγκης διανέμει ρόλους για τον κάθε ένα, ο οποίος κάθε ένας οφείλει να υπολογίζει και να το πιστεύσει, ότι μπορεί και μόνος του σε ένα πλαίσιο δράσεων να συνεισφέρει σαν καρποφόρος συντελεστής της εθνικής μας επιβιώσεως. Και όχι μόνον, αλλά με την ελληνική του συνείδηση και την απόκτηση μιας αναλόγου μορφωτικής επαρκείας να προσφέρει στην Ελλάδα την επικουρική του σύναρση για μία εθνική προέλαση της οποίας τελικός σκοπός είναι η διεθνής αναγνώριση. Είναι η παραδοχή εκ μέρους των ξένων, ότι η Ελλάς είναι ένα στιβαρό και ακμάζον έθνος. Ένα έθνος, που επιβάλλει το δίκαιον απέναντι σε άλλες διεθνείς οντότητες, εν δυνάμει φιλόδοξες και ονειρόπληκτες.

Το να επιβιώσουμε των κατακαλυπτικών παραδοξοτήτων είναι στο δικό μας χέρι.

Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Γεγονότα και εξελίξεις στο διάστημα Από 11 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021 έως 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2021

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χ. Μουστάκη
Επιτίμου Διοικητού 1ης Στρατιάς

1. ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

α. Κύπρος

Όλο αυτό το διάστημα ο κ. Ερντογάν και ο Τ/Κ ηγέτης κ. Τατάρ συνέχισαν να δηλώνουν, ότι η τουρκική πλευρά επιμένει στη λύση των δύο κρατών, παρά τις αντιδράσεις της διεθνούς κοινότητας.

Στις 28 Αυγούστου ο τέως πρόεδρος του «ψευδοκράτους» κ. Ακιντζί δήλωσε ότι η Τουρκία δεν ενδιαφέρεται για την αναγνώριση του «ψευδοκράτους» από άλλα κράτη και ότι υπονομεύει την εξεύρεση λύσης, γιατί έχει σχεδιάσει την μετατροπή των κατεχομένων σε επαρχία της Τουρκίας, προσθέτοντας ότι αυτή τα ελέγχει πλήρως και επιβάλλει τις αποφάσεις της δια πυρός και σιδήρου.

Στις 20 Ιουλίου ο κ. Ερντογάν, κατά την επίσκεψή του στα κατεχόμενα, ανακοίνωσε το μερικό άνοιγμα των Βαρωσίων (3,5%), παρά τις συστάσεις των ΗΠΑ, της ΕΕ και της Ρωσίας. Η Ελλάδα και η Κύπρος αντέδρασαν διπλωματικά και πέτυχαν την καταδίκη της Τουρκίας από πάρα πολλές χώρες και κυρίως από τις ΗΠΑ, την ΕΕ τη Ρωσία και το ΣΑ/ΟΗΕ με σκληρή του απόφαση στις 23 Ιουλίου. Παρ΄όλα αυτά ο ΥΠΕΞ κ. Τσαβούσογλου απάντησε ότι η Τουρκία θα συνεχίσει την πορεία της.

Η Τουρκία επιχειρεί τη δημιουργία νέων τετελεσμένων, τα οποία θα χρησιμοποιήσει ως διπλωματικό χαρτί σε μελλοντικές διαπραγματεύσεις.

Η Ελλάδα και η Κύπρος πρέπει να αλλάξουν πολιτική και να μην εμπλακούν σε νέες συνομιλίες, αν η Τουρκία δεν ανακαλέσει την απόφαση για το άνοιγμα των Βαρωσίων καθώς και την πρόταση για την λύση των δύο κρατών. Επίσης θα πρέπει να διασφαλίσουν μία αξιόπιστη αποτροπή στην Κύπρο και τον Ελλαδικό χώρο, καθώς είναι βέβαιον ότι η Τουρκία θα τορπιλίζει την λύση της ΔΔΟ επιδιώκοντας αυτή της Συνομοσπονδίας και αν δεν το επιτύχει θα επέμβει δυναμικά όταν της δοθεί η ευκαιρία για να επιβάλει τη λύση των δύο κρατών.

Στις 5 Αυγούστου το ΣΑ/ΟΗΕ αποφάσισε την ανανέωση της θητεία της UNFICYP για 6 μήνες, προκαλώντας την αντίδραση της Άγκυρας, γιατί δεν ζητήθηκε και η συγκατάθεση του ψευδοκράτους.

β. Ε/Τ Σχέσεις

Στις 14 Ιουνίου συναντήθηκαν στις Βρυξέλλες στο περιθώριο της Συνόδου του ΝΑΤΟ οι κ.κ. Μητσοτάκης και Ερντογάν και αποφάσισαν την αποφυγή προκλήσεων και τη δημιουργία διαύλου επικοινωνίας μέσω των συμβούλων τους.

Η Τουρκία διεθνοποίησε το θέμα της αποστρατιωτικοποιήσεως των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου με την αποστολή στις 13 Ιουλίου επιστολής προς τον ΓΓ/ΟΗΕ από τον μόνιμο εκπρόσωπό της κ. Σινιρλίογλου. Τους ισχυρισμούς του αντέκρουσε με τεκμηριωμένα επιχειρήματα η μόνιμη εκπρόσωπος της Ελλάδος στον ΟΗΕ κ. Θεοφίλη στις 27 Ιουλίου.

Στις 23 Ιουλίου τουρκική φρεγάτα επιχείρησε να αναλάβει την έρευνα και διάσωση σε περιοχή εντός της οριοθετημένης ΑΟΖ Ελλάδος – Αιγύπτου ΝΑ της Κρήτης χωρίς επιτυχία, λόγω της αντιδράσεως του ελληνικού λιμενικού.

Στις 20 Αυγούστου οι κ.κ. Μητσοτάκης και Ερντογάν είχαν τηλεφωνική συνομιλία για την κατάσταση

στο Αφγανιστάν και συμφώνησαν ότι πρέπει να στηριχθούν οι γειτονικές χώρες προκειμένου να παραμείνουν οι πρόσφυγες σε αυτές και να αποτραπεί η δημιουργία και νέου προσφυγικού κύματος. Ανεξαρτήτως αυτού η Ελλάδα παίρνει μέτρα για την αντιμετώπιση μιας ενδεχόμενης εργαλειοποίησης από την Τουρκία των προσφύγων από το Αφγανιστάν.

Η Ελλάδα αντέδρασε διπλωματικά και κατάφερε να εξασφαλίσει τη συμπαράσταση πολλών χωρών και κυρίως των ΗΠΑ, που με δηλώσεις τόσο του προέδρου κ. Μπάϊντεν, όσο και του ΥΠΕΞ κ. Μπλίνκεν κάλεσαν την Τουρκία να συμμορφωθεί με το Διεθνές Δίκαιο. Δυστυχώς όμως η Σύνοδος Κορυφής της ΕΕ στις 24-25 Ιουνίου ανέβαλε για μία ακόμη φορά την επιβολή κυρώσεων στην Τουρκία, αποδεχόμενη την προσχηματική αποκλιμάκωση της εντάσεως από την Τουρκία ως ειλικρινή.

Στις 9 Σεπτεμβρίου οι κ.κ. Ερντογάν και Ακάρ, μιλώντας σε συνέδριο στη Σμύρνη με θέμα «Η θάλασσα των νήσων» και όχι του Αιγαίου, με ότι αυτό σημαίνει, επανήλθαν στην ακραία ρητορική. Κατηγόρησαν την Ελλάδα για μαξιμαλιστική πολιτική σε βάρος της Τουρκίας και επανέλαβαν όλες τις παράνομες διεκδικήσεις σε βάρος της Ελλάδος. Ο κ. Ακάρ αναφέρθηκε και στη δήθεν καταπίεση της «Τουρκικής» μειονότητας στη Θράκη, τη Ρόδο και την Κω. Ως γνωστόν όμως στη Ρόδο και στην Κω δεν υφίσταται αναγνωρισμένη μουσουλμανική μειονότητα, καθόσον στη Συνθήκη των Παρισίων του 1947 δεν γίνεται καμία αναφορά σε αυτούς και ως εκ τούτου εντάχθηκαν στην Ελλάδα ως τουρκόφωνοι Έλληνες πολίτες.

Η διαφοροποίηση του κ. Ερντογάν αποτελεί προσωρινή τακτική κίνηση και όχι μακροπρόθεσμη στρατηγική, οφειλομένη στις αντιδράσεις της ΕΕ και κυρίως των ΗΠΑ. Θα τηρήσει δε αυτή την τακτική, όσο τον βοηθά να αποφεύγει τη διεθνή απομόνωση στην οποία έχει περιέλθει εξ αιτίας της προκλητικής του συμπεριφοράς. Γι αυτό η Ελλάδα δεν πρέπει να εφησυχάζει αλλά να προετοιμάζεται για να αντιμετωπίσει μόνη της τυχόν επιθετική ενέργεια της Τουρκίας, γιατί η βοήθεια των φίλων και συμμάχων στην κρίσιμη ώρα δεν είναι δεδομένη, όπως έγινε στον Καύκασο, που η Ρωσία εγκατέλειψε την Αρμενία και στο Αφγανιστάν, που ΗΠΑ, ΝΑΤΟ και ΕΕ το εγκατέλειψαν στο έλεος των Ταλιμπάν.

γ. Εξωτερικές Σχέσεις

(1) Με ΗΠΑ

Οι σχέσεις των δύο χωρών βρίσκονται στο καλύτερο δυνατό επίπεδο από ποτέ. Αυτό επιβεβαιώθηκε με τις δηλώσεις του προέδρου κ. Μπάϊντεν, του ΥΠΕΞ κ. Μπλίνκεν, του προέδρου της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της Γερουσίας γερουσιαστή κ. Μενέντεζ καθώς και ομάδας γερουσιαστών που επισκέφθηκαν την Αθήνα στις 5 Σεπτεμβρίου.

Μέχρι το τέλος του έτους αναμένεται η υπογραφή από Ελλάδα και ΗΠΑ της νέας συμφωνίας αμυντικής συνεργασίας, η οποία κατά πάσα πιθανότητα θα είναι πενταετούς ισχύος και όχι ετησίας, όπως μέχρι τώρα. Σ΄αυτή θα προβλέπεται πέραν των άλλων, η εγκατάσταση drones στην ελληνική επικράτεια και η δημιουργία βάσεων σε Έβρο και Σκύρο, γεγονός που θα λειτουργήσει ως πολλαπλασιαστής της αποτρεπτικής ισχύος της χώρας μας.

Η Ελλάδα δεν πρέπει να περιοριστεί στις φιλελληνικές δηλώσεις των ΗΠΑ. Θα πρέπει, βλέποντας και τις επαφές του ΥΠΕΞ και ΥΕΘΑ των ΗΠΑ με τους Τούρκους ομολόγους τους για την αντιμετώπιση του αφγανικού προβλήματος και γνωρίζοντας ότι η Τουρκία θα ζητήσει κάποιο τίμημα το οποίο μπορεί να είναι σε βάρος της χώρας μας, να ζητήσει από τις ΗΠΑ να εγγυηθούν την εδαφική της ακεραιότητα εγγράφως με τη νέα συμφωνία.

(2) Με Βαλκανικές χώρες

Η Ελλάδα, βλέποντας τη διείσδυση της Τουρκίας στα Βαλκάνια, έχει αναπτύξει έντονη διπλωματική προσπάθεια για να την αποτρέψει. Γι αυτό έχει ταχθεί αναφανδόν υπέρ της εντάξεως των χωρών των Δ. Βαλκανίων στην ΕΕ, υπέγραψε τη συμφωνία με την Αλβανία για την παραπομπή στη Χάγη του θέματος της οριοθετήσεως της μεταξύ τους ΑΟΖ, χορήγησε δωρεάν εμβόλια σε Αλβανία και Σκόπια και αναβάθμισε τη διπλωματική της εκπροσώπηση στο Κόσσοβο, γεγονός όμως που προκάλεσε τη δυσφορία της Σερβίας.

(3) Με Λιβύη

Με στόχο να αποτραπεί η τουρκική επιρροή στη Λιβύη η Ελλάδα έχει αναπτύξει έντονη δραστηριότητα για την αποκατάσταση των σχέσεών της με τη Λιβύη, που είχαν διακοπεί επί των ημερών της απελθούσης κυβερνήσεως του κ. Σάρατζ. Για το σκοπό αυτό, πέραν της επισκέψεως του πρωθυπουργού κ. Μητσοτάκη και του ΥΠΕΞ κ. Δένδια και της επαναλειτουργίας της ελληνικής πρεσβείας στην Τρίπολη, άνοιξε και το Προξενείο στη Βεγγάζη και έγιναν προτάσεις για ελληνικές επενδύσεις. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται και οι επισκέψεις στην Αθήνα στις 2 Ιουλίου του προέδρου του Λιβυκού Κοινοβουλίου κ. Σαλέχ, που έχει ταχθεί υπέρ της καταργήσεως του τουρκολιβυκού μνημονίου και της ΥΠΕΞ της Λιβύης κ. Μανγκούζ στις 6 Σεπτεμβρίου, η οποία έχει ζητήσει από την Τουρκία την αποχώρηση των στρατιωτικών και των μισθοφόρων της από τη Λιβύη.

2. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Δόγμα ΗΠΑ

Στις 9 Ιουνίου ο κ. Μπάϊντεν εξήγγειλε το δόγμα των ΗΠΑ για τα Βαλκάνια, σύμφωνα με το οποίο η τήρηση των ειρηνευτικών συμφωνιών

αποτελεί το θεμέλιο λίθο για την σταθερότητα της περιοχής καθώς τα Δ. Βαλκάνια άπτονται της εθνικής ασφάλειας των ΗΠΑ

Οι ΗΠΑ δεν πρόκειται να αφήσουν τα Βαλκάνια στη Ρωσία, που τα χρειάζεται για την επιθετική της πολιτική, ούτε στην Κίνα που τα θέλει ως πύλη εισόδου στην Ευρώπη.

Αλβανία, Κόσσοβο και Σκόπια δέχθηκαν το αίτημα των ΗΠΑ για προσωρινή φιλοξενία Αφγανών προσφύγων των οποίων τελικός προορισμός θα είναι οι ΗΠΑ.

β. Αλβανία

Σύμφωνα με αλβανικά ΜΜΕ η κυβέρνηση σχεδιάζει την εγκατάσταση 70.000 Αφγανών προσφύγων σε περιοχές της Β.Ηπείρου, που ζουν Έλληνες, προκειμένου να αλλοιωθούν πληθυσμιακά.

γ. Σερβία

Στις 18 ο πρόεδρος κ. Βούτσιτς εξέφρασε, κατά τη συνάντησή του με τον Τούρκο Υπουργό Πολιτισμού στο Βελιγράδι, την ικανοποίησή του για το υψηλό επίπεδο των διμερών σχέσεων των δύο χωρών.

Στις 31 Ιουλίου οι κ.κ. Ερντογάν και Βούτσιτς συζήτησαν τηλεφωνικά για τις διμερείς σχέσεις των χωρών τους και για περιφερειακά ζητήματα.

Η Ελλάδα δεν ενημερώθηκε από τη Σερβία δια της διπλωματικής οδού, ως είθισται, αλλά το πληροφορήθηκε από ειδησεογραφικά πρακτορεία.

Η Σερβία με την παράλειψή της αυτή έδειξε την ενόχλησή της για την αναβάθμιση των διπλωματικών σχέσεων Ελλάδας-Κοσσόβου.

Στις 2 Ιουλίου ο πρόεδρος κ. Βούτσιτς ανακοίνωσε ότι αναβάλλεται η μεταφορά της πρεσβείας της Σερβίας από το Τελ Αβίβ στα Ιεροσόλυμα, μετά την αναγνώριση του Κοσσόβου από το Ισραήλ.

δ. Βουλγαρία

Στις 11 Ιουλίου πραγματοποιήθηκαν πρόωρες βουλευτικές εκλογές στη Βουλγαρία με νικητή, χωρίς αυτοδυναμία, το αντισυστημικό κόμμα (ITN). Μέχρι τώρα δεν κατέστη δυνατός ο σχηματισμός κυβέρνησης και η χώρα θα οδηγηθεί και σε νέες εκλογές εντός δύο μηνών.

ε. Σκόπια

Στις 17 Αυγούστου τα Σκόπια ανακοίνωσαν την απέλαση Ρώσου διπλωμάτη, χωρίς να διευκρινίσουν τους λόγους, ύστερα από αυτόν που είχαν απελάσει τον Μάϊο.

Στις 29 Ιουλίου οι ηγέτες της Σερβίας, της Αλβανίας και των Σκοπίων, εξαιτίας της καθυστερήσεως της εντάξεως των χωρών τους στην ΕΕ, συμφώνησαν στην ελεύθερη διακίνηση πολιτών, εμπορευμάτων και κεφαλαίων μεταξύ των χωρών τους, σε μια πρωτοβουλία με τίτλο «Ανοικτά Βαλκάνια». Στην πρωτοβουλία αυτή αναμένεται να ενταχθούν ακόμη το Μαυροβούνιο, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη και το Κόσσοβο.

3. ΤΟΥΡΚΙΑ

α.Εσωτερική κατάσταση

Η κακή οικονομική κατάσταση, η αποτυχία στον χειρισμό των πυρκαγιών και το προσφυγικό, που εντάθηκε με την άφιξη και νέων Αφγανών προσφύγων, έχουν ρίξει τη δημοτικότητα του κ. Ερντογάν στα τάρταρα. Σύμφωνα με όλες τις δημοσκοπήσεις υπολείπεται μέχρι και το 18% έναντι των δημάρχων Αγκύρας και Κωνσταντινουπόλεως που είναι πιθανοί αντίπαλοί του. Σε πτώση βρίσκεται και το κόμμα του κυβερνητικού του εταίρου κ. Μπαχτσελί (6-8%), το οποίο κινδυνεύει να μην εισέλθει στη Βουλή και γι΄αυτό η κυβέρνηση αποφάσισε τη μείωση του εκλογικού ορίου από 10% σε 7%.

Όσο πλησιάζουν οι προεδρικές εκλογές του 2023, η εσωτερική κατάσταση της Τουρκίας θα επηρεάζει και την εξωτερική της πολιτική και επειδή ο κ. Ερντογάν είναι απρόβλεπτος, έχουν αρχίσει να ανησυχούν όχι μόνο η Ελλάδα αλλά και οι ΗΠΑ και η ΕΕ.

β. Σχέσεις με ΗΠΑ

Στις 16 Ιουνίου συναντήθηκαν στις Βρυξέλες οι κ.κ. Μπάϊντεν και Ερντογάν χωρίς να υπάρξει ρήξη και χωρίς να γεφυρωθούν οι διαφορές τους, κυρίως για τους S-400 για τους οποίους το πρόβλημα εντάθηκε μετά την ανακοίνωση της Ρωσίας στις 25 Αυγούστου, την οποία επιβεβαίωσε και ο κ. Ερντογάν, ότι εντός του 2021 θα υπογραφεί και νέα συμφωνία για την αγορά επιπλέον πυραύλων.

Στις 17 Αυγούστου ο κ. Ερντογάν κατηγόρησε τις ΗΠΑ ότι έκαναν ότι μπορούσαν για να παρεμποδίσουν τις επιχειρήσεις του τουρκικού στρατού εναντίον των Κούρδων στη Συρία.

Στις 10 Αυγούστου 28 Αμερικανοί βουλευτές ζήτησαν από το ΥΕΘΑ να σταματήσουν οι εξαγωγές εξαρτημάτων που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή drones και να απαγορευθεί η εξαγωγή από την Τουρκία όσων περιέχουν αμερικανικά εξαρτήματα.

Ο ΥΠΕΞ κ. Μπλίνκεν, μετά την τηλεφωνική συνομιλία που είχε με τους Υπουργούς Εξωτερικών και Αμύνης της Τουρκίας στις 25 Αυγούστου για το Αφγανιστάν δήλωσε ότι «η Τουρκία είναι σημαντικός σύμμαχος του ΝΑΤΟ και ανεκτίμητος εταίρος στην περιοχή». Τα συμπεράσματα δικά σας !!!!

γ. Σχέσεις με ΕΕ

Η Τουρκία παρόλο που η Σύνοδος Κορυφής (24/25 Ιουνίου) ανέβαλε, για μια ακόμη φορά, την επιβολή κυρώσεων για την προκλητική συμπεριφορά της έναντι της Ελλάδας και Κύπρου, εξακολουθεί να αντιδρά με σκληρές δηλώσεις όταν της γίνονται συστάσεις. Σχετικά με τους πρόσφυγες

από το Αφγανιστάν ο κ. Ερντογάν δήλωσε ότι δεν θα γίνει η Τουρκία αποθήκη προσφύγων για χάρη της Ευρώπης.

δ. Σχέσεις με Ρωσία

Η λυκοσυμμαχία των δύο χωρών διαταράχθηκε, λόγω της συμμετοχής των τουρκικών ΕΔ στις ασκήσεις του ΝΑΤΟ στη Μαύρη Θάλασσα και της πωλήσεως drones στην Ουκρανία. Η αντίδραση όμως της Μόσχας ήταν ήπια και περιορίστηκε μόνο στη δήλωση του ρωσικού ΥΠΕΞ ότι αυτό ήταν λάθος της Τουρκίας.

ε.Σχέσεις με Αραβικές χώρες και χώρες Μ.Α

Η αλλαγή στάσεως του κ. Μπάϊντεν, αλλά και η ανάγκη για επενδύσεις οδήγησαν την Τουρκία στην αποκατάσταση των σχέσεων με τις αραβικές χώρες. Ήδη έχουν αποκατασταθεί οι σχέσεις με τα Αραβικά Εμιράτα και γίνονται συζητήσεις με την Σαουδική Αραβία. Συζητήσεις γίνονται επίσης με την Αίγυπτο και Ισραήλ για την εξομάλυνση των σχέσεών τους.

Σύμφωνα με Τούρκους αναλυτές η κίνηση αυτή του κ. Ερντογάν αποσκοπεί στην ακύρωση των συμμαχιών της Ελλάδος και την προσέλκυση επενδύσεων, προσφέροντας ως αντάλλαγμα την εγκατάλειψη της μουσουλμανικής μειονότητας, που απαιτεί κυρίως η Αίγυπτος και όχι την αλλαγή στάσεως απέναντι στην Ελλάδα και την Κύπρο, όπως λένε μερικοί.

στ. Σχέσεις με Αφγανιστάν και λοιπές χώρες όπως στις επιμέρους παραγράφους.

Ο κ. Ερντογάν έχει υιοθετήσει μια αναθεωρητική στρατηγική, προσαρμόζοντας την τακτική του αναλόγως των περιστάσεων. Έτσι και τώρα θα εκμεταλλευτεί την κατάσταση στο Αφγανιστάν, παίζοντας το ρόλο διαμεσολαβητή μεταξύ Ταλιμπάν και Δύσεως και ρυθμιστού του προσφυγικού, που έχει ενταθεί εξαιτίας των Αφγανικών προσφυγικών ροών.

4. ΗΠΑ

α.Εσωτερική Κατάσταση

Ο κ. Μπάϊντεν έχει επικεντρώσει όλες του τις προσπάθειες στην ψήφιση του πακέτου των 3,5 τρισεκατομμυρίων δολαρίων για τη δημιουργία κοινωνικού κράτους, ενώ η δημοτικότητά του έπεσε από το 54% στο 47%. Μόλις το 25% θεωρεί ότι οι χειρισμοί κατά την αποχώρηση από το Αφγανιστάν ήταν σωστοί, παρόλο που η πλειονότητα συμφωνεί για την αποχώρηση από αυτό.

β.Εξωτερική πολιτική

Ο κ. Μπάϊντεν από 8-16 Ιουνίου πραγματοποίησε περιοδεία στην Ευρώπη, όπου συμμετείχε στις Συνόδους των G7 και του ΝΑΤΟ και συναντήθηκε με την ηγεσία της ΕΕ, τον κ. Πούτιν, τον κ. Ερντογάν κ.α.

Στις συναντήσεις με τους ευρωπαίους, τους έπεισε ότι επιθυμεί την αποκατάσταση των σχέσεων, που είχαν διαρραγεί από τον κ. Τραμπ, αλλά δεν τους έπεισε να συνταχθούν με την πολιτική του εναντίον της Ρωσίας και της Κίνας.

Στη συνάντηση με τον κ. Πούτιν στις 16 Ιουνίου συζητήθηκαν όλα τα θέματα σε καλό κλίμα χωρίς να συμφωνήσουν. Αποφάσισαν όμως να ανοίξει ο διάλογος για τους πυρηνικούς εξοπλισμούς και την ηλεκτρονική ασφάλεια καθώς και την επιστροφή των πρέσβεών τους, που είχαν ανακληθεί μετά τον χαρακτηρισμό του κ. Πούτιν από τον κ. Μπάϊντεν ως «εγκληματία». Σύμφωνα με δημοσιεύματα ο κ. Μπάϊντεν σχημάτισε την εντύπωση ότι ο κ. Πούτιν μπορεί να αλλάξει πορεία, με την οποία όμως δεν συμφωνεί κανένας άλλος αμερικανός αξιωματούχος.

Στις 17 Ιουλίου ο κ. Μπάϊντεν απευθύνθηκε στον αμερικανικό λαό για να υπερασπιστεί τις επιλογές του για το Αφγανιστάν και για να προαναγγείλει μια νέα εποχή για τις διεθνείς σχέσεις των ΗΠΑ, σύμφωνα με την οποία τερματίζονται οι μεγάλες στρατιωτικές επιχειρήσεις με στόχο την αναδιαμόρφωση άλλων κρατών. Καθόρισε επίσης ότι το κέντρο βάρους της εξωτερικής πολιτικής θα έχει η ανάσχεση της Κίνας και της Ρωσίας.

γ.Σχέσεις με άλλες χώρες, όπως στις οικείες παραγράφους

5. Ε.Ε.

α. Γενικά

Στις 9 Ιουλίου το Ευρωκοινοβούλιο κατήγγειλε με ψήφισμά του την καταστολή της αντιπολιτεύσεως στην Τουρκία, προκαλώντας την οργισμένη αντίδραση του κ. Ερντογάν.

Την 1η Ιουλίου την προεδρία της ΕΕ ανέλαβε η Σλοβενία της οποίας ο πρωθυπουργός κ. Γιάνσα, στην πρώτη του συνέντευξη, ανέφερε ως πρώτο στόχο τη διεύρυνση στα Βαλκάνια και τάχθηκε κατά της πώλησης εξοπλισμών στην Τουρκία από χώρες της ΕΕ.

Στη Σύνοδο Κορυφής της 24/25 Ιουνίου η κ. Μέρκελ και ο κ. Μακρόν πρότειναν την επανεκκίνηση των σχέσεων ΕΕ-Ρωσίας, η οποία όμως απερρίφθη, λόγω της αντιδράσεως των Βαλτικών χωρών και της Πολωνίας.

Στις 3 Σεπτεμβρίου ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κ. Μισέλ δήλωσε ότι η ΕΕ δεν χρειάζεται ακόμα ένα μεγάλο γεγονός, μετά από αυτό του Αφγανιστάν, για να συνειδητοποιηθεί ότι οφείλει να καταστεί περισσότερο αυτόνομη στη λήψη αποφάσεων και να αποκτήσει μεγαλύτερες δυνατότητες δράσης στη διεθνή σκηνή. Παρόμοιες δηλώσεις έκανε και ο Ύπατος εκπρόσωπος για την εξωτερική πολιτική κ. Μπορέλ στις 2 Σεπτεμβρίου στο Μπρντό της Σλοβενίας, μετά τη συνάντησή του με τους Υπουργούς Άμυνας της ΕΕ.

Ύστερα από την μονομερή απόφαση των ΗΠΑ για αποχώρηση από το Αφγανιστάν και τον τρόπο που

έγινε, στην ΕΕ γίνονται συζητήσεις για τη δημιουργία δύναμης 5.000 στρατιωτών, που θα μπορεί να ανταποκρίνεται άμεσα σε κρίσεις.

Η ΕΕ ως έχει σήμερα δεν είναι σε θέση να επηρεάζει καταστάσεις, όπως απεδείχθη με τις περιπτώσεις της Ουκρανίας, της Λευκορωσίας-Αρμενίας, της Μέσης Ανατολής, του Αφγανιστάν και ακόμη αυτών των Βαρωσίων που ελέγχονται από την Τουρκία, ενώ είναι ευρωπαϊκό έδαφος. Αν θέλει να γίνει δυναμικός γεωπολιτικός παίκτης και να προστατεύει την επικράτειά της, θα πρέπει να αποκτήσει δική της στρατιωτική ισχύ με ευρωπαϊκές δυνάμεις και ενιαία δυναμική εξωτερική πολιτική. Είναι καιρός να απογαλακτιστεί από τις ΗΠΑ, των οποίων το ενδιαφέρον στρέφεται πλέον προς την Ασία και τον Ειρηνικό Ωκεανό.

β. Γερμανία

Στις 22 Ιουνίου η κ. Μέρκελ τάχθηκε υπέρ της ανανέωσης της συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας για νέο προσφυγικό, τονίζοντας ότι η Τουρκία αξίζει τη στήριξη της ΕΕ.

Στις 24 Ιουλίου Γερμανία και ΗΠΑ συμφώνησαν για την ολοκλήρωση της κατασκευής του αγωγού φυσικού αερίου Nord Stream 2 με την κ. Μέρκελ να δηλώνει, ότι η Γερμανία δεν θα επιτρέψει στη Ρωσία να αξιοποιήσει τον αγωγό ως γεωπολιτικό όπλο και κυρίως κατά της Ουκρανίας. Αυτό προκάλεσε την αντίδραση των χωρών της Αν. Ευρώπης, που κατηγόρησαν τη Γερμανία ότι δίνει μεγαλύτερη αξία στις σχέσεις της με τη Ρωσία από τη διατήρηση της ειρήνης στην Αν. Ευρώπη.

Σύμφωνα με τις τελευταίες δημοσκοπήσεις οι σοσιαλδημοκράτες του κ. Σολτς προηγούνται με 25% των Χριστιανοδημοκρατών που βρίσκονται στο 19% για τις βουλευτικές εκλογές της 26 Σεπτεμβρίου.

γ. Γαλλία

Οι δημοσκοπήσεις για τις προεδρικές εκλογές τον Μάϊο 2022 δείχνουν ότι η κ. Λεπέν θα κερδίσει στον πρώτο γύρο, αλλά θα χάσει στο δεύτερο με αντίπαλο είτε τον κ. Μακρόν είτε τον κ. Μπερτράν.

6. ΡΩΣΣΙΑ

Στις 17 Ιουνίου ο εκπρόσωπος του Κρεμλίνου, σχολιάζοντας τη συνάντηση των κ.κ. Μπάϊντεν και Πούτιν δήλωσε «Μεγάλες διαφορές, χαμηλές προσδοκίες».

Στις 28 Ιουνίου Ρωσία και Κίνα επέκτειναν κατά πέντε χρόνια το σύμφωνο φιλίας, που συνομολογήθηκε πριν 20 χρόνια.

Οι οικονομικές κυρώσεις των ΗΠΑ και οι πιέσεις της Δύσεως σε Ρωσία και Κίνα, τις έχουν φέρει πιο κοντά από ποτέ.

Η Ρωσία απαντώντας στην άσκηση «Θαλάσσια Αύρα» του ΝΑΤΟ στη Μαύρη Θάλασσα που έγινε από 28 Ιουνίου έως 10 Ιουλίου, με τη συμμετοχή και της Ουκρανίας, πραγματοποίησε ασκήσεις με πραγματικά πυρά στην ίδια περιοχή και ενεργοποίησε το σύστημα Α/Α Αμύνης της Κριμαίας.

Στις 9 Ιουλίου αντιπροσωπεία των Ταλιμπάν επισκέφθηκε τη Μόσχα για να διαβεβαιώσει το Κρεμλίνο, ότι δεν θα επιτρέψει στο ISIS να χρησιμοποιήσει το έδαφος του Αφγανιστάν για επιθέσεις εναντίον άλλων χωρών.

Στις 2 Αυγούστου ο κ. Πούτιν χαρακτήρισε ως απαράδεκτο το άνοιγμα των Βαρωσίων από τους Τούρκους.

Η υπόθεση Νοβάλνι, που βρίσκεται ακόμη στη φυλακή, εξακολουθεί να επηρεάζει τις σχέσεις της Ρωσίας με τη Δύση.

7. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Ισραήλ

Στις 13 Ιουνίου πήρε ψήφο εμπιστοσύνης η νέα κυβέρνηση του κ. Μπένετ ο οποίος διαβεβαίωσε τους Ισραηλινούς ότι δεν θα επιτρέψει στο Ιράν να αποκτήσει πυρηνικά, χαρακτηρίζοντας «λάθος» τις συνομιλίες που γίνονται στη Βιέννη μεταξύ ΗΠΑ και Ιράν για την αναβίωση της διεθνούς συμφωνίας του 2015 για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν.

Στις 27 Αυγούστου ο κ. Μπάϊντεν δέχθηκε στο Λευκό Οίκο τον ισραηλινό πρωθυπουργό κ. Μπένετ, στον οποίο έκανε σαφές ότι οι ΗΠΑ προσπαθούν να τερματίσουν το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν δια της διπλωματικής οδού και ότι εξετάζονται και άλλοι τρόποι που θα χρησιμοποιηθούν, αν χρειαστεί.

β. Ιράν

Στις 18 Ιουνίου διεξήχθησαν προεδρικές εκλογές τις οποίες κέρδισε ο σκληροπυρηνικός κ. Ραϊσί, καθώς οι κυρώσεις των ΗΠΑ είχαν φθείρει πολιτικά τον μετριοπαθή απερχόμενο πρόεδρο κ. Ροχανί. Ο νέος πρόεδρος αμέσως μετά την ορκωμοσία του στις 3 Αυγούστου δήλωσε ότι αντιτίθεται στις συνομιλίες για τον περιορισμό του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν και ότι δεν είναι πρόθυμος για συνάντηση με τον πρόεδρο των ΗΠΑ κ. Μπάϊντεν.

Στις 7 Σεπτεμβρίου η Διεθνής Υπηρεσία της Ατομικής Ενέργειας ανακοίνωσε ότι το Ιράν παρεμποδίζει την αποστολή της για την επιτήρηση του πυρηνικού του προγράμματος.

γ. Ιράκ

Η αποχώρηση των αμερικανικών στρατευμάτων από το Ιράκ μέχρι τέλος του έτους, σύμφωνα με την απόφαση του κ. Μπάϊντεν, θα δώσει τη δυνατότητα στο Ιράν να επεκτείνει την επιρροή του σ΄αυτό, αξιοποιώντας τις σιιτικές πολιτοφυλακές που δρουν σ΄αυτό και τους συμμάχους του στο Ιρακινό Κοινοβούλιο.

Στις 28 Αυγούστου ο Γάλλος πρόεδρος κ. Μακρόν δήλωσε ότι η Γαλλία θα διατηρήσει τις στρατιωτικές της δυνάμεις στο Ιράκ και μετά την αποχώρηση των αμερικανικών δυνάμεων από το Ιράκ διότι το ISIS παραμένει ως απειλή.

Ο κ. Μακρόν φιλοδοξεί, όπως καλύψει η Γαλλία το κενό που αφήνει η Αμερική.

δ. Συρία

Συνεχίζονται οι συγκρούσεις του τουρκικού στρατού στην επαρχία Αφρίν, από τις οποίες από τον Απρίλιο έχουν σκοτωθεί 494 Τούρκοι στρατιώτες και 65 Κούρδοι μαχητές. Ο τουρκικός στρατός δεν επιχειρεί την κατάληψη της επαρχίας, γιατί την έχουν απαγορεύσει η Ρωσία και ο Άσαντ.

Διατηρείται η εκεχειρία στην Ιντλίμπ με το στρατό του Άσαντ να βομβαρδίζει σε κάθε ευκαιρία την περιοχή, προκαλώντας απώλειες στους τζιχαντιστές που βρίσκονται σ΄αυτή. Η Τουρκία δεν έχει καταφέρει να απομακρύνει τους τζιχαντιστές από αυτήν, όπως έχουν συμφωνήσει οι κ.κ. Ερντογάν και Πούτιν, με τον κ. Άσαντ να απειλεί ότι θα επιχειρήσει την κατάληψή της.

Το Ισραήλ συνεχίζει να βομβαρδίζει φιλοϊρανικούς στόχους στο έδαφος της Συρίας.

8. ΛΙΒΥΗ

Στις 23 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε στο Βερολίνο η δεύτερη Σύνοδος για τη Λιβύη, που συνδιοργανώθηκε από τη Γερμανία και τον ΟΗΕ και στην οποία συμμετείχαν ΗΠΑ, Ρωσία, Τουρκία, Αίγυπτος και Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Όλοι οι μετέχοντες, πλην της Τουρκίας, συνεφώνησαν για την αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων και των μισθοφόρων πριν από τις εκλογές της 24 Δεκεμβρίου. Η Ελλάδα διαμαρτυρήθηκε έντονα για τη μη συμμετοχή της, που την αποδίδει σε τουρκικό δάκτυλο, με τη Γερμανία να απαντά ότι κλήθηκαν μόνο οι χώρες που έχουν εμπλακεί στρατιωτικά.

Στις 6 Αυγούστου το Ανώτατο Συμβούλιο Επικρατείας (HCS) απέρριψε το αίτημα της Στρατιωτικής Επιτροπής 5+5 (JMC) του ΟΗΕ για πάγωμα όλων των διεθνών συμβάσεων ακόμη και αυτών που υπέγραψε η προηγούμενη κυβέρνηση Σάρατζ, στις οποίες περιλαμβάνονται και τα μνημόνια Τουρκίας-Λιβύης για τη χάραξη ΑΟΖ.

Ο πρόεδρος του Ανωτάτου Συμβουλίου είναι τουρκικής καταγωγής με ότι αυτό συνεπάγεται !!!!

9. ΑΣΙΑ

α. Κίνα

Στις 26 Ιουνίου η Κίνα κατηγόρησε το ΝΑΤΟ για ψυχροπολεμική νοοτροπία εξαιτίας της απόφασής του με την οποία χαρακτήρισε την Κίνα «συστημική πρόκληση» για την ασφάλεια του δυτικού κόσμου.

Στις 22 Ιουνίου το Πεκίνο απέρριψε μετά βδελυγμίας την πρόταση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) για διενέργεια νέας έρευνας για την προέλευση του κορωναϊού.

Στις συνομιλίες που έγιναν στην Κίνα στις 26 Ιουνίου μεταξύ εκπροσώπων του State Department και του ΥΠΕΞ της Κίνας ανεδείχθησαν για μια ακόμη φορά οι τεράστιες διαφωνίες μεταξύ των δύο κρατών. Τις συνομιλίες αυτές ακολούθησε τηλεφωνική επικοινωνία την 9 Σεπτεμβρίου μεταξύ των προέδρων Η ΠΑ και Κίνας, που είναι η δεύτερη από της αναλήψεως των καθηκόντων του κ. Μπάϊντεν. Σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες ο κ. Μπάϊντεν διαμήνυσε στον κ. Σι ότι οι ΗΠΑ θέλουν να αποφύγουν μία απρόβλεπτη σύγκρουση και ότι ο κ. Σι τον προειδοποίησε ότι η συμπεριφορά των ΗΠΑ έχει προκαλέσει σοβαρές δυσκολίες στις σχέσεις τους και του ζήτησε να αλλάξει στάση.

Ένταση έχει προκληθεί στην περιοχή λόγω της απωθήσεως από την Κίνα στις 12 Ιουλίου αμερικανικού πολεμικού πλοίου και της πραγματοποιήσεως μεγάλης κλίμακας αεροναυτικών ασκήσεων από την Κίνα πλησίον της Ταϊβάν. Εξαιτίας αυτού ο ΥΦΕΘΑ της Ιαπωνίας κ. Νακαγιάμα δήλωσε ότι πρέπει να προστατευτεί η Ταϊβάν που είναι μια δημοκρατική χώρα, από την Κίνα.

β. Αφγανιστάν

Οι Ταλιμπάν, αμέσως μετά την ανακοίνωση του κ. Μπάϊντεν ότι οι Αμερικανοί θα αποχωρήσουν μέχρι 31 Αυγούστου, ισχυριζόμενος ότι οι Ταλιμπάν δεν είναι σε θέση να καταλάβουν το Αφγανιστάν, ενέτειναν τις επιθέσεις τους, διέλυσαν τον αφγανικό στρατό και στις 17 Αυγούστου κατέλαβαν αμαχητί την πρωτεύουσα Καμπούλ και όλη τη χώρα πλην της επαρχίας Παντσίρ, η οποία κατελήφθη στις 6 Σεπτεμβρίου.

Εν μέσω του χάους, που προκλήθηκε από τη βιαιότητα των Ταλιμπάν, κατά των κατοίκων και κυρίως των γυναικών, άρχισε η επιχείρηση εκκενώσεως μέσω του αεροδρομίου, των εναπομεινάντων στρατιωτών του ΝΑΤΟ, και των χιλιάδων Αφγανών, που είχαν καταφύγει σ΄αυτό. Η επιχείρηση τερματίστηκε στις 31 Αυγούστου, χωρίς να μεταφερθούν όλοι οι Αφγανοί που βρίσκονται στο αεροδρόμιο, γιατί ο κ. Μπάϊντεν απέρριψε την πρόταση του Βρετανού πρωθυπουργού κ. Τζόνσον και του Γάλλου προέδρου κ. Μακρόν για παράταση της επιχειρήσεως. Στις 26 Αυγούστου και ενώ η εκκένωση ήταν σε εξέλιξη, πραγματοποιήθηκαν δύο τρομοκρατικά κτυπήματα από την τρομοκρατική οργάνωση (ISIS-K), με αποτέλεσμα το θάνατο 92 ατόμων, εκ των οποίων 13 αμερικανοί στρατιώτες. Ταυτόχρονα με την εκκένωση, εκατοντάδες χιλιάδες Αφγανοί κατευθύνθηκαν στα σύνορα με το Πακιστάν, προσπαθώντας να διαφύγουν σε αυτό, ενώ ένας πάρα πολύ μεγάλος αριθμός είχε δια-

φύγει στην Τουρκία μέσω Ιράν.

Στις 3 Σεπτεμβρίου επαναλειτούργησε το αεροδρόμιο με τη συνδρομή τεχνικών του Κατάρ. Η Τουρκία της οποίας είχε ζητηθεί η τεχνική συνδρομή δεν ανταποκρίθηκε, γιατί οι Ταλιμπάν της αρνήθηκαν την ασφάλεια του αεροδρομίου που ζητούσε.

Στις 7 Σεπτεμβρίου οι Ταλιμπάν ανακήρυξαν το «Ισλαμικό Εμιράτο του Αφγανιστάν» και ανακοίνωσαν την προσωρινή τους κυβέρνηση με πρόεδρο τον μουλά Χασάν Ακχούντ, στενό συνεργάτη του ιδρυτή των Ταλιμπάν μουλά Ομάρ. Σ΄αυτή περιλαμβάνονται μόνο σκληροπυρηνικοί Ταλιμπάν και καμία γυναίκα. Στο Υπουργείο Εσωτερικών τοποθετήθηκε ο γυιός του ιδρυτή του περίφημου δικτύου Χακανί, που είναι επικηρυγμένος από το FBI. Τον σχηματισμό της κυβέρνησης χαιρέτησε ο ηγέτης των Ταλιμπάν μουλάς Αχμουνεζάντα και της ζήτησε να εφαρμόζει τη «σαρία» σε όλα τα ζητήματα.

Η μη συμμετοχή γυναικών στην κυβέρνηση και τα μέτρα εναντίον τους, όπως ο διαχωρισμός των φοιτητριών και η απαγόρευση συναντήσεώς τους με τους συμφοιτητές τους εντός των σχολών, η αμφίεση των φοιτητριών με ολόσωμη μαύρη αμπάγια (πέπλο) και νικάμπ στο πρόσωπο, η απαγόρευση της αθλήσεως όλων των γυναικών κ.α., έχουν ξεσηκώσει θύελλα διαδηλώσεων εκατοντάδων χιλιάδων ατόμων, και κυρίως γυναικών, σε όλες τις πόλεις, τις οποίες αντιμετωπίζουν οι Ταλιμπάν με βιαιότητα.

Οι ΗΠΑ και η ΕΕ επέκριναν τους Ταλιμπάν για τη συμμετοχή των τρομοκρατών στην κυβέρνηση και την απουσία γυναικών. Δήλωσαν όμως ότι θα την κρίνουν «για τις πράξεις της». Ο κ. Ερντογάν παρουσιάστηκε επιφυλακτικός, ενώ ο κ. Τσαβούσογλου δήλωσε ότι δεν υπάρχει βιασύνη για την αναγνώρισή της. Η Ρωσία την αναγνώρισε και θα παραστεί στην ορκωμοσία, ενώ η Κίνα αν και δεν την έχει αναγνωρίσει, συνεργάζεται με τους Ταλιμπάν, οι οποίοι έχουν δηλώσει ότι θα στηριχθούν οικονομικά σ΄αυτή.

Με τις μέχρι τώρα ενέργειές τους οι Ταλιμπάν έχουν διαψεύσει όσους υποστήριζαν ότι έχουν αλλάξει και ότι έχουν γίνει μετριοπαθείς.

Το εξευτελιστικό τέλος της παρουσίας των Αμερικανών στο Αφγανιστάν και η χαοτική επιχείρηση εκκενώσεως αποτελούν σημαντικό πλήγμα στην αξιοπιστία των ΗΠΑ ως εταίρου και συμμάχου και έχουν προκαλέσει μεγάλο προβληματισμό στις χώρες που υπολογίζουν στην υποστήριξη των ΗΠΑ, όπως η Ουκρανία και οι Βαλτικές χώρες που απειλούνται από τη Ρωσία, η Ταϊβάν και η Ν. Κορέα που απειλούνται από την Κίνα και τη Β.Κορέα, ακόμη και σ' αυτό το Ισραήλ. Επίσης καμιά χώρα και κυρίως η Τουρκία δεν θα παίρνει στα σοβαρά τις πιέσεις της Αμερικής για εκδημοκρατισμό τους.

Μεγάλο προβληματισμό προκάλεσε και στην ΕΕ, στην οποία έχουν αρχίσει συζητήσεις για περισσότερη αυτονομία από τις ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ και απόκτηση δυνατοτήτων για αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων.

Κερδισμένοι από την κατάσταση αυτή βγαίνουν :

- Η Κίνα και η Ρωσία, που είχαν επαφές με τους Ταλιμπάν από το παρελθόν.

- Η Τουρκία που θα διεκδικήσει ρόλο συνομιλητή μεταξύ Δύσεως-Ταλιμπάν και ρυθμιστή του προσφυγικού κύματος, που θα προκληθεί.

- Το Πακιστάν που βοηθούσε τους Ταλιμπάν.

- Το Ιράν, που αποκτά ένα σύμμαχο στην περιοχή κατά των ΗΠΑ. Τηρεί όμως επιφυλάξεις ως προς τον τρόπο, που θα χειριστούν οι Ταλιμπάν την θρησκευτική μειονότητα των σιιτών, αλλά και τον επηρεασμό τους από το Πακιστάν.

ΝΕΑ ΜΕΛΗ

-- κ. **Ανεψιού Γεώργιος,** Σμήναρχος(Ι) εε, Τμηματάρχης του Τμ. Διεθνών Συμφωνιών του ΓΕΑ.

-- κ. **Παστουσέας Παναγιώτης**, Αντιναύαρχος εα.

-- κ.**Κούκκος Δημήτριος**, Αντιστράτηγος εα.

– κ. **Μπουραίμης Κωνσταντίνος**, Σμήναρχος εα (ΣΜΑ).

– κ. **Σαραντόπουλος Αθανάσιος**, Δρ. Ηλεκτρολόγος Μηχανικός.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

-- Αποφασίστηκε η συμμετοχή το ΕΛΙΣΜΕ με δικό του Περίπτερο στην Έκθεση Αμυντικού Εξοπλισμού DEFEA από 13-15/7/2021, στο Εκθεσιακό Κέντρο Metropolitan Expo, στο Αεροδρόμιο «Ελ. Βενιζέλος»

-- Το ΔΣ απέρριψε, με ψηφοφορία, την ανάκληση της παραιτήσεως του που υπέβαλε το μέλος του ΔΣ κος Μπασαράς Αναστ. και τον διέγραψε από μέλος του ΔΣ, καθώς και από μέλος του ΕΛΙΣΜΕ όπως εγγράφως είχε ζητήσει ο ίδιος.

-- Μετά την παραίτηση του κ. Μπασαρά Αν. την κενή θέση στο ΔΣ κατέλαβε το β΄ αναπληρωματικό μέλος του ΔΣ κ. Πορτοκαλάκης Λεόντιος σύμφωνα με τα Άρθρα 19 και 36 του Καταστατικού.

-- Η Επιτροπή που εξέτασε τις προτάσεις του κ. Μπασαρά Αν. για Τροποποίηση του Καταστατικού του ΕΛΙΣΜΕ, υπέβαλε το πόρισμά της και τις απέρριψε όλες.

-- Εγκρίθηκε από το ΔΣ το Πόρισμα της Επιτροπής για την Τροποποίηση του Καταστατικού του ΕΛΙΣΜΕ που διαπιστώνει ότι δεν υφίσταται λόγος να γίνει καμμία[αλλαγή. Κατόπιν αυτού το θέμα θεωρείται λήξαν.

-- Εγκρίθηκε η πρόταση του κ. βοηθού ΓΓ κ. Αργουζή Σαβ. για τη λειτουργία των γραφείων, προς εξυπηρέτηση των μελών μας, 2 φορές την εβδομάδα : Τετάρτη 16.00-19.00 και Πέμπτη 11.00-14.00.

-- Αποφασίστηκε η ανάθεση στο μέλος μας κα Τσαροπούλου Εύα των καθηκόντων του βοηθού του κ. Φωτίου Παύλου στη διαχείριση του FB του ΕΛΙΣΜΕ.

-- Αποφασίσθηκε η συνέχιση των διαδικτυακών συνεδριάσεων, ως μέχρι τούδε, αλλά υπάρχει και η δυνατότητα φυσικής παρουσίας στα γραφεία μας, όσων μελών του ΔΣ το επιθυμούν, εφόσον έχουν την επίσημη βεβαίωση εμβολιασμού ή αποθεραπείας τους, κάνουν χρήση του δικού τους λάπτοπ και είναι σε απόσταση 2μ μεταξύ τους. Η ομιλία που ακολουθεί, θα πραγματοποιείται διαδικτυακά μέσω της πλατφόρμας zoom, ως μέχρι τώρα.

ΒΙΒΛΙΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

-- Ο καθηγητής. κ. Βενιαμίν Καρακωστάνογλου έκανε δωρεά στη βιβλιοθήκη του ΕΛΙΣΜΕ το νέο του Βιβλίο «Η ΑΟΖ - Το νέο Δίκαιο της Θάλασσας - Το Νομικό Καθεστώς της Ναυτιλίας».

-- Το μέλος ΔΣ κ. Δουδούμης Γ. δώρισε στην Βιβλιοθήκη του ΕΛΙΣΜΕ 2 τόμους από το νέο του βιβλίο «Η Βιέννη των Αψβούργων και των Ελλήνων».

-- Εστάλη επιστολή αποδοχής της πρότασης της Βιβλιοθήκη του ΙΜΧΑ, περί ανταλλαγής των εκδόσεών μας και λάβαμε και την απάντηση για τον τρόπο που θα πραγματοποιηθεί.

-- Ο κ Αργυρόπουλος Κων. αναφέρθηκε στο υπό σύνταξη βιβλίο «Εθνική Ισχύς» και πρότεινε να είναι συλλογικό. Προσφέρθηκαν να συνδράμουν οι κκ Μπαλτζώης Ι., Μαρτζούκος Β. και Δουδούμης Γ.

-- Παρελήφθη από το τυπογραφείο το νέο Βιβλίο του ΕΛΙΣΜΕ με τίτλο «Ελλάδα-Βουλγαρία: Από Εχθροί, Σύμμαχοι και Εταίροι».

-- Το Κυπριακό Ινστιτούτο ERPIC, σε ανταπόδοση 2 δωριθέντων βιβλίων μας, απέστειλε στον κ. Μαρτζούκο 4 τόμους του έργου του "EAST MEDITERRANEAN CHRONICLES - A DECADE OF CHANGE 2009-2019", ο οποίος και τα δώρισε στη Βιβλιοθήκη μας.

-- Το μέλος του ΔΣ Δασκαλάκης Ιππ. ενημέρωσε το ΔΣ για την εκτύπωση από τον ΙΝΦΟΓΝΩΜΩΝ των πρώτων 50 αντιτύπων του βιβλίου «Υβριδικοί Πόλεμοι». Προσέθεσε δε ακόμη ότι επίκειται η εκτύπωση και των λοιπών 50 αντιτύπων του βιβλίου «Η Αμυντική Ολοκλήρωση της ΕΕ».

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

-- Αποφασίστηκε τα μέλη του ΔΣ οι κκ Αλεβίζος Δ και Πορτοκαλάκης Λ. να αναλάβουν ως Συντονιστές με σκοπό να ολοκληρώσουν το έργο της υλοποίησης των εκδηλώσεων για τα «200 Χρόνια από την Επανάσταση του 1821» που έχει προγραμματίσει το ΕΛΙΣΜΕ.

-- Εγκρίθηκε από το ΔΣ η πρόταση του μέλους του ΔΣ Δασκαλάκης Ιππ. για την συμμετοχή 1-2 μελών του ΕΛΙΣΜΕ στο συνέδριο του 2ου CYPSEC 2021, «Διεθνές Συνέδριο και Έκθεση Άμυνας & Εσωτερικής Ασφάλειας Κύπρου», στις 4 & 5 Οκτ. στην Κύπρο όπου θα αναπτύξουν ανάλογα θέματα (www.cypsec.eu).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑ – ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

-- Εγκρίθηκε το αιτήματος του φοιτητού κ. Μενέλαου Βενέτη-Ψωμιάδη, Τμ. Πολιτικών Επιστημών και Ιστορίας/Πάντειου, για πρακτική άσκηση στο ΕΛΙΣΜΕ το δίμηνο Σεπ-Οκτ.

-- Απεστάλη σε όλα τα μέλη το Μηνιαίο Δελτίο του μηνός Ιουνίου που συντάσσει η ομάδα των φοιτητών πρακτικής άσκησης

-- Εγινε ενημέρωση από την κ. Παναγιωτοπούλου Μ. για την πρόοδο της πρακτικής άσκησης των φοιτητών και προσέθεσε ότι στα πλαίσια αυτής, θα πραγματοποιηθεί μια σειρά εβδομαδιαίων διαλέξεων από μέλη μας επαγγελματίες του χώρου της Ναυτιλίας με γενικό θέμα «Η θάλασσα».

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

-- Ο ιατρός και μέλος μας κ. Παντελέων Φραγκίσκος μας ενημέρωσε για το : «Πως θεραπεύεται ο κορωνοιός με συνθετική πρωτεΐνη»

-- Ο ιατρός και μέλος μας κ. Πανελαίων Φραγκίσκος αναφέρθηκε στις μεθόδους θεραπείας κατά του κορωνοϊού με την μέθοδο των μονοκλωνικών αντισωμάτων.

ΟΜΙΛΙΕΣ

--1/ 7, Θέμα : « Η Βιέννη των Ελλήνων », ομιλητής Δουδούμης Γ.

-- 8/7, Θέμα: «Κυβερνοασφάλεια-Κυβερνοέγκλημα», ομιλητής ο κ. Παπαπροδρόμου Γ.

-- 9/9, Θέμα : «Η Συμβολή του Ναυτικού στην Επανάσταση του 1821», ομιλητής ο κ. Μαρτζούκος Β.

-- 16/9, Θέμα : «Μέτρα πρόληψης αποφυγής Θυματοποίησης των Πολιτών στην καθημερινότητά τους». Ομιλητής η κα Σγουρδάκου Δεσπ.

Τεχνητοί δορυφόροι πέριξ της Γης

Άλλη μια πολύτιμη εφαρμογή της τεχνολογίας των δορυφόρων, όπως προβλέπουν οι επιστήμονες, θα αφορά στις επιστήμες του περιβάλλοντος.

«Είναι ανεκτίμητη η συμβολή των δορυφόρων στην προσπάθειά μας να κατανοήσουμε το περιβάλλον – τις περίπλοκες αλληλεπιδράσεις των ωκεανών, της ατμόσφαιρας και των πολικών περιοχών»
Ο Terra είναι ο πρώτος από μια σειρά δορυφόρων του προγράμματος EOS της NASA που σκοπό έχει να μελετήσει τη Γη όσο γίνεται πιο διεξοδικά, όπως ένας λεπτολόγος γιατρός σκύβει πάνω από τον ασθενή του ψάχνοντας για τα συμπτώματα – στην περίπτωση μας το βαθμό της ρύπανσης σε στεριές και θάλασσες, την έκταση της τρύπας του όζοντος, τις πιθανές αλλαγές στο κλίμα – που θα οδηγήσουν στη διάγνωση και από εκεί στη θεραπεία. Ίσως τελικά η μεγαλύτερη υπηρεσία των δορυφόρων προς τον άνθρωπο να είναι αυτή: δεν μας προσφέρουν μόνο τη δυνατότητα να ταξιδέψουμε στο άγνωστο αλλά και την ευκαιρία να γνωριστούμε με τον εαυτό μας. Δεν μας δίνουν απλώς μέσα για να εξερευνήσουμε το μακρινό Διάστημα, αλλά κυρίως μας επιτρέπουν από εκεί ψηλά να γυρίσουμε και να κοιτάξουμε τη Γη όπως πραγματικά είναι και να τη βοηθήσουμε να ξεπεράσει τους κινδύνους που την απειλούν.

Τακτικοί στρατιωτικοί δορυφόροι
Οι δορυφόροι αυτοί προορίζονται για τακτική χρήση, με σκοπό να παρέχουν στους στρατιώτες στο έδαφος τη δυνατότητα να παρακολουθούν κινούμενους στόχους σε μεγάλες αποστάσεις και να επιχειρούν σε διαφιλονικούμενα/ «απαγορευμένα» περιβάλλοντα, κάτω από πιεστικές συνθήκες.

Οι ISR (Intelligence, Surveillance and Reconnaissance) δορυφόροι αυτοί, είναι διαλειτουργικοί, και επιτρέπουν τη διασύνδεση με άλλες στρατιωτικές πλατφόρμες και συστήματα battle management.
Οι δορυφόροι αυτοί προορίζονται να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο Joint All-Domain Command and Control (JADC2), φέρνοντας «πιο κοντά» τους στρατιώτες στους δορυφόρους και τις δυνατότητες που αυτοί παρέχουν, και επιτρέποντάς τους να τις χρησιμοποιούν με μεγαλύτερη ευκολία.

Τα διαστημικά τεχνητά σώματα έχουν όριο ζωής και τα κατάλοιπά τους αποτελούν ζήτημα για την ανθρωπότητα. Ιδού ένας "προβληματισμός"